

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2001

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΕ'

Τρίτη 24 Ιουλίου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 24 Ιουλίου 2001, ημέρα Τρίτη και ώρα 11.24' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 23.7.2001 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προέδρου τα Πρακτικά της ΙΔ' συνεδριάσεώς του, της 23ης Ιουλίου 2001, σε ό,τι αφορά στην ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων: 1) «Αναπτυξιακά, φορολογικά και θεσμικά κίνητρα για τις επιχειρήσεις του κατασκευαστικού τομέα και άλλες διατάξεις» και 2) «Συγχώνευση του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας» και της εταιρείας «Ελληνικοί Αυτοκινητόδρομοι Ανώνυμη Εταιρεία» σε ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Ελληνικών Αυτοκινητοδρόμων» και το διακριτικό τίτλο Τ.Ε.Ο.Α.Ε.».)

Με ανάμικτα συναισθήματα γιορτάζουμε σήμερα την αποκατάσταση της δημοκρατίας. Μέσα στη χαρά και τους πανηγυρισμούς μας για την επέτειο αυτή δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η κατάρρευση της δικτατορίας συνοδεύτηκε από την τουρκική εισβολή στη μαρτυρική μας Κύπρο.

Γιορτάζοντας σήμερα την αποκατάσταση της δημοκρατίας δεν ξεχνώ και εγώ, όπως όλοι σας, όπως ολόκληρος ο ελληνικός λαός, τη συνεχιζόμενη κατοχή στην Κύπρο από το στρατό μιας χώρας με την οποία συμμετέχουμε στην ίδια αμυντική -υποτίθεται- συμμαχία και ο οποίος φέρει όπλα, που παρά την απαγόρευση του Κογκρέσου, παραχωρεί αφειδώς η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών, της μεγάλης υπερδύναμης που εξευτελίζει την υπογραφή που έθεσε κάτω από την απόφαση καταδίκης της εισβολής και κατοχής από το Συμβούλιο Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Η επέτειος της αποκατάστασης της δημοκρατίας στον τόπο μας συμπίπτει χρονικά με την εκδήλωση, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, ενός νέου κινήματος αμφισβήτησης της αποτελεσματικότητας και σε κάποιες οριακές περιπτώσεις της ίδιας της πολιτικής νομιμοποίησης της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

Η απάντηση της δημοκρατίας σε αυτό το κίνημα, όποιες και αν είναι οι συνιστώσες του, δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να είναι η ωμή βία, το αστυνομικό κράτος και ο αντιδημοκρατικός κατήφορος που έζησε αυτές τις ημέρες η γειτονική μας Ιταλία και ολόκληρη η ανθρωπότητα.

Αντιθέτως, τα πρόσφατα δραματικά γεγονότα στη Γένοβα

αναδεικνύουν, νομίζω, με τον πιο έντονο τρόπο το αίτημα της επανασύνδεσης των αντιπροσωπευτικών θεσμών με την κοινωνία και ιδιαίτερα με εκείνα τα στρώματα που στο πλαίσιο των νέων συνθηκών στις παραγωγικές σχέσεις βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν στο περιθώριο. Αναδεικνύουν δηλαδή τη δημοκρατία όχι μόνο ως πολιτική αλλά και ως κοινωνική και πολιτισμική αξία.

Η Ελλάδα ευτύχησε επί είκοσι επτά χρόνια τώρα να ζει τη μεγαλύτερη στη σύγχρονη ιστορία της περίοδο αδιάτακτης λειτουργίας της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας. Στα χρόνια αυτά πολιτική ηγεσία και λαός πέτυχαν μια πρωτόγνωρη οικονομική ανάπτυξη και την κατοχύρωση της χώρας μας σε διεθνές επίπεδο ως μιας σταθερής δύναμης ασφάλειας, ειρήνης και συνεργασίας.

Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι η επιτυχία αυτή οφείλεται πρωτίστως στην εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού προς τους θεσμούς της δημοκρατίας. Κορυφαίος μεταξύ των θεσμών αυτών είναι το Κοινοβούλιο.

Γι' αυτό χρέος όλων μας, αγαπητές και αγαπητοί μου συνάδελφοι, είναι να διατηρήσουμε το Κοινοβούλιο στην πρώτη θέση της εμπιστοσύνης του ελληνικού λαού. Το λέω αυτό γιατί ορισμένες φορές μεμονωμένες πρακτικές και συμπεριφορές μπορούν να οδηγήσουν σε συνολική απαξίωση του κοινοβουλευτικού θεσμού με κόστος βαρύτατο για την ίδια τη δημοκρατία μας και τη χώρα.

Στην Ελλάδα σήμερα η δημοκρατία δεν κινδυνεύει ασφαλώς από στρατιωτικά κινήματα.

Οι σημερινοί κίνδυνοι που την απειλούν είναι περισσότερο όμως πολύπλοκοι και αφορούν στη διάβρωση του ηθικού της πυρήνα. Ποικιλώνυμα συμφέροντα εγχώρια και διεθνή επιχειρούν με δόλια μέσα να ευτελίσουν την πολιτική και να απαξιώσουν έτσι το Κοινοβούλιο, το κομματικό σύστημα, τους πολιτικούς θεσμούς, να υπονομεύσουν το κύρος του Κοινοβουλίου και του πολιτικού κόσμου, έτσι ώστε να μπορούν να καθυποτάξουν τον πολιτικό κόσμο και να τον καταστήσουν εκφραστή των συμφερόντων τους.

Ο πολιτικός κόσμος πρέπει να συνεχίσει να μην ξεχνά ότι αποστολή του είναι να εκφράζει και να υπηρετεί το συμφέρον του ελληνικού λαού. Είναι ο πιο άμεσος θεσμός το Κοινοβούλιο από οποιοδήποτε άλλο θεσμό. Είναι ο πιο αυθεντικός εκφραστής της λαϊκής κυριαρχίας και των συμφερόντων του ελληνικού λαού. Επομένως επιδίωξή μας πρέπει να είναι να εργαζόμαστε πάντοτε για τη συλλογική πρόοδο επικεντρώνοντας την προσπάθειά μας στην ενίσχυση των ασθενέστερων στρωμάτων της κοινωνίας. Διαφορετικά θα εκδηλωθούν και στη χώρα μας ακραία πολιτικά φαινόμενα που

δυστυχώς εμφανίζονται σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη, όπως ο ρατσισμός, ο νεοναζισμός, ο φασισμός.

Η δημοκρατία πρέπει να συμπορεύεται με την κοινωνική αλληλεγγύη και την κοινωνική συνοχή. Μόνο έτσι θα αντέξει στους σύγχρονους κινδύνους που την απειλούν. Θα εδραιωθεί ακόμη περισσότερο και θα αποτελέσει το πολίτευμα της ελευθερίας και της προόδου για τις επόμενες γενεές. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Σπυρόπουλος έχει το λόγο.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι ιστορικές επέτειοι επιβάλλουν σε όλους μας τις ημέρες μνήμης από άνευρα και στατικά χρονικά σύμβολα να τις αξιοποιούμε ως εφελήτρια ανάταξης των ατομικών και συλλογικών μας ευθυνών για το μέλλον και την προοπτική της χώρας μας και του λαού μας.

Υπό το πρίσμα αυτής της θεώρησης η 24η Ιουλίου 1974 ως ιστορική επέτειος επιβεβαιώνει με τον πιο αδιάψευστο τρόπο ότι υπάρχει πάντα καταληκτική ημερομηνία για όποιον και για όποιους επιβουλεύονται τη δημοκρατία, τις λαϊκές ελευθερίες και το κράτος δικαίου. Η 24η Ιουλίου 1974 ως χρονικό ορόσημο κατάρρευσης της επτάχρονης τυραννίας 1967-1974 συμβολίζει με διαχρονική ισχύ ότι η ασυμβίβαστη και συνεχής πάλη για τη δημοκρατία και η σταθερή προσήλωση σε διαχρονικές αρχές και αξίες υπερνικούν πάντα έστω και με χρονική υστέρηση κάθε δύναμη όσο ισχυρή και αν είναι αυτή, που επιβουλεύεται τη δημοκρατία και τις λαϊκές ελευθερίες.

Κυρίως όμως η 24η Ιουλίου ως ημέρα κατάρρευσης της επτάχρονης τυραννίας, μα και ταυτόχρονα ως ημέρα σύμβολο εκκίνησης της σύγχρονης εθνικής μας τραγωδίας διαμελισμού της Κύπρου, επιβεβαιώνει με τον πιο τραγικό τρόπο την απόλυτη συμβατότητα του αγώνα για την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων με τη δημοκρατία και την ελευθερία διαψεύδοντας και ακυρώνοντας όλους όσους επιχειρούν να διαχωρίσουν τα συμφέροντα του έθνους και της πατρίδας από τα συμφέροντα του λαού, των εργαζόμενων και των ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι η 24η Ιουλίου είναι για όλους εμάς μια πολυσήμαντη χρονική αφετηρία. Είναι το ξεκίνημα μιας νέας περιόδου για τη χώρα μας και για το λαό μας. Είναι ημέρα εκκίνησης μιας νέας προσπάθειας οικοδόμησης της σημερινής πιο μακρόχρονης σύγχρονης δημοκρατικής Ελλάδας. Αυτή την ημέρα έχουμε χρέος να αναλογιζόμαστε τις ευθύνες μας, να οριοθετούμε το χρέος μας, να υπερβαίνουμε τους εαυτούς μας. Την ημέρα αυτή έχουμε χρέος να θυμόμαστε αυτούς και αυτές που θυσιάστηκαν, που τόλμησαν, που αγωνίστηκαν κόντρα στον αυταρχισμό στην σκληρότητα και στην εγκληματική ιταμότητα των σύγχρονων τυράννων της πατρίδας.

Την ημέρα αυτή έχουμε καθήκον να τιμούμε τις πολιτικές γενιές που ανέλαβαν την ευθύνη οικοδόμησης της δημοκρατικής μεταπολιτευτικής μας πραγματικότητας.

Κυρίως όμως την ημέρα αυτή έχουμε χρέος να συνειδητοποιούμε:

Τις δικές μας ευθύνες, τις δικές μας δυνατότητες για την αντιμετώπιση των κρίσιμων διλημμάτων που υψώνονται μπροστά μας.

Τις ευθύνες μας και τις δυνατότητές μας να επουλώσουμε με τον πλέον θετικό τρόπο την εναπομείνασα ανοιχτή εθνική πληγή της Κύπρου.

Τις ευθύνες μας και τις δυνατότητές μας για την προάσπιση και τη διεύρυνση της ευημερίας του ελληνικού λαού, των εργαζόμενων και των ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων στη νέα δύσκολη πραγματικότητα που οικοδομείται στην Ευρώπη και στην παγκόσμια οικονομία.

Τις ευθύνες μας και τις δυνατότητές μας άσκησης μιας επιθετικής πολιτικής υπεράσπισης των συμφερόντων του Ελληνισμού στον γεμάτο απειλές και προκλήσεις ανοιχτό κόσμο.

Τις ευθύνες μας και τις δυνατότητές μας να σχεδιάσουμε τη

διεύρυνση και να αποτρέψουμε την εξαφάνιση δομών και θεσμών λαϊκής κυριαρχίας αντιμετωπίζοντας τους κινδύνους και τις απειλές υποκατάστασης αυτών των δομών από τα απρόσωπα κέντρα παγκόσμιας οικονομικής κυριαρχίας.

Τις ευθύνες μας και τις δυνατότητές μας για την οικοδόμηση ενός πανευρωπαϊκού και παγκόσμιου χάρτη κοινωνικών δικαιωμάτων που θα επικαθορίζει τις εξελίξεις και θα αποτρέπει την υποταγή των πάντων στις ανάγκες και στις σκοπιμότητες μιας αδυσώπητης παγκόσμιας αγοράς.

Τις ευθύνες και τις δυνατότητές μας να συμμετέχουμε ενεργά και δυναμικά σε κάθε προσπάθεια που θα αποσκοπεί στη δημιουργία ενός κοινωνικά δικαιότερου κόσμου, ενός κόσμου όπου η δημοκρατία, η λαϊκή κυριαρχία, τα συμφέροντα των πολλών, τα συμφέροντα των εργαζόμενων, τα συμφέροντα του λαού να επικαθορίζονται και να μην υποτάσσονται στις εξελίξεις και στους σχεδιασμούς των ολίγων, των ελάχιστα ολίγων.

Κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες, το ΠΑΣΟΚ ως ένα κόμμα που διαδραμάτισε πρωτεύοντα και καθοριστικό ρόλο στην εικοσιεπτάχρονη πορεία οικοδόμησης της σημερινής δημοκρατικής Ελλάδας και ως εντολοδόχος πολιτική δύναμη από τη δημοκρατική ετυμηγορία του ελληνικού λαού στις 9 Απριλίου του 2000 θέλει να διαβεβαιώσει τον ελληνικό λαό ότι ο κυρίαρχος στόχος μας είναι η οικοδόμηση μιας ισχυρής δημοκρατικά, κοινωνικά και οικονομικά Ελλάδας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η 24η Ιουλίου του 1974 είναι για όλους εμάς σ' αυτήν την Αίθουσα ημέρα σύμβολο που θα οξύνει την ατομική και συλλογική μας ευθύνη για τη συνεχή διεύρυνση και θεσμική ολοκλήρωση της ελληνικής δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επέτειος της αποκατάστασης της δημοκρατίας είναι μία ευκαιρία περισκεψής και περισυλλογής πάνω στη διαχρονική αξία της δημοκρατίας, αλλά και πάνω στους εγγενείς κινδύνους, που ελλοχεύουν και που την απειλούν κάθε φορά με διαφορετικό πρόσωπο ή διαφορετικό προσώπειο.

Εμείς, ως Έλληνες, έχουμε πολύ περισσότερο από άλλους λαούς κάθε λόγο να σκεφτόμαστε τέτοιες ώρες και τους κινδύνους και τα προβλήματα που υπάρχουν σχετικά με τη δημοκρατία. Γιατί η ιστορία μας, έτσι όπως δένεται με τη δημοκρατία, ενέχει μία αντίφαση την οποία οφείλουμε να ξεπεράσουμε. Είμαστε ο λαός που ανακάλυψε, θεμελίωσε, στέρωσε και υπηρέτησε τη δημοκρατία. Αλλά, είμαστε και η χώρα εκείνη που γνώρισε σημαντικές περιόδους χωρίς το αγαθό της δημοκρατίας, με ό,τι αυτό αρνητικό συνεπαγόταν για τον τόπο.

Τούτες τις ώρες, λοιπόν, έχουμε χρέος να δούμε τι χάσαμε σε σχέση με τις περιόδους που η δημοκρατία έλειπε από τον τόπο και ποιοι είναι οι σύγχρονοι κίνδυνοι οι οποίοι απειλούν τη δημοκρατία.

Τι χάσαμε πρώτα-πρώτα. Χάσαμε τρία, κατά βάση, πράγματα στις περιόδους που η δημοκρατία απουσίαζε. Χάσαμε δημιουργικές περιόδους στη ζωή του έθνους. Όταν άλλοι λαοί έκαναν σημαντικές προσπάθειες ανάπτυξης και ανόδου, εμείς κάναμε βήματα προς τα πίσω. Και χρειάζονται γιγάντιες προσπάθειες στη συνέχεια για να μπορέσουμε να καλύψουμε το έδαφος που έχει χαθεί, αν το καλύψουμε.

Το δεύτερο που χάσαμε ήταν ανθρώπινο δυναμικό. Ανθρώπινο δυναμικό που θυσιάστηκε στο βωμό της δημοκρατίας. Και υπάρχει και κάτι άλλο. Σε πολλές περιόδους έλλειψης δημοκρατίας στον τόπο χάσαμε εθνικό κορμό. Και το βιώσαμε ιδίως κατά την τελευταία, την επτάχρονη δικτατορία, όταν ακριβώς χάσαμε ένα κομμάτι του εθνικού μας κορμού που αφορά τη μαρτυρική Κύπρο. Τη μαρτυρική Κύπρο της οποίας η κατοχή είναι απόρροια και της πολιτικής αφροσύνης αλλά και

του κυνισμού που διακρίνει τη σύγχρονη παγκόσμια πραγματικότητα. Του κυνισμού εκείνου ο οποίος δέχεται να υπάρχει ευαισθησία σε ορισμένες περιπτώσεις για την εδραίωση του διεθνούς δικαίου και της διεθνούς δικαιοσύνης, ενώ σε άλλες περιπτώσεις, πλήρης αδιαφορία και περιφρόνηση των αποφάσεων του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και άλλων διεθνών οργανισμών.

Αλλά δεν είναι μόνο το τι χάσαμε εξαιτίας της έλλειψης δημοκρατίας σε συγκεκριμένες περιόδους. Πρέπει τέτοιες ώρες να σκεπτόμαστε ότι υπάρχουν κίνδυνοι οι οποίοι απειλούν τη δημοκρατία. Βεβαίως στον τόπο μας διερχόμαστε την πιο μακρά και την πιο ομαλή περίοδο δημοκρατίας. Αλλά θα ήταν λάθος να πιστεύουμε ότι η δημοκρατία δεν κινδυνεύει και στον τόπο μας. Κινδυνεύει από άλλες μορφές απειλών, που είναι πολύ περισσότερο επικίνδυνες από αυτές που ζήσαμε στο παρελθόν.

Επιτρέψτε μου να αναφέρω, εντελώς λακωνικά, τέσσερις από αυτές:

Η πρώτη απειλή, ο πρώτος κίνδυνος είναι η επανάπαυση, ο εφησυχασμός. Η δημοκρατία είναι ένα ευαίσθητο αγαθό. Η δημοκρατία εμπεδώνεται όταν ο αγώνας γι' αυτήν είναι –για να πάρω τη φράση του Θουκυδίδη– «κτήμα ες αεί» και όχι αγώνισμα ες το παραχρήμα ακούειν».

Όσοι πιστεύουν ότι η δημοκρατία έχει φθάσει σε ένα επίπεδο το οποίο είναι τέλειο και δεν χρειάζεται να αγωνιστεί κανείς γι' αυτή, εκείνοι ακριβώς έχουν τραυματίσει την ίδια στιγμή τη δημοκρατία. Και οι λαοί εκείνοι που πίστεψαν ότι η δημοκρατία έχει ήδη κατακτηθεί, έχουν χάσει και την ουσία αλλά και την προοπτική της δημοκρατίας.

Ο δεύτερος κίνδυνος για τη δημοκρατία είναι η νοοτροπία εκείνων οι οποίοι, εν ονόματι μικροκομματικών ή μικροπολιτικών συμφερόντων, δεν διατάζουν να αγνοήσουν ότι η υπεράσπιση της δημοκρατίας είναι θέμα όλων και θέμα ενότητας. Και δεν διατάζουν επίσης να υψώνουν τείχη διχασμού, να παραχαράσσουν την ιστορία και να μονοπωλούν τη δημοκρατική ιδεολογία και τη δημοκρατική ευαισθησία!

Εμείς γνωρίζουμε ότι ως λαός υπερασπιστήκαμε τη δημοκρατία αποτελεσματικά και τη θεμελιώσαμε όταν αγωνιστήκαμε όλοι γι' αυτήν. Ποτέ η δημοκρατία δεν υπήρξε ούτε αποτέλεσμα ούτε ιδανικό ορισμένων. Στέρωσε στην Ελλάδα όταν ήταν επιδίωξη αλλά και ιδανικό όλων.

Ο τρίτος κίνδυνος για τη δημοκρατία είναι οι απειλές, οι υποδόριες απειλές, οι οποίες σήμερα δημιουργούν προϋποθέσεις διακινδύνευσης βασικών δικαιωμάτων του ανθρώπου και συνταγματικών ελευθεριών. Είναι κυρίως οι σύγχρονες τεχνολογίες, η θιθάση των οποίων αποτελεί προϋπόθεση για να μπορέσουμε να απολαύσουμε τις ελευθερίες μας. Και είναι επίσης ιδίως ο τρόπος λειτουργίας της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και των ηλεκτρονικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, τα οποία, μέσα από τις τεράστιες δυνατότητες που έχουν, μέσα από τις λεωφόρους του κυβερνοχώρου, είναι δυνατόν από τη μια πλευρά να δώσουν στον άνθρωπο τη δυνατότητα να αποκτήσει τέτοιου είδους μέσα που δεν τα φαντάστηκε ποτέ, αλλά από την άλλη να τον οδηγήσουν στην πλήρη ισοπέδωση της προσωπικότητας.

Ο κίνδυνος για τη δημοκρατία έγκειται στο γεγονός ότι βλέπουμε, ολοένα και περισσότερο, από τα φαινόμενα του τελευταίου καιρού να επιδιώκεται το δεύτερο, ιδίως μέσα από την εξυπηρέτηση διαπλεκόμενων συμφερόντων. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης επιδιώκουν όχι την ανάταση του πολίτη ούτε και του πολιτικού κόσμου, αλλά την πλήρη ισοπέδωσή του και την υποταγή του.

Και ο τελευταίος κίνδυνος για την ίδια τη δημοκρατία είναι η παρακμή των αρχών και των αξιών, την οποία διέρχεται ο τόπος. Πιστεύουν ορισμένοι ότι λείπουν από τον τόπο και από την πολιτική μας ζωή οι μεγάλες εκείνες προσωπικότητες οι οποίες και στο παρελθόν έδωσαν το στίγμα της πολιτικής και της κοινωνικής μας ζωής.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτσι τα πράγματα. Υπάρχουν προσωπικότητες. Το δράμα του τόπου είναι ότι δεν είναι εκείνες που δίνουν το στίγμα στην εποχή μας.

Άλλα πρότυπα υπερσχύουν. Εκείνα τα οποία επιχειρούν να ξαπλώσουν το τόπο πάνω στην προκρούστεια κλίνη των μειωμένων προσδοκιών και την μετριότητα.

Τελειώνοντας πιστεύω ότι αυτές τις στιγμές της επίσκεψης και της περισυλλογής έναντι του αγαθού της δημοκρατίας οφείλουμε να αναλογιστούμε τη δημοκρατία όχι κυρίως ως διαδικασία αλλά, ιδίως, ως σύνολο αρχών και αξιών, που πρέπει να υπηρετήσουμε και οι οποίες έχουν ως στόχο να οδηγήσουν τον άνθρωπο στην εκπλήρωση του προορισμού του και της αποστολής του.

Και εμείς ως Έλληνες πρέπει να αντιληφθούμε ότι η πεμπτούσια αυτών των αρχών και αυτών των αξιών είναι εκείνο το οποίο βρίσκουμε διαχρονικά μέσα ακριβώς στη δική μας παράδοση και τη δική μας ιστορία. Η βάση πάνω στην οποία πρέπει να θεμελιωθεί η προοπτική του λαού μας και, βεβαίως, το ίδιο το θεμέλιο της δημοκρατίας είναι ο ανθρωπισμός και η δικαιοσύνη. Η δικαιοσύνη όμως με την αναλογική του όρου έννοια. Η δικαιοσύνη ως κοινωνική δικαιοσύνη, η δικαιοσύνη που συμπυκνώνεται σε αυτό το οποίο υπήρξε πάντοτε η πεμπτούσια της δημοκρατικής ελληνικής νοοτροπίας: «Εκάστω το ίδιον αυτώ αποδιδόται».

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Νικόλαος Γκατζής, μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, η σημερινή μέρα είναι μία μέρα μνήμης, περισυλλογής και τιμής για όλους αυτούς που με τους αγώνες τους συνέβαλαν στην ανατροπή της δικτατορίας.

Παρά το ότι η ανατροπή της δικτατορίας έγινε κάτω από την πίεση της λαϊκής πάλης και παλλαϊκής κατακραυγής που ξεσήκωσε η προδοσία της Κύπρου, παρά το ότι ο λαός μας παράλληλα με την ανατροπή της χούντας απαιτούσε δημοκρατικά δικαιώματα, ελευθερίες και κοινωνική προκοπή, είκοσι επτά χρόνια μετά την κατάρρευση της αμερικανονατοϊκής, φασιστικής δικτατορίας, ο λαός μας βρίσκεται αντιμέτωπος με νέα βασανιστικά και ακανθώδη διαδελτώματα.

Σήμερα στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικά του καπιταλιστικού κόσμου, όπως αποδείχθηκε στο Γκέτεμποργκ και στη Γένοβα, η καταπίεση, η τρομοκρατία και το χτύπημα των λαϊκών κινητοποιήσεων δεν ασκούνται πλέον από τα τανκς, όπως επί χούντας, αλλά από τους νέους εκσυγχρονιστικούς, πολύμορφους, νόμιμους και παράνομους μηχανισμούς της κατά τα άλλα αστικής δημοκρατίας.

Είναι τελείως υποκριτικό να τιμούμε σήμερα τους αγωνιστές που αντιστάθηκαν στη δικτατορία του 1967 και από την άλλη η ελληνική Κυβέρνηση να έχει συμφωνήσει στη νομοθέτηση όλων των αντιλαϊκών, τρομοκρατικών νόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να συμμετέχει στη Γένοβα με την αποστολή μυστικών αστυνομικών που στρέφονταν και κατά των Ελλήνων διαδηλωτών.

Κύριε Πρόεδρε, η ποιότητα της δημοκρατίας που βιώνει ο λαός μας δεν κρίνεται με λόγια ή διακηρύξεις περί δημοκρατίας. Κρίνεται από την παρουσία και άσκηση της τρομοκρατικής πολιτικής του ΝΑΤΟ, των Η.Π.Α. και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Βαλκάνια και στην ευρύτερη περιοχή, από την αφαίρεση κατακτήσεων των εργαζομένων, από την κατάργηση ακόμη και των στοιχειωδών πιο δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών στους τόπους δουλειάς, από την ένταση της φτώχειας και της ανεργίας για το λαό και από την υπερσυσσώρευση του πλούτου για τους λίγους, από την αφαίρεση κοινωνικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων, από τον τρομονόμο και άλλους κατασταλτικούς μηχανισμούς.

Σε αυτήν τη δημοκρατία οι κυρίαρχες δυνάμεις της πλουτοκρατίας με τις κυβερνήσεις της, που την υπερασπίζονται με νύχια και με δόντια, απαιτούν από το λαό να συμμορφωθεί.

Σε αυτήν την καπιταλιστική βαρβαρότητα, σε αυτό το αντιλαϊκό και αυταρχικό μέτωπο της ακροδεξιάς και

κεντροαριστεράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και όχι μόνο, το Κ.Κ.Ε. προβάλλει την αναγκαιότητα, για το λαό μας, της συγκρότησης του δικού του αντιιμπεριαλιστικού, αντιμονοπωλιακού δημοκρατικού μετώπου. Παράλληλα στηρίζει και προωθεί τη συσπείρωση και πάλι όλων των δυνάμεων που θέλουν να υπερασπιστούν τα λαϊκά δικαιώματα και τις ελευθερίες μέσα από τα αντίστοιχα κινήματα. Είναι επιπλέον τιμή στους μάρτυρες της χούντας και η μόνη ελπίδα στους πόθους σήμερα του ελληνικού λαού για δημοκρατία, κοινωνική προκοπή, για ειρήνη και εθνική ανεξαρτησία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμώνης): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, βρισκόμαστε πια στον 21ο αιώνα, που είναι και ο τρίτος αιώνας της νεότερης πολιτικής ιστορίας της Ελλάδας. Τιμάμε την εικοστή έβδομη επέτειο αποκατάστασης της δημοκρατίας. Αυτά τα είκοσι επτά χρόνια, από το 1974 και μετά, είναι η πιο μακρά, αλλά και η μοναδική περίοδος της βασανιστικής εθνικής μας διαδρομής με δημοκρατική λειτουργία του πολιτικού μας συστήματος, χωρίς ιδέες και κόμματα εκτός νόμου, χωρίς διώξεις και αποκλεισμούς αντιφρονούντων, χωρίς καθεστωτικούς διχασμούς, εμφύλιους σπαραγμούς, εθνικοφρόνες και αντεθνικώς δρώντες, χωρίς πραξικοπήματα, δικτατορίες και μαύρα, εφιαλτικά, πέτρινα χρόνια.

Είναι θετικό πλεονέκτημα για τη χώρα ότι έχουμε δημοκρατική πολιτική σταθερότητα διαρκείας, καθώς ανοίγουν οι ορίζοντες ενός μοναδικού σε επιτεύγματα αλλά και εφιαλτικού σε αντιθέσεις και αντιφάσεις, νέου κόσμου.

Χρέος όλων μας είναι να αξιοποιήσουμε ολόπλευρα αυτό το πλεονέκτημα της δημοκρατικής πολιτικής σταθερότητας, γιατί ο λαός μας, όπως και οι άλλοι λαοί του πλανήτη, περιμένουν τις άγνωστες ημέρες που έρχονται να μας δείξουν το πρόσωπό τους, όχι μοιρολατρικά. Δεν θα σταθούν οι πολίτες αυτής της χώρας με σταυρωμένα τα χέρια και δεν θα περιμένουν από καθεστωτικούς μαντατοφόρους και κυβερνητικούς προφήτες να δώσουν στο λαό μας τους χρησμούς για ένα καλύτερο μέλλον. Είναι αναμφισβήτητο ότι θα αγωνιστούν οι πολίτες αυτής της χώρας μαζί με τους πολίτες όλου του κόσμου, μαζί με τους πολίτες της Ευρώπης, γιατί το μήνυμα που και σήμερα επιβεβαιώνεται είναι ότι η δημοκρατία αποτελεί διαρκή αγώνα.

Τα προβλήματα είναι μεγάλα, τα κενά και οι ανεπάρκειες του πολιτικού μας συστήματος προβάλλουν με ένταση. Οι ανισότητες, οι αδικίες και οι αποκλεισμοί ταλαιπωρούν τη μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας. Οι στρεβλώσεις και οι αλλοιώσεις του δημόσιου βίου περιορίζουν το χώρο της πολιτικής και σκορπούν δυσπιστία και δυσαρέσκεια.

Το μέλλον της ελληνικής δημοκρατίας αναζητάει το περιεχόμενό του, το πρόσωπό του για τον 21ο αιώνα. Και αυτό το πρόσωπο δεν θα το φτιάξουν οι εικονολάτρες της επικοινωνιακής τεχνικής. Αυτό το περιεχόμενο δεν θα το υπαγορεύσουν οι διαπλεκόμενοι μηχανισμοί εξουσίας. Πρόσωπο και περιεχόμενο για το μέλλον της δημοκρατίας δεν θα διαμορφώσουν οι μηχανισμοί της παγκόσμιας αγοράς που προβάλλουν ανισότητα το ένα και μοναδικό μοντέλο για τις ιστορικές εξελίξεις.

Κύριε Πρόεδρε, σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης της αγοράς, η δημοκρατία γίνεται αγοραία.

Σε συνθήκες επιβολής των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η δημοκρατία γίνεται εικονική.

Σε συνθήκες περιορισμού της κοινωνικής προστασίας, της κοινωνικής συνοχής, σε συνθήκες αυταρχισμού έναντι των δικαιωμάτων των πολιτών και των κοινωνιών, η δημοκρατία γίνεται συμβατική, προσχηματική.

Το μέλλον της ελληνικής δημοκρατίας δεν μπορεί να είναι ομοίωμα και είδωλο δημοκρατίας.

Το μέλλον της ελληνικής δημοκρατίας δεν μπορεί να είναι οι

μηχανισμοί προσαρμογής και διαχείρισης, αλλά τα δικαιώματα συμμετοχής, αμφισβήτησης, ελέγχου και διαφάνειας.

Ο αγώνας για μία φορά ακόμα και στην Ελλάδα, αλλά και σε όλο τον κόσμο, είναι για την ολοκλήρωση και τη δικαίωση της πολιτικής στο κοινωνικό και ηθικό επίπεδο.

Για μία φορά ακόμα, όπως θα γίνεται για πάντα, το βασικότερο πρόβλημα της ανθρώπινης ύπαρξης, της κοινωνικής προκοπής και της πολιτισμικής εξέλιξης είναι το πρόβλημα της ελευθερίας, της ισότητας, της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της ειρήνης, της πνευματικής δημιουργίας και της πολυπολιτισμικής συνύπαρξης.

Σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης της αγοράς, ομογενοποίησης των πολιτισμών, διεθνοποίησης του αυταρχισμού, αναθέρμανσης των εθνικισμών και των ρατσισμών, εμπορευματοποίησης του περιβάλλοντος και των συλλογικών αγαθών της ζωής μας, το δικαίωμα στη δημοκρατία εξακολουθεί να είναι διεθνές δικαίωμα, πανανθρώπινο δικαίωμα, δικαίωμα άσκησης και όχι δικαίωμα ακαδημαϊκής διακήρυξης.

Και ως δικαίωμα άσκησης το δικαίωμα στη δημοκρατία εμπεριέχει την αμφισβήτηση, δεν περιέχει την προσαρμογή. Εμπεριέχει την αναζήτηση, δεν περιέχει τον εφησυχασμό. Εμπεριέχει την αγωνιστική συμμετοχή και διαμαρτυρία, δεν περιέχει την απάθεια και την υπακοή. Εμπεριέχει την κοινωνική και οικολογική εγρήγορση, δεν περιέχει την ιδιώτευση και τον ευδαιμονισμό. Εμπεριέχει την πρόταση των αξιών και των ιδεών ανατροπής των κατεστημένων, δεν περιέχει τον αμοραλισμό και τον τυχοδιωκτισμό των οποιωνδήποτε εξουσιών.

Γιατί, κύριε Πρόεδρε, στο όνομα κανενός ιδεολογήματος, κανενός νεόκοπου θεωρήματος, καμίας νέας νομοτελειακής μυθολογίας, όπως αυτή της φιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, δεν θα εμποδιστούν ποτέ, πουθενά και από κανέναν οι κοινωνίες και οι πολίτες, να διεκδικούν μέσα από τους αγώνες τους το ανθρώπινο πρόσωπο της εποχής τους, τη δημοκρατική ουσία των εξελίξεων, την εξασφάλιση προκοπής, προστασίας, ποιότητας, γνώσης και δικαιωμάτων για τη ζωή όλων.

Στην παγκοσμιοποίηση του ανταγωνισμού, λοιπόν, αντιτάσσουν οι πολίτες όλου του κόσμου την παγκοσμιοποίηση της δημοκρατικής αλληλεγγύης. Στην παγκοσμιοποίηση της αγοράς αντιτάσσουν την παγκοσμιοποίηση των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Στην παγκοσμιοποίηση της ληστρικής εκμετάλλευσης πόρων και λαών αντιτάσσουν την παγκοσμιοποίηση της προστασίας του περιβάλλοντος και της οικολογικής ευαισθησίας.

Το παγκόσμιο κοινωνικό κίνημα που αμφισβητεί τα σημερινά μοντέλα και τις σημερινές επιλογές της παγκόσμιας αγοράς, αυτό το διεθνές κοινωνικό κίνημα, είναι υπόθεση της διαχρονικής δημοκρατίας. Δεν είναι εχθρός της δημοκρατίας, για να επιστρατεύονται και να εξαπολύονται εναντίον του μηχανισμοί καταστολής, θεσμοί αυταρχικοί και αλαζονικές αντικοινωνικές. Εχθρός της δημοκρατίας δεν είναι οι πολίτες που αγωνίζονται, αξιώνουν και διαμαρτύρονται. Εχθρός της δημοκρατίας είναι οι μηχανισμοί που χειραγωγούν.

Το 1965 ο Ηλίας Ηλιού και ο Γεώργιος Παπανδρέου αγωνιούσαν, όταν γίνονταν αποδέκτες φοιτητικών και νεολαιίστικων διαβημάτων, αγωνιούσαν για να μην επιφυλαχθεί και στις μετεμφυλιακές γενιές το εφιαλτικό βίωμα της δικτατορίας, η κατάλυση της δημοκρατίας.

Στο 2001 οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας ας αγωνιούμε για να μην επιφυλαχθεί στις γενιές του 21ου αιώνα το εξευτελιστικό βίωμα μιας ξέφτιας και αναξιόπιστης δημοκρατίας, μιας δημοκρατίας υποταγμένης στη διαπλοκή, συναλλασσόμενης με τη διαφθορά και τη διάβρωση, έκπτωτης δημοκρατίας στη συνείδηση των πολιτών, μιας δημοκρατίας της ασημαντότητας και όχι της ποιότητας.

Να προβληματιστούμε, λοιπόν, όλοι για το γεγονός ότι, μετά είκοσι επτά χρόνια δημοκρατικής πολιτικής σταθερότητας, δεν είναι σε προτεραιότητα η αξιοπιστία της πολιτικής μας ζωής στη συνείδηση των πολιτών. Ας προβληματιστούμε για να αγωνιστούμε και να μη συνεργήσουμε στη δημιουργία αυτού του κλίματος αντιπολιτικής και απολιτικής, που είναι ο μεγαλύτερος εχθρός της δημοκρατίας.

Σήμερα όλοι ξέρουν γιατί και από ποιους έγινε η δικτατορία. Σήμερα όλοι ξέρουν γιατί έγινε η εισβολή και η κατοχή της Κύπρου, γιατί διαιωνίζεται αυτό το καθεστώς εισβολής και κατοχής σε πείσμα των διακηρύξεων του διεθνούς δικαίου και σε απόδειξη της υποκρισίας της διεθνούς κοινότητας. Σήμερα όλοι ξέρουν γιατί έγιναν οι δήμεν ανθρωπιστικοί πόλεμοι στα Βαλκάνια, που σπέρνουν τις αποσταθεροποιητικές, επικίνδυνες συνέπειές τους σε όλη την περιοχή. Σήμερα όλοι βλέπουν ότι για να γίνει η Ευρώπη, Ευρώπη όλων των λαών και των κοινωνιών, δεν πρέπει να προωθείται αυτό το μοντέλο της φιλελεύθερης πολιτικής με εργαλείο την πολιτική καταστολή.

Σήμερα λοιπόν ας στοχαστούμε για όσα αφορούν το παρόν και το μέλλον, γιατί και με τη μυθολογία της παγκοσμιοποίησης και με το παγκόσμιο κίνημα που αμφισβητεί την παγκοσμιοποίηση έχουμε μπει σε μια νέα εποχή. Το παρελθόν της ελληνικής δημοκρατίας είναι φορτωμένο περιπέτειες και βάρη, χρέη ανεξόφλητα από σκληρές αποτυχίες και αναξιοποίητες εξάρσεις ή επιπόλαιες συμπεριφορές.

Η αναμόχλευση του παρελθόντος παράγει αναθυμιάσεις και πολιτικές νευρώσεις. Η μελέτη και συνειδητοποίηση όσων διαδραματίστηκαν σ' αυτόν τον τόπο, σχεδόν πάντα με την πλοκή του αρχαίου τραγικού κύκλου, δεν τρέφει τις βολικές μυθολογίες, αλλά απελευθερώνει τις αξίες και τη δυναμική του μέλλοντος.

Ας πούμε λοιπόν σήμερα όλοι «άξιον εστί το οδοιπορικό αυτού του κόσμου του μικρού και μεγάλου, του κόσμου του Ελληνισμού» έτσι όπως μοναδικό ποιητές το στιχούργησαν συμβολικά, έτσι όπως μεγάλοι συνθέτες, με το Μίκη Θεοδωράκη πρώτον, το μελοποίησαν. Την ποίηση λοιπόν και την τραγωδία της ιστορίας μας τραγουδώντας, όπου γης βρίσκονται Έλληνες, ας υμνούμε το μέλλον της ζωής και ας μη θρηνολογούμε με μοιρολόγια τα περασμένα.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Χρήστος Πρωτόπαπας, εκ μέρους της Κυβερνήσεως, έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, γιορτάζουμε σήμερα την εικοστή έβδομη επέτειο της αποκατάστασης της δημοκρατίας μας και θα έλεγα ότι όλοι με ιδιαίτερο σεβασμό και αίσθηση ευθύνης στεκόμαστε μπροστά στην ιδιαίτερα σημαντική αυτή μέρα.

Δεν ξεχνάμε βέβαια ότι παραμένει ακόμη ανοιχτό το θέμα του Κυπριακού και ξέρουμε να δένουμε τη χαρά μας για την αποκατάσταση της δημοκρατίας και τις μνήμες εκείνων των ημερών με τη θλίψη μας για τη συνεχιζόμενη κατοχή μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και την απαίτησή μας να δοθεί επιτέλους μια δίκαιη και σύμφωνη με τις αποφάσεις της διεθνούς κοινότητας λύση στο Κυπριακό, αλλά και να θωρακιστεί η Κυπριακή Δημοκρατία με την ένταξή της ως πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δημοκρατία μας έχει λειτουργήσει όλα αυτά τα είκοσι επτά χρόνια και στην χώρα μας πάρα πολλά πράγματα έχουν αλλάξει. Η χώρα μας έχει πια τη δική της ισχυρή θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχει εξασφαλίσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, υψηλή ανταγωνιστικότητα. Έχει καταφέρει και έχει καλύψει ένα μεγάλο μέρος στον κοινωνικό τομέα από την απόσταση που τη χώριζε από τα πιο προηγμένα κράτη. Η κοινωνία μας έχει προχωρήσει με σημαντικά βήματα μπροστά. Θα έλεγα ότι το στοιχείο κερδήθηκε, αλλά το μεγάλο ζητούμενο που υπάρχει σήμερα και στο μέλλον είναι η ποιότητα της δημοκρατίας.

Δεν εκτιμώ ότι υπάρχει απειλή για τη δημοκρατία. Υπάρχουν όμως ζητήματα που έχουν να κάνουν με την ποιότητα της δημοκρατίας μας. Διότι πράγματι η δημοκρατία, όπως όλοι την ονειρευόμαστε, συνδέεται άρρηκτα με εκείνα τα ζητήματα που τέθηκαν επιτέλους επί τάπητος, έστω και με τον τρόπο που τέθηκαν, με τα πρόσφατα γεγονότα και την άσκηση βίας. Είδαμε ότι συνεχίζει ακόμα να υπάρχει κάτι που λίγο πολύ το ξέραμε αλλά πρέπει να έρχεται και στην επιφάνεια, η ανισότητα και η εκμετάλλευση αδύναμων κρατών και λαών από τους

ισχυρούς αυτής της γης και τέθηκαν επί τάπητος τα ζητήματα των κανόνων στην παγκοσμιοποίηση. Γιατί πρέπει να υπάρχουν παντού κανόνες και αυτό είναι στοιχείο της δημοκρατίας.

Πρέπει, για παράδειγμα, η οικονομική δραστηριότητα να συνδέεται με τον έμπρακτο σεβασμό του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης. Πρέπει το ελεύθερο εμπόριο να συνδέεται με την έμπρακτη αναγνώριση των στοιχειωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των λαών. Πρέπει η ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων να συνδέεται και με την αποδοχή κανόνων για τη μη υπερεκμετάλλευση ανθρώπων, κοινωνιών και κρατών πολλές φορές και τη φορολόγησή τους.

Ένα δεύτερο ζήτημα έχει να κάνει με τον ίδιο το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχουμε αποδεχθεί όλοι ότι πρέπει να προχωρήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουμε αποδεχθεί όλοι ή τουλάχιστον η συντριπτική πλειοψηφία για να μην πω όλοι, τη συμμετοχή μας σ' αυτή. Προκύπτουν όμως μείζονα ζητήματα για τους λαούς της Ευρώπης, ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να προχωρήσει ως αξιόπιστη στα μάτια των πολιτών της. Προκύπτουν ζητήματα δημοκρατίας, λειτουργίας των θεσμών, έκφρασης των πολιτών, προκύπτουν ζητήματα κοινών πολιτικών για την απασχόληση και την κοινωνία παράλληλα με τις ήδη ασκούμενες κοινές πολιτικές στον οικονομικό τομέα.

Αναμφίβολα η δημοκρατία συνδέεται με την ενότητα της κοινωνίας μας και της δικής μας κοινωνίας και έτσι θα έλεγα ότι αναδεικνύεται ως μείζον ζήτημα η χρησιμοποίηση των οφελών της ανάπτυξης και της ανόδου της ανταγωνιστικότητας για περισσότερη απασχόληση και νέες θέσεις εργασίας, για δικαιότερο και βιώσιμο ασφαλιστικό σύστημα και για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, που και στην Ελλάδα εδώ και αρκετά χρόνια χτυπά την πόρτα μας.

Η δημοκρατία συνδέεται με την αποδοχή της πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Έχουμε πολλές εκατοντάδες χιλιάδες οικονομικούς μετανάστες. Και χαιρόμαστε διότι η Κυβέρνησή μας έχει κάνει σημαντικά βήματα σε αυτόν τον τομέα. Αλλά δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι οφείλουμε ως κοινωνία να αποδεικνύουμε ότι ξέρουμε να αποδεχόμαστε τη διαφορετικότητα. Ξέρουμε να αποδεχόμαστε την πολιτική των ίσων ευκαιριών και τις θετικές διακρίσεις στην ανάγκη όπου πρέπει αυτή η πολιτική των ίσων ευκαιριών προς όλους τους τομείς να ενισχυθεί.

Η δημοκρατία μας ακόμη συνδέεται με τα σύγχρονα ζητήματα της τεχνολογίας. Η ηλεκτρονική δημοκρατία βάζει και τρία ζητήματα, θέτει δυνατότητες αλλά και προβλήματα. Δημιουργεί και απειλές. Υπάρχει ανάγκη θωράκισης της δημοκρατίας και της προσωπικότητας του ατόμου σε αυτόν τον τομέα και της προστασίας του, της προστασίας των προσωπικών του δεδομένων από οποιαδήποτε απειλή. Και θα έλεγα ότι υπάρχει και το θέμα που συνδέεται με τη θωράκιση της αξιοπιστίας του πολιτικού μας κόσμου. Και αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο στοιχείο της δημοκρατίας και των θεσμών της. Και έχουμε τη δυνατότητα και να συζητούμε και να συμφωνούμε και να παίρνουμε μέτρα που προάγουν τα ζητήματα της λειτουργίας των θεσμών, την ανεξαρτησία των θεσμών από τα οποιαδήποτε συμφέροντα και την προστασία του πολιτικού κόσμου από τα οποιαδήποτε νέφη επιχειρούν να δημιουργηθούν στα μάτια των πολιτών.

Κλείνω λέγοντας ότι οι αρχές και οι αξίες της δημοκρατίας, προσαρμοσμένες κάθε φορά στις ανάγκες που η ίδια η πραγματικότητα και οι εξελίξεις οι ραγδαίες αυτού του αιώνα έχουν δημιουργήσει, μας βάζουν μπροστά συνεχώς και νέα ζητήματα αλλά δημιουργούν και την ανάγκη της συνεχούς προσπάθειας. Είμαστε ίσοι, όμως δεν είμαστε όμοιοι, έχουμε τις διαφορές μας, έχουμε τις πολιτικές μας απόψεις και αυτό είναι στοιχείο της δημοκρατίας. Αλλά νομίζω ότι παίρνοντας διδάγματα από το παρελθόν αξιοποιώντας τα προς το μέλλον έχουμε την ικανότητα και να συμφωνούμε και να αγωνιζόμαστε μαζί εκεί που θεωρούμε ότι τα μεγάλα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη δημοκρατία, τον πολίτη, τον άνθρωπο, έρχονται στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «Για την προστασία των ηλικιωμένων, των ανέργων μακράς διάρκειας, για την επιμήκυνση της επιδότησης της ανεργίας και για την εξασφάλιση τη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όλων των ανέργων».

Έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Νικόλαο Γκατζή.

Επίσης ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο την κα Μαρία Δαμανάκη.

Ο εισηγητής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Γεώργιος Αμπατζόγλου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας η ανεργία διογκώνεται συνεχώς...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, παρακαλώ, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να θυμίσω σε σχέση με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, ότι σύμφωνα με το άρθρο 73 του Συντάγματος μας, το οποίο πρόσφατα ψηφίσαμε, για όλες τις προτάσεις νόμου, ιδιαίτερα για νομοσχέδια που αναφέρονται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης, πρέπει να υπάρχει ο σχετικός προϋπολογισμός και δεν μπορεί να εισάγεται στη Βουλή αν δεν υπάρχουν οι σχετικοί υπολογισμοί για τις δαπάνες ή για τις οικονομικές συνέπειες της οποιασδήποτε πρότασης. Κάτι τέτοιο δεν υπάρχει και λογικά όπως είναι δομημένη η πρόταση δεν μπορούσε να υπάρχει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ: Υπάρχει η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όμως δεν μπορεί να υπολογίσει τίποτα. Και ιδιαίτερα θέλω να θυμίσω ότι σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 2 νομοσχέδια που αναφέρονται στην απονομή συντάξεων και στις προϋποθέσεις υποβάλλονται μόνο από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΪΤΟΝΑΣ)

Θα έλεγα ότι δεν θα είχα καμία αντίρρηση να συζητηθούν τα προβλήματα αυτά, διότι είναι μείζονα θέματα που αφορούν τους ανέργους και έχουμε ιδιαίτερη ευαισθησία στα προβλήματα της ανεργίας αλλά και γενικότερα στα θέματα των εργαζομένων. Θέλω να πω όμως ότι στο τέλος αυτής της συζήτησης εξαιτίας των προβλεπόμενων στο άρθρο 73 που πρόσφατα ψηφίσαμε, είναι σαφές ότι δεν μπορεί να υπάρξει ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας): Κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό ότι με βάση το άρθρο 73, παράγραφος 3 του Συντάγματος, που είναι παλαιό άρθρο, καμιά πρόταση νόμου, εφόσον συνεπάγεται εις βάρος του δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δαπάνες ή ελάττωση εσόδων ή της περιουσίας τους για να δοθούν μισθός ή σύνταξη ή γενικά όφελος σε κάποιο πρόσωπο δεν εισάγεται προς συζήτηση.

Κατά πάγια όμως τακτική και η πρακτική που ακολουθούμε όλα αυτά τα χρόνια, επειδή ακριβώς με αυτές τις προτάσεις

νόμου συζητούνται πολύ σοβαρά θέματα, για να μπορεί να εκφράζονται και τα κόμματα και οι Βουλευτές και η Κυβέρνηση γι' αυτές τις θέσεις, προχωρούμε στη συζήτησή τους.

Νοείται και είναι αυτονόητο ότι δεν μπορούμε να πάρουμε απόφαση και επομένως δεν μπορεί να γίνει ψηφοφορία. Θα προχωρήσουμε λοιπόν τη συζήτηση, έτσι ώστε να ακουστούν όλες οι απόψεις των κομμάτων και των Βουλευτών πάνω σ' αυτό το μεγάλο θέμα και να ληφθεί, εν πάση περιπτώσει, και από την Κυβέρνηση σε σχέση με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που πρόκειται να λάβει.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Παρακαλώ, το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας): Δεν υπάρχει κανένα θέμα, είναι πάγια τακτική.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε.

Από τη στιγμή που επιτρέψατε στον κύριο Υπουργό να ανοίξει το θέμα, θα ήθελα να μιλήσω και εγώ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας): Δεν αρνούμαι να σας δώσω το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Ζητώ συγγνώμη και από τον εισηγητή μας, αλλά δεν μπορούν να μείνουν και οι ισχυρισμοί του κυρίου Υπουργού αναπάντητοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας): Δεν υπάρχουν ισχυρισμοί του κυρίου Υπουργού. Είναι ο ορισμός του άρθρου 73 παράγραφος 3 του Συντάγματος και επαναλαμβάνω τι λέει: «Πρόταση νόμου που συνεπάγεται δαπάνες εις βάρος του δημοσίου προς όφελος τρίτων δεν μπορεί να συζητηθεί». Κατά πάγια όμως πρακτική και τακτική –έχει αναφερθεί και ο Πρόεδρος της Βουλής σε πρόσφατη πάλι συζήτηση, αλλά έτσι γίνεται όλα αυτά τα χρόνια- προχωρούμε στη συζήτηση αλλά όχι στην ψηφοφορία για τους λόγους που είπα.

Θέλετε επ' αυτού το λόγο;

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας) : Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς δεν έχω αντίρρηση για όσα είπατε σχετικά με τον Κανονισμό και το Σύνταγμα. Θέλω όμως να επισημάνω το εξής.

Εμείς έχουμε καταθέσει αυτήν την πρόταση νόμου δύο φορές και επομένως δεν μπορεί κανείς να πει ότι δεν ήταν γνωστή. Απευθυνθήκαμε στις υπηρεσίες του Λογιστηρίου και ζητήσαμε να έχουμε μία εικόνα για τη δαπάνη η οποία προκαλείται. Αυτό όπως αντιλαμβάνεστε θα βοηθούσε και την Κυβέρνηση ώστε να σχηματίσει μια εικόνα και ενδεχομένως και το Προεδρείο ώστε να έχουμε μια δυνατότητα να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση την οποία λέτε και η οποία θα καταλήξει χωρίς ψηφοφορία σε κάποιο πιο συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Οι υπηρεσίες ουσιαστικά δεν έδωσαν καμία απάντηση. Μας φέρνουν μία απάντηση που λέει ότι η πρόταση νόμου που υποβάλαμε στο Τμήμα προκαλεί μία δαπάνη απροσδιόριστη. Όμως, κύριε Πρόεδρε, η πρότασή μας εμπεριέχει συγκεκριμένα στοιχεία. Εμπεριέχει αριθμό ανθρώπων στους οποίους αναφέρεται, εμπεριέχει συγκεκριμένη δαπάνη κατ' άτομο και κατά συνέπεια δεν μπορούμε να δεχθούμε εδώ εκθέσεις οι οποίες απευθύνονται στη Βουλή –και αυτό είναι θέμα του Προεδρείου και θέλω να το ρυθμίσετε- οι οποίες να αναφέρονται σε απροσδιόριστη δαπάνη.

Έτσι, όπως αντιλαμβάνεστε, ουσιαστικά ακυρώνεται η δυνατότητα των κομμάτων της Αντιπολίτευσης να ασκούν νομοθετικό έργο, δηλαδή η δυνατότητα των Βουλευτών να κάνουν νομοθετικές προτάσεις. Έρχεται μετά το Σύνταγμα και η Κυβέρνηση και λέει ότι εφόσον προκαλείται δαπάνη, η οποία μάλιστα βρίσκεται στη σφαίρα του απροσδιόριστου, εγώ τι να κάνω, θα κάνουμε μία συζήτηση εντελώς ακαδημαϊκή και δεν πειράζει που δεν θα γίνει και ψηφοφορία.

Παρακαλώ λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, το Προεδρείο της Βουλής να τα δει όλα αυτά. Και έχω την εντύπωση ότι αν οι υπηρεσίες του Λογιστηρίου είχαν μια πολύ συγκεκριμένη αποτίμηση, που έλεγε παραδείγματος χάρι ότι η συγκεκριμένη μας πρόταση προκαλεί δαπάνη τώτων εκατομμυρίων στον κρατικό προϋπολογισμό, η Κυβέρνηση θα βρισκόταν σε πολύ πιο δύσκολη θέση όταν έλεγε ότι γίνεται μια ακαδημαϊκή συζήτηση

για την οποία δεν μπορεί να γίνει ψηφοφορία.

Αυτά είχα να πω και κατά τα άλλα δεν αμφισβητώ τη θέση σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κυρία Δαμανάκη, οφείλω να διευκρινίσω για μια ακόμα φορά ότι δεν προχωρούμε σε ψηφοφορία και σε απόφαση για την πρόταση, όχι γιατί δεν έχουμε έκθεση του Λογιστηρίου ή γιατί εκτιμάται ότι υπάρχει ακαθόριστη δαπάνη. Η κριτική σας προς την έκθεση του Λογιστηρίου μπορεί να γίνεται, αλλά δεν είναι αυτό που εμποδίζει να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Εκείνο που εμποδίζει είναι το άρθρο 73, παράγραφος 3, του Συντάγματος που λέει ρητά ότι πρόταση νόμου ή τροπολογία που προέρχεται από τη Βουλή, δεν εισάγεται καν σε συζήτηση εφόσον προκαλεί δαπάνη, οποιαδήποτε δαπάνη εις βάρος του δημοσίου και εις όφελος τρίτων. Αυτό είναι το θέμα.

Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ αποδέχομαι αυτό που είπατε σχετικά με τη διάταξη και την ερμηνεία της. Το ζήτημα είναι όμως -και εδώ πρέπει να το λύσουμε, ενδεχομένως όχι σήμερα, πάντως πρέπει κάποια στιγμή να λυθεί- ποιος αποφασίζει ότι το νομοσχέδιο ή η πρόταση νόμου έχει αυτά τα χαρακτηριστικά ώστε να εμπίπτει στο πλαίσιο της σχετικής διάταξης του Συντάγματος.

Αυτό δεν μπορεί να το αποφασίζει ούτε ο Υπουργός ούτε η Κυβέρνηση μόνη της. Αυτό είναι θέμα της Βουλής και μόνο η Βουλή, δια των οργάνων της, είναι σε θέση να αποφασίσει αν συντρέχουν αυτές οι προϋποθέσεις. Διαφορετικά θα μπορούσε, υπό το πρόσχημα αυτής της ερμηνείας η οποία, όπως αντιλαμβάνεσθε, δεν επιδέχεται σε καμία περίπτωση έλεγχο δικαστικό, η Κυβέρνηση να θεωρεί ότι κάθε πρόταση νόμου έχει αυτού του είδους τα χαρακτηριστικά.

Άρα, κατά τη γνώμη μου επ' αυτού αρμόδια είναι κάθε φορά η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Να μην ανοίξουμε τη συζήτηση, υπάρχει απάντηση και σ' αυτό που είπατε. Είναι το άρθρο του Συντάγματος που λέει ότι δεν εισάγεται καν η πρόταση προς συζήτηση. Άρα δεν μπορεί να αποφασίσει θεωρητικά, όπως λέτε εσείς, η Βουλή. Σε ένα προστάδιο κρίνεται με βάση το άρθρο 85 παράγραφος 6 του Κανονισμού από τον αρμόδιο Υπουργό. Αλλά ας μην μπούμε σ' αυτό το θέμα. Πάγια τακτική μας είναι να συζητούμε και αυτές τις προτάσεις νόμου. Έχει ιδιαίτερη πολιτική σημασία.

Ορίστε, κύριε Αμπατζόγλου, ξεκινήστε την ομιλία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας η ανεργία διογκώνεται συνεχώς και η επισήμως καταγεγραμμένη κινείται πλέον σταθερά στο 12%, ενώ είναι γνωστό ότι το Δεκέμβριο του 1999 άγγιξε το όριο του 12,4% που αποτελεί το μεγαλύτερο μεταπολεμικό ρεκόρ. Αυτό είναι ιστορικό ρεκόρ και κατατάσσει την Ελλάδα στη δεύτερη χειρότερη θέση στην Ευρώπη, όταν την ίδια στιγμή η ανεργία στην Ευρώπη έχει μειωθεί κατά μέσο όρο περισσότερο από 2%. Στη δε Γαλλία με την εφαρμογή του τριανταπεντάωρου μειώθηκε κατά 4%.

Η ύπαρξη πεντακοσίων τριάντα χιλιάδων ανέργων, επίσημα καταγεγραμμένων, που στην πραγματικότητα ξεπερνά τις επτακόσιες χιλιάδες από τους οποίους το 57% είναι άνεργοι μακράς διάρκειας, το 62% είναι γυναίκες και το 30% άνεργοι νέοι μέχρι τριάντα ετών, αποδεικνύει περίτρανα την αποτυχία των πολιτικών για την απασχόληση και την ανεργία που εφαρμόστηκαν από τις κυβερνήσεις τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της Νέας Δημοκρατίας μετά το 1990.

Η πρώτη μεγάλη μαύρη τρύπα του ασφαλιστικού συστήματος οφείλεται στην ανεργία, αφού το σύστημα χάνει κατά μέσο όρο εννιάκοσιες σαράντα χιλιάδες δραχμές ετησίως από εισφορές εργαζόμενου και εργοδότη και κατά συνέπεια πεντακόσια δισεκατομμύρια. Περίπου από όλους τους επίσημα καταγεγραμμένους ανέργους. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 40% περίπου του ετήσιου ελλείμματος του συστήματος.

Η αποτυχία αυτή οφείλεται κατά τη γνώμη του Συνασπισμού στο ότι δεν αντιμετωπίστηκε η βασική αιτία αύξησης της ανεργίας, η οποία στο μεγαλύτερο μέρος της οφείλεται στην

ανεπαρκή ζήτηση για θέσεις εργασίας, στην έλλειψη δηλαδή αναπτυξιακών πολιτικών, που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας.

Αντίθετα, οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας κινήθηκαν την τελευταία δεκαετία στους παρακάτω άξονες αποτυχημένων και αδιέξοδων πολιτικών. Πρώτα απ' όλα την κυριαρχία του δόγματος ότι η αύξηση της απασχόλησης θα προκύψει ως αποτέλεσμα της μείωσης του κόστους εργασίας, της αύξησης της ανταγωνιστικότητας και των εξαγωγών και τέλος της ανόδου της κερδοφορίας των επιχειρήσεων. Η λογική αυτή οδήγησε στο να είναι η χώρα μας σε επιχειρηματική κερδοφορία η δεύτερη μετά την Αμερική από τις είκοσι εννέα χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ, στο να μειωθούν οι πραγματικοί μισθοί στα επίπεδα του '82, στο να χάσουν τα κατώτατα όρια των μισθών το 17% της αγοραστικής τους αξίας από το '84 μέχρι το '99 χωρίς ταυτόχρονα να αυξηθούν οι επενδύσεις ουσιαστικά, αφού μόνο το 15% των επιχειρηματικών κερδών επανεπενδύεται, στην άκρατη χαριστική και ανεξέλεγκτη επιδότηση των εργοδοτών που αναγκάζονταν τους ανέργους χωρίς να δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και στην επιδότηση ιδιωτικών γραφείων για σεμινάρια κατάρτισης αμφίβροχης ποιότητας και αποτελεσματικότητας.

Έτσι κατασπαταλήθηκαν χωρίς κανείς να δίνει μέχρι σήμερα λογαριασμό περίπου δύο τρισεκατομμύρια (2.000.000.000.000) δραχμές από τα δύο προηγούμενα Κοινωνικά Πλαίσια Στήριξης. Στη γενικευμένη μορφή ελαστικών και υποβαθμισμένων μορφών απασχόλησης, όπως είναι η μερική, η προσωρινή απασχόληση, οι συμβάσεις έργου κλπ., με αποτέλεσμα να μη δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας αλλά να μοιράζονται οι υπάρχουσες. Στις γενικευμένες ιδιωτικοποιήσεις που οδήγησαν στη συρρίκνωση της παραγωγικής βάσης της χώρας και στην απώλεια δεκάδων χιλιάδων θέσεων εργασίας.

Στις ίδιες αποτυχημένες λογικές στηρίζονται και οι ρυθμίσεις του ψευδοπύργου νόμου για την προώθηση της απασχόλησης που ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία το προηγούμενο φθινόπωρο από την κυβερνητική Πλειοψηφία στη Βουλή. Η Κυβέρνηση με το νόμο αυτό προωθεί τη μεγαλύτερη απορύθμιση της αγοράς εργασίας με την επέκταση της μερικής απασχόλησης, με την αύξηση του επιτρεπόμενου ορίου των απολύσεων στις επιχειρήσεις, με τη θέσπιση της συνολικής διευθέτησης του χρόνου εργασίας. Με τον ίδιο νόμο δόθηκε ένα ακόμη δώρο στους εργοδότες, αυτό της μείωσης κατά 2% των εργοδοτικών εισφορών, ρύθμιση η οποία έχει επιφέρει και νέα βάρη στις πλάτες του ασφαλιστικού συστήματος, αφού η Κυβέρνηση δεν φρόντισε, ως όφειλε, τηρώντας το δικό της νόμο να αποδώσει τα αντίστοιχα ποσά στο ΙΚΑ.

Η Κυβέρνηση με τις ρυθμίσεις αυτές ευθυγραμμίστηκε πλήρως με τις θέσεις της εργοδοσίας επιδιώκοντας την αύξηση της ανταγωνιστικότητας μέσω της μείωσης του κόστους εργασίας και της διεύρυνσης των ελασικοτήτων. Μ' αυτόν τον τρόπο όμως δεν αυξάνει η απασχόληση, αλλά τα επιχειρηματικά κέρδη και οι κοινωνικές ανισότητες. Η διεύρυνση της μερικής απασχόλησης και των ελασικοτήτων δεν θα μειώσει την ανεργία, αλλά θα συμβάλει στο μοίρασμα μιας θέσης σε δύο ανέργους, θα αυξήσει την υποαπασχόληση και τη φτώχεια στη χώρα μας επιφυλάσσοντας για τη νέα γενιά ένα μέλλον απασχολήσιμων και ασφαλισμένων με μισή δουλειά, μισό μισθό, μισή σύνταξη και ουσιαστικά μισή ζωή.

Το πρόβλημα της ανεργίας μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη δημιουργία νέων θέσεων πλήρους και σταθερής απασχόλησης και όχι με την αύξηση της μερικής. Το δώρο της μείωσης κατά 2% των εργοδοτικών εισφορών προς τους εργοδότες είναι η επιβράβευση όλων αυτών που μέχρι σήμερα καρπούνται ασύδοτα όλα τα είδη των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων για την αντιμετώπιση της ανεργίας και παρά ταύτα τις αξιοποιούν για ίδιον όφελος και για κερδοσκοπία λεηλατώντας το δημόσιο και κοινωνικό χρήμα χωρίς να δημιουργούν πρόσθετες θέσεις εργασίας.

Η συνολική διευθέτηση του χρόνου εργασίας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες της επιχείρησης, καταργεί το οκτάωρο, αναστατώνει και ανατρέπει την οικογενειακή και κοινωνική ζωή

του εργαζόμενου και υπονομεύει το δικαίωμά του για τον ελεύθερο χρόνο μετατρέποντάς τον σε εργαζόμενο-λάστιχο. Από την άλλη όμως αυξάνει την κερδοφορία του εργοδότη τουλάχιστον κατά 10% σύμφωνα με τη μελέτη που έχει εκπονήσει το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ αφού γλιτώνει τις επιπλέον δαπάνες από υπερωρίες ή από νέες προσλήψεις που θα ήταν υποχρεωμένος διαφορετικά να κάνει.

Η αγορά εργασίας στη χώρα μας λόγω και της εκτεταμένης μαύρης εργασίας είναι ήδη στην πράξη ασύδοτα απορρυθμισμένη. Γι' αυτό χρειάζεται ρύθμιση και όχι απορύθμιση. Ταυτόχρονα απαιτείται η ενεργοποίηση των κρατικών ελεγκτικών μηχανισμών για την αποτροπή της εργοδοτικής αυθαιρεσίας και για την εφαρμογή της ήδη υπάρχουσας εργατικής νομοθεσίας, η οποία παραβιάζεται συστηματικά στους χώρους εργασίας από τους μηχανισμούς της εργοδοσίας.

Παράλληλα διατίθενται οι μικρότερες σε όλη την Ευρώπη δημόσιες δαπάνες για την απασχόληση -το 0,85% του ΑΕΠ έναντι του 2% έως 5,8% που διατίθενται σε άλλες χώρες της Ευρώπης- τα επιδόματα ανεργίας είναι τα χαμηλότερα στην Ευρώπη -49% του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη έναντι του 80% σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες- δίνονται δε επί δώδεκα μόνο μήνες με αποτέλεσμα να αποκλείονται απ' αυτά μετά τον πρώτο χρόνο της ανεργίας τους οι μακράς διάρκειας άνεργοι που αποτελούν και τη συντριπτική πλειοψηφία των ανέργων.

Η Κυβέρνηση μάλιστα σε ό,τι αφορά στο ύψος του επιδόματος ανεργίας δεν τηρεί ούτε το δικό της νόμο, τον 2224 του 1994, σύμφωνα με τον οποίον τα επιδόματα ανεργίας δεν θα πρέπει να υπολείπονται από τα 2/3 του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη.

Είναι φανερό ότι η διαφοροποίηση του Συνασπισμού από τις πολιτικές των κομμάτων του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας συνίσταται στο ότι τα κόμματα αυτά αφήνουν και το πρόβλημα της ανεργίας να λυθεί αυτόματα από τις δυνάμεις της αγοράς, τις οποίες και θεοποιούν. Η διαφοροποίηση αυτή του Συνασπισμού σαφώς και έχει να κάνει με την αντίληψή του ότι η παγκοσμιοποίηση και η αγορά θα πρέπει να υφίστανται ρυθμίσεις και ελέγχους για να μη δρουν ανεξέλεγκτα σε βάρος των δυνάμεων της εργασίας, σε βάρος της δημοκρατίας και σε βάρος της φύσης και των δυνάμεων της εργασίας. Και ότι για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων όπως είναι η ανεργία, χρειάζονται συγκεκριμένες πολιτικές που θα σχεδιάζονται από τις κυβερνήσεις, θα αξιοποιούν συνδυασμένες δράσεις από το δημόσιο από τον κοινωνικό και τον ιδιωτικό τομέα με βασικό και κινητήριο μοχλό όμως ιδίως το δημόσιο. Ο Συνασπισμός αντιπροτείνει ένα συγκεκριμένο σχέδιο για την ανάπτυξη με απασχόληση και για την ανακούφιση των ανέργων με βάση τους εξής άξονες: Πρώτον, συγκεκριμένους στόχους και χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους. Αύξηση της απασχόλησης στη χώρα μας στο 70% του ενεργού πληθυσμού και μείωση της ανεργίας στο 7% σε τρία χρόνια και στο 5% σε πέντε χρόνια με προοπτική την επίτευξη πλήρους και σταθερής απασχόλησης για όλους.

Δεύτερον, συγκεκριμένα μέτρα και πολιτικές για την προώθηση των παραπάνω στόχων. Αύξηση των ρυθμών ανάπτυξης πραγματικά πάνω από το 5% ετήσια, αύξηση των επενδύσεων του δημόσιου κοινωνικού και ιδιωτικού τομέα, νομοθετική κατοχύρωση του τριανταπεντάωρου χωρίς μείωση των αποδοχών και χωρίς απορύθμιση το ημερήσιου ωραρίου εργασίας, ανασυγκρότηση και εκσυγχρονισμός του ΟΑΕΔ, επαγγελματική κατάρτιση σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας, ορθολογική και διαφανής αξιοποίηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Τρίτον, συγκεκριμένους πόρους για τη χρηματοδότηση των παραπάνω μέτρων και πολιτικών μέσα από τη ριζική φορολογική μεταρρύθμιση και τον διπλασιασμό της φορολόγησης των χρηματιστηριακών συναλλαγών. Οι δημόσιες δαπάνες για την απασχόληση μετρούμενες ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, θα πρέπει σε δύο χρόνια να διπλασιασθούν.

Τέταρτον, μέτρα ενίσχυσης των ανέργων, αύξηση του

επιδόματος ανεργίας στο 80% του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη και χρονική επιμήκυνσή του στα τέσσερα χρόνια. Επιδότηση νέων ανέργων τρεις μήνες αφότου αναζητούν δουλειά και δεν βρίσκουν. Εξασφάλιση των προϋποθέσεων της συνταξιοδότησης των ηλικιωμένων ανέργων για τους άνδρες πάνω από τα πενήντα πέντε χρόνια και για τις γυναίκες πάνω από τα πενήντα.

Άλλα μέτρα για την ανακούφιση των ανέργων, θα μπορούσαν να είναι οι κάρτες απεριορίστων διαδρομών στα μέσα μαζικής μεταφοράς, επιδότηση ενοικίου, αναστολή πληρωμής λογαριασμών τους σε δημόσιες και κοινωνικές υπηρεσίες για όσο διάστημα είναι άνεργοι, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κλπ.

Πολλές από τις προτάσεις αυτές του Συνασπισμού διεκδικούνται και από το εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα και από τα κινήματα των ιδίων των ανέργων. Ο Συνασπισμός, συνεπώς με τις διακηρύξεις του, κατέθεσε στη Βουλή στις αρχές του '99 δύο προτάσεις νόμου που αφορούσαν στο πρόβλημα της ανεργίας. Πρόταση νόμου για την εφαρμογή του τριανταπεντάωρου χωρίς μείωση των αποδοχών και χωρίς απορύθμιση του ωραρίου εργασίας στη χώρα μας και επίσης πρόταση νόμου για την αύξηση του επιδόματος ανεργίας στο 80% του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη για την επιμήκυνσή του σε τέσσερα χρόνια, για τη διασφάλιση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης των ηλικιωμένων ανέργων και για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε όλους τους ανέργους. Οι προτάσεις αυτές απορρίφθηκαν από την κυβερνητική και όχι μόνο Πλειοψηφία, τις καταψήφισε και η Νέα Δημοκρατία και το Κ.Κ.Ε. την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο.

Ο Συνασπισμός επανέφερε αυτές τις δύο προτάσεις νόμου και στην παρούσα Βουλή και με την καμπάνια που διοργάνωσε, συγκέντρωσε ένα εκατομμύριο περίπου υπογραφές που ζητούν την ψήφισή τους. Με την υπό συζήτηση πρόταση ο Συνασπισμός επιδιώκει να προωθήσει συγκεκριμένες δέσμες πολιτικών και μέτρων για να ανακουφισθούν οι πιο συμπίεσμένες κατηγορίες των ανέργων.

Κατά πρώτο και κύριο λόγο οι δεκάδες χιλιάδες ηλικιωμένοι, άνεργοι μακράς διάρκειας, που δεν έχουν τη δυνατότητα να ξαναβρούν εργασία και επομένως δεν μπορούν να συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις, όταν θα έχουν συμπληρώσει τα προβλεπόμενα όρια ηλικίας, κινδυνεύουν να μην πάρουν ποτέ σύνταξη, όπως επίσης, οι τριακόσιες χιλιάδες άνεργοι μακράς διάρκειας που η επιδότησή τους σήμερα σταματά στους δώδεκα μήνες.

Θα πρέπει επιτέλους και στη χώρα μας να προωθηθεί η σταδιακή αύξηση του επιδόματος ανεργίας, που είναι σήμερα το χαμηλότερο σε όλη την Ευρώπη, στο 80% του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη, η επέκταση της χορήγησής του και μετά τους δώδεκα μήνες για τους μακροχρόνια ανέργους και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ιδίων και των οικογενειών τους.

Το κόστος μιας τέτοιας καινοτόμου πρωτοβουλίας προνοιακής πολιτικής δεν μπορεί και δεν πρέπει να το επωμιστούν οι εργαζόμενοι και τα ασφαλιστικά τους ταμεία. Γι' αυτό θα πρέπει να δημιουργηθεί ένας λογαριασμός κοινωνικής αλληλεγγύης, που θα στηρίζει καθολικά, με ελάχιστο εισόδημα αξιοπρεπούς διαβίωσης, όσους δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν προϋποθέσεις συνταξιοδότησης καθώς και ανέργους μακράς διάρκειας.

Τα έσοδα αυτού του ταμείου κοινωνικής αλληλεγγύης θα πρέπει να προέρχονται από την ειδική άμεση φορολόγηση των πιο πλούσιων στρωμάτων του πληθυσμού, από το διπλασιασμό του φόρου επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών και οι δαπάνες του θα χρηματοδοτούν τις προνοιακές πολιτικές που θα γίνονται μέσω των ασφαλιστικών ταμείων ή του ΟΑΕΔ.

Είναι προφανές ότι αυτές οι προνοιακές πολιτικές που περιέχονται στην πρόταση νόμου του Συνασπισμού, δεν υποκαθιστούν την πάγια θέση μας για την κατώτερη σύνταξη που πρέπει να επανασυνδεθεί με τα είκοσι ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη αλλά αφορούν τμήματα του πληθυσμού που ποτέ δεν θα μπορέσουν να συμπληρώσουν τις

προϋποθέσεις, δηλαδή τα τεσσεράμισι χιλιάδες ημερομίσθια, για να πάρουν την κατώτερη σύνταξη.

Επίσης είναι σαφές ότι αυτές οι προτάσεις δεν έρχονται να υποκαταστήσουν ή να ανατρέψουν την επίσης πάγια θέση μας ότι η ανεργία μπορεί και πρέπει να αντιμετωπισθεί με την προώθηση αναπτυξιακών πολιτικών, με την εφαρμογή του τριανταπεντάωρου χωρίς μείωση των αποδοχών, με την καλύτερη σύνδεση της επαγγελματικής κατάρτισης, με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας και με την ανασυγκρότηση του ΟΑΕΔ. Ακόμη, δεν έρχονται να υποκαταστήσουν την ανάγκη και την προτεραιότητα να εξευρεθούν για αυτά τα τμήματα των μακράς διάρκειας ανέργων νέες θέσεις εργασίας. Απλά έρχονται να καλύψουν όσους και όσες εξακολουθούν να παραμένουν άνεργοι ή να μην μπορούν να συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις για τη συνταξιοδότησή τους, όταν θα έχουν συμπληρώσει τα προβλεπόμενα όρια ηλικίας.

Η συμφωνία ΓΣΕΕ και εργοδοτικών οργανώσεων για κάλυψη από τον ΛΑΕΚ των ασφαλιστικών εισφορών των μακροχρόνια ανέργων ανδρών πάνω από τα εξήντα χρόνια και των γυναικών πάνω από τα 55, είναι ένα σωστό μέτρο κοινωνικής αλληλεγγύης, χωρίς ωστόσο να λύνει το πρόβλημα, το πώς θα ζουν και από πού θα πληρώνονται αυτοί οι άνεργοι γι' αυτό το διάστημα.

Το πρόβλημα αυτό έπρεπε να το λύσει η Κυβέρνηση, γιατί είναι δική της αρμοδιότητα. Δυστυχώς όμως, όχι μόνο δεν έλυσε αυτό το ζήτημα της δικής της αρμοδιότητας, αλλά παρά το ότι οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες ανέλαβαν το κόστος μιας τέτοιας κοινωνικού χαρακτήρα ρύθμισης, η Κυβέρνηση δεν φρόντισε καθόλου να την υλοποιήσει, αφού ενάμιση χρόνο μετά τη σχετική συμφωνία οι άνεργοι, τους οποίους καλύπτει, δεν έχουν ακόμη ασφαλιστεί.

Η παρούσα πρόταση νόμου από την πλευρά του Συνασπισμού προβλέπει λύσεις σε όλα αυτά τα ζητήματα.

Ο Έλληνας εργαζόμενος, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, είναι ο περισσότερο απασχολούμενος και ο oligότερο αμειβόμενος στην Ευρώπη. Είναι ο περισσότερο φορολογούμενος και ο έχων τη χειρότερη κοινωνική ασφάλιση και το χειρότερο αίσθημα ασφαλείας, όπως δείχνουν οι διαδοχικές δημοσκοπήσεις.

Τα μέλη του ελληνικού Κοινοβουλίου οφείλουν και πρέπει, εάν όπως ισχυρίζονται και ισχυριζόμαστε όλοι μας φιλοδοξούμε να στηρίξουμε τα συμφέροντα των ανέργων και των κοινωνικά αποκλεισμένων στη χώρα μας, να υλοποιήσουν με τις διάφορες μορφές την πρόταση νόμου του Συνασπισμού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Γρηγοράκος.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα μία σημαντική πρόταση νόμου του Συνασπισμού σε μια πολύ ευαίσθητη περίοδο και σε μια πολύ ευαίσθητη στιγμή για την ελληνική δημοκρατία, για την ανεργία, για τους ηλικιωμένους, για την επιδότηση της εργασίας και για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Ο χώρος της εργασίας, της υγείας, της κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις σήμερα της ελληνικής κοινωνίας. Οι δαπάνες σήμερα για όλα αυτά στην Ελλάδα βρίσκονται στα υψηλότερα επίπεδα της ύπαρξης του ελληνικού κράτους. Όμως ειδικά σήμερα βρίσκεται μία αναντιστοιχία στα χρήματα που ξοδεύονται για την υγεία, την εργασία, την κοινωνική ασφάλιση, για την αντίστοιχη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα τις ημέρες που ζούμε αναπτύσσεται ένας έντονος, πολιτικός προβληματισμός που έχει στόχους τη δημοκρατία, την ευημερία, την απασχόληση, την υγεία και την κοινωνία με ανθρώπινο πρόσωπο. Ο Πρωθυπουργός συνεχώς διακηρύττει «πρώτα ο άνθρωπος, πρώτα ο πολίτης». Εμείς στο ΠΑΣΟΚ, παρά τις δυσκολίες, θα προσπαθήσουμε αυτό να το κάνουμε πραγματικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ηλικιακή και φυλετική σύνδεση της κοινωνίας μας επιβάλλει, όμως, μία νέα

προσέγγιση για τη διατήρηση των ισορροπιών μεταξύ της επιδιωκόμενης σταθεροποίησης της οικονομίας, της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής. Τίποτα σήμερα δεν είναι μόνο του, τίποτα δεν είναι ξεκομμένο από τα άλλα. Όλα είναι ένα μέρος του μεγάλου προβλήματος της ανεργίας, που μαστίζει σήμερα την εποχή της μεγάλης τεχνολογίας, όλες τις τάξεις, όλους τους εργαζόμενους, τους εργάτες, τους αγρότες, τους φοιτητές, τη νεολαία μας, τους πτυχιούχους, τους επιστήμονες.

Η γενιά του '40 και του '50 αρχίζει σήμερα να βγαίνει στη σύνταξη. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες αυξάνονται κατακόρυφα, είναι πολλά τα τροχαία ατυχήματα, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε όλον τον κόσμο. Έχουμε καλύτερη ιατρική, η θνησιμότητα έχει μειωθεί δραστικά τα τελευταία χρόνια, άρα οι άνθρωποι θα ζουν περισσότερο. Το προσδόκιμο επιβίωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ογδόντα χρόνια περίπου. Έως το 2020 υπολογίζεται ότι θα υπάρχουν 40% περισσότεροι άνθρωποι ηλικίας άνω των εβδομήντα πέντε ετών απ' ό,τι το 1970. Αυτό θα αυξήσει πιθανόν τη ζήτηση για υπηρεσίες υγείας και θα απαιτήσει αλλαγή στην οργάνωση και τη διάρθρωση των υπηρεσιών αυτών, αλλά και του μοντέλου απασχόλησης και εργασίας, καθώς οι άνθρωποι θα ζουν περισσότερο, ογδόντα έως ενενήντα χρόνων. Έτσι θα απαιτούνται μακροχρόνιες ιατρικές υπηρεσίες και εξειδικευμένο πλησίασμα, αυτό που ονομάζουμε σήμερα κοινωνικό κράτος.

Οι δαπάνες για υπηρεσίες υγείας και για κοινωνικές υπηρεσίες θα είναι πολύ μεγαλύτερες για τα ηλικιωμένα άτομα από εκείνες που απαιτούν τα άτομα σε ηλικία εργασίας. Η οικονομική προσέγγιση του προβλήματος θα καθίσταται δυσχερέστερη, επειδή το ποσοστό των εξαρτωμένων ατόμων θα είναι πολύ μεγαλύτερο σε σχέση με τους εργαζόμενους.

Όλα τα παραπάνω προϋποθέτουν μία λεπτή, ευέλικτη προσέγγιση του θέματος της δημιουργίας των αναγκών θέσεων με την αγορά εργασίας. Θα πρέπει εμείς σήμερα να προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε τους απαραίτητους μηχανισμούς αναδιανομής του πλούτου που θα συμπληρώνουν το εισόδημα των εργαζομένων, αλλά συγχρόνως θα παρέχουν την ανάλογη ασφάλιση και ιατρική περίθαλψη.

Αυτή η λεπτή ισορροπία απαιτεί συνείδηση ανάμεσα σε αυτούς που πληρώνουν αλλά και σε αυτούς που ενισχύονται.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει όσο ποτέ άλλοτε να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες και στις ανησυχίες των ανθρώπων και της κοινωνίας. Σήμερα οι κοινωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ασκούν πιέσεις στους προϋπολογισμούς των κρατών για καλύτερη ποιότητα ζωής. Αυτό δεν είναι παράλογο από τη στιγμή που όλες οι κυβερνήσεις αλλά και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση το υποσχέθηκαν στους λαούς. Οι ίδιοι αυτοί άνθρωποι συγχρόνως είναι απρόθυμοι και δυσανασηκούν στην ιδέα οποιασδήποτε ποσόστωσης στην κατανάλωση υπηρεσιών ή περικοπών των εσόδων τους. Εδώ αξίζει τον κόπο κάποιος να κάνει κάποια σχόλια.

Οι Έλληνες, η Ελλάδα, έχουν πολλές ιδιαιτερότητες. Είμαστε αναμφίβολα ανεπτυγμένη χώρα αλλά συγχρόνως λαμβάνουμε την υψηλότερη ίσως από κάθε κατά κεφαλή βοήθεια στον κόσμο. Μεγάλη αυτοκινητόδρομοι, εντυπωσιακά έργα υποδομής την τελευταία δεκαετία. Δεν είναι μακέτες αυτά τα έργα. Ο κόσμος έχει μάτια και τα βλέπει. Η Ελλάδα παίρνει πάρα πολλά χρήματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ άλλες χώρες παίρνουν ψίχουλα βοήθειας. Φυσικά όλα αυτά επειδή είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είμαστε αντίθετοι στην άνευ όρων «κακή» παγκοσμιοποίηση. Ενώ υποστηρίζουμε τις θετικές της πλευρές, παραμένουμε σταθεροί ευρωπαϊστές. Υποστηρίζουμε αυτήν την πολιτική, διότι αυτή μας αντιπροσωπεύει, εκπροσωπεί τα συμφέροντά μας. Συγχρόνως έχουμε δηλώσει και ξεκαθαρίσει προς κάθε κατεύθυνση ότι δεν προτιθέμεθα να μοιραστούμε ούτε ένα ευρώ με τις άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης από τα «περίφημα πακέτα» όταν αυτές θα ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή είναι η ιδιαιτερότητά μας.

Μια άλλη αλήθεια είναι ότι δίνουν στην Ελλάδα το 0,1% του εθνικού εισοδήματος ως κρατική βοήθεια προς τις

αναξιοπαθούντες περιοχές του κόσμου, του πλανήτη, σε αντίθεση με άλλους λαούς όπως η Σουηδία η οποία δίνει πάρα πολύ σε σχέση με το εθνικό της εισόδημα. Προσφέρουν μεγαλύτερη βοήθεια αυτοί οι λαοί, περισσότερη βοήθεια ακόμη και από τις ΗΠΑ, η οποία έχει περισσότερο κατά κεφαλήν εισόδημα, 36.000 δολάρια, ενώ η Σουηδία έχει 24.000 δολάρια και η Ελλάδα έχει 16.000 δολάρια. Θα πρέπει να λέμε τις αλήθειες. Μόνο την τελευταία δεκαετία βοηθήσαμε σαν κράτος τους Σέρβους σε κάποια δύσκολη στιγμή πριν από τρία χρόνια.

Τίποτα δεν προτείνουμε για τα παιδιά της Αφρικής, τίποτα δεν προτείνουμε γι' αυτά που τους επιφυλάσσει η παγκοσμιοποίηση. Θα μπορούσαμε λοιπόν με ένα πενιχρό 0,5% από το εισόδημά μας, από το εθνικό μας εισόδημα, δηλαδή ποσό περίπου 200.000.000 δραχμές να προσφέρουμε λίγα χρήματα στους αναξιοπαθούντες όλου του κόσμου. Όλα αυτά τα χρόνια και ειδικά αυτές τις μέρες ακούμε φωνές από όλες τις πλευρές. Βλέπουμε μιζέρια και πολύ υποκρισία από όλους. Την ίδια στιγμή στον κόσμο ξεδεύονται τετρακόσια δισεκατομμύρια δολάρια για ναρκωτικά, πεντακόσια δισεκατομμύρια δολάρια για διαφήμιση και τρισεκατομμύρια δολάρια για εξοπλισμούς. Προχθές δώσαμε μόνο ένα δισεκατομμύριο δολάρια για το AIDS. Εάν αυτό δεν είναι ειρωνεία, τότε τι θα μπορούσε να είναι;

Όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα ξέρουμε όλοι. Δεν λέμε ότι δεν γίνονται προσπάθειες από πολλές μεριές για μείωση αυτών των δαπανών. Είμαστε ακόμη ένα αδύναμο κράτος. Είμαστε αδύναμοι σαν πολίτες. Στο παρόν όμως πολιτικό σκηνικό, στο παγκόσμιο σκηνικό είναι και το σύστημα αδύνατο. Το παγκόσμιο σύστημα είναι αδύνατο να κάνει ανακατανομή των πόρων και να τα κάνει έλεγχο όλων των παραπάνω χρηματοδοτήσεων.

Το κοινωνικό κράτος σήμερα είναι κυρίαρχη απαίτηση όλων των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τη στιγμή που η διάθεση πληροφοριών μέσω διαδικτύου είναι προσιτή, αυτό πυροδοτεί όλο και μεγαλύτερες προσδοκίες και απαιτήσεις των πολιτών για εργασία απασχόληση, επιδόματα, καλύτερη ποιότητα ζωής και καλύτερες υπηρεσίες υγείας.

Η ευρεία συζήτηση για την απασχόληση το τελευταίο διάστημα οφείλει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών και να λάβει υπόψη της τις βασικές εξελίξεις στον τομέα της οικονομίας, της ποιότητας ζωής, της υγείας και της εκπαίδευσης.

Ο διάλογος με τους φορείς, αλλά και με τους πολίτες σήμερα συνδέεται αποκλειστικά με τα ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης και ιατρικής περίθαλψης. Τα δύο συστήματα είναι διαφορετικά, αλλά είναι αλληλένδετα και αλληλοσυμπληρούμενα. Σε μία ευρεία αντίληψη των σχέσεων μεταξύ τους θα μπορούσε κανείς να τα ενσωματώσει και να τα συζητήσουμε μαζί. Πιθανόν χρειάζεται μια καινούρια αναδιανομή των θεσμών, των Υπουργείων που τα συζητούν.

Η απασχόληση, η κοινωνική ασφάλιση, η πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας πρέπει να αντιμετωπιστούν ενιαία και όχι αποσπασματικά για να μπορέσει το σύστημα να λειτουργήσει απρόσκοπτα και σωστά. Το κοινωνικό κράτος σήμερα έχει περισσότερο από ποτέ την ανάγκη πολιτικών που θα σχεδιάσουν μια οικονομική πολιτική, η οποία θα οδηγήσει σε κοινωνική ισορροπία και ειρήνη, αλλά συγχρόνως θα προασπίζει ένα υψηλό επίπεδο εργατικού δυναμικού. Η κοινωνία σε αυτές τις συνθήκες οφείλει να συντρέχει με την πολιτεία στη διαχείριση των κοινών.

Όλοι εμείς θα πρέπει να πείσουμε για την αξία και τη σημασία της κοινωνικής ευθύνης. Στόχος όλων μας θα πρέπει να είναι η πρόθεση αλλαγής του εργασιακού μοντέλου, η ισχυροποίηση της Ελλάδος, της ελληνικής κοινωνίας, του Έλληνα πολίτη.

Η σημερινή πρόταση νόμου κάνει σωστές διαπιστώσεις. Είναι μια πρόταση που προϋποθέτει ισορροπία οικονομικών μεγεθών, συναισθημάτων, πραγματικότητας και πολιτικής βούλησης. Συμφωνούμε με τα επί μέρους άρθρα της πρότασης. Αποδεχόμαστε και προωθούμε και εμείς την πρόταση της ΓΣΕΕ για δημιουργία λογαριασμού κοινωνικής αλληλεγγύης. Θα πρέπει όμως να δούμε τις δαπάνες που προκαλούν οι αυξήσεις

των επιδομάτων ανεργίας στον κρατικό προϋπολογισμό επί του προϋπολογισμού του ΙΚΑ και του προϋπολογισμού του λογαριασμού κοινωνικής αλληλεγγύης, γιατί χωρίς να εξετάσουμε σε βάθος όλες αυτές τις παραμέτρους, πιθανόν να βάλουμε σε δίνη την με πολλούς κόπους σταθεροποιημένη οικονομία μας.

Η πρόταση νόμου θέλει εμπεριστατωμένη μελέτη. Κινείται στη σωστή κατεύθυνση, αλλά το Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων οφείλει να μας δώσει περισσότερα στοιχεία για τους ακριβείς αριθμούς των ηλικιωμένων ανέργων, των ανέργων μακράς διάρκειας, των ανασφάλιστων και για το συνολικό κόστος εφαρμογής ενός τέτοιου νόμου. Δεν είναι απροσδιόριστο το ποσό.

Στην ανεξέλεγκτη όμως, όπως φαίνεται, τάση για αύξηση των δαπανών για την υγεία, η πολιτεία σήμερα αντιπαραθέτει συστήματα για την περιφερειακή ανάπτυξη και την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων με σκοπό την πλήρη και ουσιαστική κάλυψη των πολιτών και τον περιορισμό της σπατάλης.

Πιο συγκεκριμένα, μερικές από τις πιο σημαντικές δράσεις σήμερα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους ηλικιωμένους είναι οι εξής:

Έχει σχεδιαστεί η ανάπτυξη ογδόντα κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Τα κέντρα αυτά συμβάλλουν στην εναρμόνιση της οικογενειακής και εργασιακής ζωής, καθώς και στη διαφύλαξη της οικογενειακής αλληλεγγύης. Εξασφαλίζουν την παραμονή των ηλικιωμένων ατόμων στο οικείο τους περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνουν τα μέλη της οικογένειας, κυρίως τις γυναίκες που εργάζονται και παράλληλα έχουν αναλάβει τη φροντίδα του ηλικιωμένου μέλους της οικογένειας. Απευθύνονται σε ηλικιωμένους με χρόνια ή πρόσκαιρα οργανικά προβλήματα ή προβλήματα ψυχικής υγείας, που δεν αυτοεξυπηρετούνται, είναι οικονομικά αδύναμοι και έχουν κοινωνικά προβλήματα, θεσμός που αναπτύσσεται σε αστικές και ημιαστικές περιοχές.

Προχωρούμε στην ίδρυση περισσότερων κέντρων ανοιχτής προστασίας ηλικιωμένων, ΚΑΠΗ, ενός πολύ πετυχημένου θεσμού. Έχουν προγραμματιστεί περισσότερες από χίλιες νέες μονάδες σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Εκατόν ογδόντα έξι μονάδες συνεχίζονται και εκατόν χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους.

Γίνεται η επέκταση του προγράμματος βοήθειας στο σπίτι με παροχή οικογενειακής και πρωτοβάθμιας νοσηλευτικής φροντίδας και ψυχοσυναισθηματικής στήριξης. Εξασφαλίζουμε την παραμονή των ηλικιωμένων ατόμων στο οικείο τους περιβάλλον. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα μοναχικά, μη αυτοεξυπηρετούμενα και οικονομικά αδύναμα, κυρίως ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρίες. Παρέχεται η οικογενειακή και πρωτοβάθμια νοσηλευτική φροντίδα, συμβουλευτική και ψυχοσυναισθηματική στήριξη. Γίνεται εξοπλισμός των μονάδων και χρήση σύγχρονων μεθόδων τηλεϊεudoποίησης και τηλεϊατρικής.

Θα δημιουργηθούν, όπως έχει προγραμματίσει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, χίλιες νέες μονάδες κοινωνικής μέριμνας σε όλη την Ελλάδα.

Η σύνταξη των αγροτών αυξήθηκε κατά 11,6% το 2001 σε σχέση με το 2000, δηλαδή είχαμε αύξηση εβδομήντα χιλιάδες (70.000) το χρόνο.

Η αύξηση της σύνταξης των ανασφάλιστων ηλικιωμένων αυξήθηκε κατά εβδομήντα χιλιάδες (70.000) το χρόνο.

Το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης αυξήθηκε κατά εκατόν δώδεκα χιλιάδες (112.000) το χρόνο το 2001.

Η κατώτατη σύνταξη και η σύνταξη αναπηρίας έφθασε τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) συμπεριλαμβανομένου του ΕΚΑΣ.

Χορήγηση επιδόματος θέρμανσης μέσου ύψους σαραντα χιλιάδων (40.000) δραχμών στον κάθε ηλικιωμένο.

Φορολογικές ελαφρύνσεις και τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας.

Προγράμματα κοινωνικού τουρισμού, εισιτήρια για θεατρικές παραστάσεις, δελτία για αγορά βιβλίων.

Γίνονται ειδικά θεραπευτικά προγράμματα, λουτροθεραπεία κλπ.

Για τους εργαζόμενους με χαμηλές αποδοχές, ανειδίκευτοι, μερικώς απασχολούμενοι, προβλέπεται η κατάργηση ασφαλιστικών εισφορών των πλήρως απασχολούμενων εκατόν σαράντα χιλιάδων δραχμών το χρόνο, η αύξηση κατά 7,5% της αμοιβής των μερικώς απασχολούμενων για λιγότερες των τεσσάρων ωρών ημερησίως. Δίδεται επίδομα θέρμανσης σε άνεργους με χαμηλές αποδοχές. Δίδεται δικαίωμα συμμετοχής σε προγράμματα απόκτησης κατοικίας, προγράμματα επιδότησης ενοικίου και προγράμματα επιδότησης επιτοκίου δανείων για αγορά πρώτης κατοικίας. Δικαίωμα συμμετοχής σε προγράμματα κοινωνικού τουρισμού. Παροχή των υπηρεσιών των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών για την εργαζόμενη σύζυγο. Φορολογικές ελαφρύνσεις και τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας. Αύξηση από το 2001 του ποσού μείωσης του φόρου για κάθε προστατευόμενο παιδί τριάντα χιλιάδες για ένα παιδί εβδομήντα χιλιάδες για δύο παιδιά, εκατόν πενήντα χιλιάδες για τρία παιδιά, διακόσιες σαράντα χιλιάδες για τέσσερα παιδιά.

Αναφορικά με τους μακροχρόνια άνεργους η κυβερνητική πολιτική συνίσταται στις παρακάτω βάσεις: Συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και προώθησης στην απασχόληση από τον ΟΑΕΔ. Όλες οι ενέργειες κατάρτισης απασχόλησης που θα υλοποιηθούν αφορούν κατά 65% προληπτικά μέτρα και κατά 35% κατασταλτικά μέτρα.

Κάνουμε εισοδηματική ενίσχυση τριάντα χιλιάδων δραχμών για μέχρι ένα έτος σε μακροχρόνια άνεργους που προσλαμβάνονται σε θέσεις μη πλήρους απασχόλησης. Γίνεται χρηματοδότηση των εισφορών και θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε άντρες άνω των εξήντα ετών και γυναίκες άνω των πενήντα πέντε ετών. Παροχή υπηρεσιών υγείας σε άνεργους και ανασφάλιστους. Δίνουμε και εδώ το επίδομα θέρμανσης. Προγράμματα επιχορήγησης νέων θέσεων εργασίας και νέων ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας προκηρύχθηκαν αυτές τις μέρες από τον ΟΑΕΔ.

Επίδομα σε μακροχρόνια άνεργους ηλικίας σαράντα πέντε έως εξήντα πέντε ετών που βρίσκονται στην ανεργία πάνω από δώδεκα μήνες και έχουν εξαντλήσει το δικαίωμα τακτικής επιδότησής τους από τον ΟΑΕΔ. Το όριο του εισοδήματος του ενός εκατομμυρίου δραχμών προσαυξάνεται κατά διακόσιες χιλιάδες δραχμές για κάθε πρόσθετο μέλος της οικογένειάς τους. Το ύψος του επιδόματος ανέρχεται σε σαράντα οκτώ χιλιάδες δραχμές το μήνα δηλαδή 30% του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη και η διάρκεια καταβολής του φτάνει τους δώδεκα μήνες.

Γίνεται εξατομικευμένη παρακολούθηση και υποστήριξη των ανέργων για την άμεση προώθησή τους σε θέσεις απασχόλησης. Γρήγορα θα γίνει αναδιάρθρωση του ΟΑΕΔ. Έχουμε εντοπίσει το πρόβλημα και πολύ γρήγορα θα το επιλύσουμε. Ο ΟΑΕΔ ξεπεράστηκε σήμερα. Χρειάζονται άλλες πολιτικές για την απασχόληση.

Δράσεις ενίσχυσης, επιδότησης της απασχόλησης των ανέργων κυρίως ύστερα από συμβουλευτική υποστήριξη και υπόδειξη των Κέντρων Προστασίας Ανέργων. Δράσεις, ενίσχυση προώθησης της απόκτησης εργασιακής, επαγγελματικής εμπειρίας για νεοεισερχόμενους ή επανεντασσόμενους στην αγορά εργασίας.

Τέλος, για τις ευπαθείς ομάδες έχει προγραμματιστεί η συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης, η δημιουργία υποδομών για την πρόσβαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες σε δημόσιες υπηρεσίες και υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και ποσοτώσεις για προσλήψεις των ΑΜΕΑ στο δημόσιο τομέα. Ακόμη διάφορα επιδόματα που από 1.1.2000 και από 1.7.2000 αυξήθηκαν κατά 5% και 7% αντιστοίχως. Τροφείο για τα άτομα με ειδικές ανάγκες μετά το θάνατο των γονέων. Προγράμματα μετεγκατάστασης τσιγγάνων. Προγράμματα θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης χρηστών εξαρτησιογόνων ουσιών. Λειτουργία ιδρυμάτων και ασύλων. Παροχή υπηρεσιών υγείας σε

μετανάστες. Προγράμματα εγκατάστασης παλιννοστούντων. Κέντρα εγκατάστασης προσφύγων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά είναι όλα τα προγράμματα για την καταπολέμηση της ανεργίας, για τη φροντίδα των ηλικιωμένων και για τους μακροχρονίως άνεργους. Όμως η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ σήμερα βιώνει μια πρωτόγνωρη κρίση κοινωνικής αμφισβήτησης μέσω των δημοσκοπήσεων, λόγω εγγενών αδυναμιών της Κυβέρνησης να περάσει την πολιτική της. Υπάρχουν κάποιες λανθασμένες επιλογές και πιθανώς παρεμβολές εξωθεσμικών παραγόντων.

Το ΠΑΣΟΚ όμως έχει αποδείξει ότι έχει ανεξάντλητες δυνάμεις και γρήγορα θα προχωρήσει σε ριζικές ανατροπές χωρίς συμβιβασμούς για την επανοικοδόμηση μιας νέας κοινωνικής συμμαχίας που δεν θα εδράζεται μόνο πάνω στα προηγούμενα που αναφέρθηκαν, που είναι ένδειξη μιας βαθιάς αντίληψης του κοινωνικού κράτους, αλλά και στη δίκαιη αναδιανομή του πλούτου, στη σύγχρονη παραγωγική ανάπτυξη, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ασφάλεια του πολίτη.

Διατηρούμε λοιπόν το δικαίωμα της ευαισθησίας που σήμερα πραγματικά τίθεται σε μεγάλη αμφισβήτηση. Αναλαμβάνουμε όμως τις ευθύνες μας να μην στηρίζουμε την πρόταση νόμου του Συνασπισμού, γιατί δεν γνωρίζουμε τις επιπτώσεις που θα επιφέρει στην ισορροπία των εργαζομένων και των ανέργων και στις καταφαινόμενες μεγάλες επιβαρύνσεις της εθνικής οικονομίας.

Είμαστε σίγουροι ότι ο παριστάμενος Υπουργός θα δεσμευθεί ότι στο άμεσο μέλλον θα φέρει ένα πλήρες και οικονομετρικά μελετημένο νομοσχέδιο, έτσι ώστε να μας δοθεί η ευκαιρία να τοποθετηθούμε επί του μεγάλου αυτού πραγματικά κοινωνικού προβλήματος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο κ.

Παναγιωτόπουλος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μία γενική διαπίστωση. Το πρόβλημα της ανεργίας με τις αλυσιδωτές διαλυτικές επιπτώσεις που έχει στον ιστό και στη συνοχή της ελληνικής κοινωνίας βρίσκεται σήμερα μαζί με το δημογραφικό στην πρώτη γραμμή των ζητημάτων αιχμής που θα κρίνουν το παρόν και το μέλλον της σύγχρονης Ελλάδας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αφορμή τη σημερινή επέτειο αποκατάστασης της δημοκρατίας στην Ελλάδα ακούστηκαν πριν από λίγο πολύ σημαντικά λόγια από όλες τις πλευρές σ' αυτήν την Αίθουσα. Ας μου επιτραπεί να επαναλάβω το αυτονόητο, ένα αυτονόητο που είναι εξαιρετικά επίκαιρο τις μέρες αυτές με αφορμή και τα γνωστά γεγονότα που έλαβαν χώρα στη γειτονική και Ιταλία κατά τη διάρκεια της συνάντησης των ηγετών των οκτώ ισχυροτέρων και πλουσιότερων χωρών του πλανήτη. Πιο είναι το αυτονόητο; Πολιτική δημοκρατία χωρίς διευρυμένα κοινωνικά δικαιώματα για όλους τους πολίτες και χωρίς εξασφάλιση ενός μίνιμουμ επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης για τους οικονομικά αδυνάτους είναι κενό γράμμα. Αποτελεί εμπαιγμό. Αυτό ας το έχουμε υπόψη μας στη χώρα μας, όπου, ας μου επιτραπεί να πω, το επίπεδο του κοινωνικού μας πολιτισμού είναι ψηλό, το επίπεδο του θεσμικού μας πολιτισμού τουλάχιστον για ένα τέταρτο του αιώνα και πλέον από την αποκατάσταση της δημοκρατίας μέχρι σήμερα είναι πολύ σημαντικό, αλλά τα τελευταία χρόνια αρχίζουν και παρατηρούνται επικίνδυνες κοινωνικές ρηγματώσεις και διευρύνονται τα κοινωνικά ελλείμματα.

Το έχω ξαναπει στην Αίθουσα και θα το επαναλάβω. Εμείς σαν Νέα Δημοκρατία δεν αμφισβητούμε ότι όλες οι πτέρυγες στη Βουλή των Ελλήνων έχουν κοινωνική ευαισθησία. Όλες οι πτέρυγες θίγονται από την ύπαρξη κοινωνικών ρηγματώσεων και ελλειμμάτων, τον πολλαπλασιασμό των κοινωνικών ανισοτήτων. Πάντως σ' αυτό που δοκιμαζόμαστε όλοι -σήμερα δοκιμάζεται η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ υπό τον κ. Σημίτη, αύριο με την έγκριση του ελληνικού λαού πιστεύουμε ότι θα δοκιμαστούμε εμείς- είναι τα αποτελέσματα και σε επίπεδο

αποτελεσμάτων λέμε ότι η πολιτική που ακολουθεί η παρούσα Κυβέρνηση στον εξαιρετικά αυτόν κρίσιμο τομέα είναι εξ ολοκλήρου ανεπαρκής. Δημιουργεί κοινωνικές ρηγματώσεις, πολλαπλασιάζει τα κοινωνικά αξιόεσοδα, εντείνει τα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού, διευρύνει τα κοινωνικά ελλείμματα. Τα νούμερα μιλάνε μόνα τους. Η ανεργία στη χώρα μας εξακολουθεί να κινείται σε πολύ υψηλά επίπεδα, πάνω από 11%. Είναι αλήθεια ότι τα δύο πρώτα τρίμηνα τα προσεκλογικά του 2000, κύριε Υπουργέ, με βάση τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, εμφανίζεται μία μικρή κάμψη της ανεργίας. Αφενός μέρους της οφείλεται σε ταχυδακτυλουργίες που διαπράξατε βαφτίζοντας απασχολούμενους τους καταρτιζόμενους στα προγράμματα του ΟΑΕΔ. Το είπαμε, το καταγγείλαμε κατά τη συζήτηση του εθνικού σχεδίου δράσεων για την απασχόληση, το είπαμε και στην επιτροπή της Βουλής, το επαναλαμβάνουμε και εδώ. Βαπτίστηκαν ως απασχολούμενοι, καταρτιζόμενοι. Ξέρετε ότι έχουμε το θάρρος και έχουμε πει επανειλημμένα ότι θα σας χειροκροτήσουμε, γιατί αυτά είναι προβλήματα που δεν έχουν χρώμα γαλάζιο, πράσινο ή κόκκινο και ό,τι πετύχετε θα μας βρείτε συμμάχους. Αλλά να το πετύχετε και να το προσπαθήσετε. Αφενός μέρους από τη μείωση αυτή οφείλεται και στο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ.

Συνολικά όμως –και αυτό προκύπτει από στοιχεία που συλλέγουμε από τους κοινωνικούς εταίρους– δεν φαίνεται σε μεσοπρόθεσμη προοπτική δυστυχώς, και λέω δυστυχώς, γιατί, μακάρι κύριε Υπουργέ, να ήταν διαφορετικά, να έχουμε μείωση ουσιαστική κάμψη της ανεργίας στην Ελλάδα.

Την ίδια στιγμή έρχεται η έκθεση, κύριε Υπουργέ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την οποία παρουσίασε και για την οποία έκανε δηλώσεις και η κα Διαμαντοπούλου τις μέρες αυτές, η οποία ούτε λίγο ούτε πολύ λέει ότι η Ελλάδα σήμερα καταλαμβάνει την τρίτη χειρότερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την Ισπανία και την Ιταλία, σε πολιτικές προώθησης της απασχόλησης –δεν το λέμε εμείς, το λέει η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που δημοσιεύθηκε τις μέρες αυτές στον αθηναϊκό Τύπο– και μάλιστα με ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό απασχόλησης γυναικών και νέων 53% και 27% αντιστοίχως. Και αυτά τα δεδομένα του σήμερα για το αύριο, γίνονται ακόμη πιο δυσόλινα με δεδομένο ότι η συμμετοχή των γυναικών στον ενεργό πληθυσμό στην Ελλάδα είναι ακόμη χαμηλότερη από το μέσο όρο της συμμετοχής των γυναικών στον ενεργό πληθυσμό στην ευρωζώνη. Δηλαδή, όσο περνάει ο καιρός, θα μπαίνουν όλο και περισσότερες γυναίκες. Είναι φυσικό αυτό. Θα προσεγγίσουμε το μέσο όρο της ευρωζώνης φυσιολογικά. Αυτές είναι οι ανάγκες της ελληνικής οικογένειας και της ελληνικής κοινωνίας. Και σήμερα που είμαστε στα χαμηλότερα επίπεδα απασχόλησης γυναικών, βλέπουμε ότι το πρόβλημα της ανεργίας που υπάρχει στο γυναικείο πληθυσμό είναι τεράστιο. Σκεφθείτε τι θα γίνει αύριο.

Πολύ σωστά επισημάνθηκε στην Αίθουσα αυτή ότι και στο χώρο των ανέργων τα προβλήματα που δημιουργούνται, του κοινωνικού αποκλεισμού, της κοινωνικής περιθωριοποίησης είναι τεράστια. Μιλάμε για εξήντα χιλιάδες (60.000) άνδρες άνω των εξήντα ετών και γυναίκες άνω των πενήντα πέντε ετών, που δεν έχουν τη δυνατότητα να ξαναβρούν εργασία, δεν είναι σε θέση δηλαδή να συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις που απαιτεί ο νόμος για να πάρουν σύνταξη. Τι θα γίνουν οι άνθρωποι αυτοί, τι θα γίνουν αυτοί οι πολίτες; Και βεβαίως δεν μιλάμε μόνο γι' αυτά.

Ένα άλλο στοιχείο που δημιουργεί τεράστια προβλήματα κοινωνικών ανισοτήτων στην Ελλάδα, προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού, που σπρώχνει στο περιθώριο ευρύτερες μάζες, ευρύτερα στρώματα Ελλήνων πολιτών και Ελληνίδων είναι ότι το επίδομα της ανεργίας στην Ελλάδα, για όσους βεβαίως το παίρνουν, είναι απαράδεκτα χαμηλό, ενώ στην Ευρώπη ανέρχεται στο 80% του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη. Είπα πριν, για όσους το παίρνουν, διότι, επειδή στην Ελλάδα δεν επιδοτείται η μακροχρόνια ανεργία, ξέρετε πολύ καλά ότι ένας στους τρεις άνεργους περίπου παίρνει επίδομα ανεργίας. Και αυτό το επίδομα ανεργίας το οποίο παίρνει, όπως είπαμε, είναι πολύ χαμηλό ενώ στις ευρωπαϊκές χώρες φθάνει στο 80% του

μισθού του ανειδίκευτου εργάτη.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις και με αυτά τα κοινωνικά ελλείμματα να διευρύνονται, με αυτά τα κοινωνικά χάσματα να διευρύνονται, σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, που πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν έχει την πολυτέλεια των όποιων κοινωνικών ρηγματώσεων, η ελληνική κοινωνία πρέπει να παραμείνει μια κοινωνία αλληλεγγύης και κοινωνικής συνοχής, διότι έχει προβλήματα. Βρίσκεται σε μια περιοχή γεωπολιτική με εξαιρετική αστάθεια, η οποία θα συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια και οι όποιες κοινωνικές εντάσεις μπορεί να έχουν και επικίνδυνες εθνικές παρενέργειες. Και σε αυτήν τη λογική θα μας επιτρέψετε να επιμεινουμε. Πέρα από το αυτονόητο όπως είπα πριν που αφορά την ποιότητα της δημοκρατίας στην Ελλάδα, το αυτονόητο που λέει ότι η πολιτική δημοκρατία χωρίς διευρυμένα κοινωνικά δικαιώματα για όλους τους πολίτες και χωρίς εξασφάλιση ενός μίνιμου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης αποτελεί κενό γράμμα, αποτελεί εμπαιγμό.

Κάτω λοιπόν απ' αυτές τις συνθήκες έρχεται η πρόταση του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου. Εμείς θέλουμε να χαιρετίσουμε, κυρία Δαμανάκη, την πρόταση αυτή. Όπως είπαμε και στην επιτροπή, εμείς συμφωνούμε απολύτως με το περιεχόμενο της πρότασης.

Δυστυχώς σήμερα δεν μας δίνεται η δυνατότητα να ψηφίσουμε. Το λέω δημόσια ότι συμφωνούμε απολύτως με το περιεχόμενο της πρότασης. Και θέλουμε να πιστεύουμε ότι μπορούμε να εφαρμόσουμε μία παρόμοια δέσμη μέτρων, εάν ο ελληνικός λαός κρίνει στις επόμενες εκλογές –και πιστεύουμε ότι προς αυτήν την κατεύθυνση θα κινηθεί– και δώσει τη δυνατότητα στη Νέα Δημοκρατία να εφαρμόσει το πρόγραμμά της.

Επειδή υπάρχει αυτό το κώλυμα της κοστολόγησης –και παρακολούθησα με πολλή προσοχή τα ζητήματα που θέσατε για τα οποία κωλύματα παρουσιάστηκαν– εμείς ευθέως, κύριε Υπουργέ, θα καλέσουμε την Κυβέρνηση, από τη στιγμή που και ο εισηγητής σας κ. Γρηγοράκος είπε ότι συμφωνεί, να φέρει προτάσεις που συμπεκνώνουν το περιεχόμενο της προτάσεως νόμου του Συνασπισμού. Η Κυβέρνηση που έχει τους μοχλούς και τη δυνατότητα να κοστολογήσει τις προτάσεις αυτές, να τις φέρουμε στην Αίθουσα της Εθνικής Αντιπροσωπίας και να καταλήξουμε με δεδομένη την πρόθεση όλων να κινηθούμε και να νομοθετήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Ας μην παραπεμφθεί το θέμα στις ελληνικές καλένδες με τη λογική ότι το άρθρο 73 θέτει αυτά τα κωλύματα, ότι κάναμε μία συζήτηση στη Βουλή περί διαγραμμάτων, ότι εκφράσαμε πόθους και κοινωνικές ευαισθησίες και εσώτερες πτυχές του ευαίσθητου ψυχισμού μας.

Στην ουσία θα βγούμε από αυτήν την Αίθουσα χωρίς να έχουμε νομοθετήσει, χωρίς να έχουμε πάρει μέτρα για τους δύο στους τρεις άνεργους που είναι μακροχρόνια άνεργοι και δεν παίρνουν επίδομα, για τους εξήντα με εξήντα πέντε χιλιάδες ηλικιωμένους που δεν έχουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, για τους άνδρες γύρω στα εξήντα και τις γυναίκες γύρω στα πενήντα πέντε που δεν θα πάρουν ποτέ σύνταξη, που είναι πεταμένοι στο περιθώριο της ελληνικής κοινωνίας, που δεν μπορούν να ελπίζουν για τίποτα καλύτερο.

Ας μη δώσουμε λοιπόν την εντύπωση ότι κάνουμε συζήτηση φιλολογική και ότι αφιστάμεθα ως Βουλή των Ελλήνων από τις πραγματικές ευθύνες που έχουμε απέναντι σε αυτούς τους συμπολίτες μας. Καλώ την Κυβέρνηση να πάρει πρωτοβουλία, να το κοστολογήσει, να το φέρουμε εδώ και να καταλήξουμε σε συγκεκριμένες αποφάσεις.

Να θυμίσω εδώ, κύριε Υπουργέ, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η ευαισθησία της Νέας Δημοκρατίας για τα θέματα αυτά δεν είναι ούτε προσωρινή ούτε εποχιακή ούτε παροδική. Η Νέα Δημοκρατία με μία πρόταση νόμου –την έχω εδώ– η οποία κατετέθη στις 12 Ιουνίου 1998 και την οποία προς τιμήν τους υπέγραψαν πολλοί Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας τότε –εγώ δεν είχα την τιμή να μετέχω της Εθνικής Αντιπροσωπίας– ήρθε να καταθέσει μία πλήρη πρόταση περί κοινωνικής προστασίας των οικονομικά αδυνάτων. Και ήρθε ακριβώς να ζητήσει συγκεκριμένα μέτρα με τα οποία η

συντεταγμένη ελληνική πολιτεία όφειλε και όφειλε να ανταποκριθεί σε αυτό το δημιουργούμενο ιδιότυπο κοινωνικό περιθώριο, να εξαλείψει τις κοινωνικές ρηγματώσεις, να απαλείψει τα έντονα φαινόμενα κοινωνικής αδικίας. Αυτή η πρόταση απερρίφθη μετά πολλών επαίνων.

Σήμερα, τρία χρόνια μετά, ξανασυζητούμε το θέμα. Φοβάμαι όμως μην εκτεθούμε όλοι όσοι συμμετέχουμε στην Εθνική Αντιπροσωπία ότι συζητούμε θεωρητικά περί διαγραμμάτων, ότι προφορικά αναπτύσσουμε δέσμες ιδεών και δεν ανταποκρινόμαστε στο πρόβλημα. Δεν κρινόμαστε από την ευαισθησία μας. Την ευαισθησία τη θεωρώ δεδομένη. Κρινόμαστε από τις πράξεις μας.

Τώρα, ας μιλήσουμε συνολικότερα για την ανεργία. Τα προβλήματα της ανεργίας στην Ελλάδα δεν αντιμετωπίζονται μόνο με προνοιακές πολιτικές. Ασφαλώς είναι ανάγκη να προχωρήσουμε σε προνοιακές πολιτικές, όταν υπάρχουν τέτοια ζητήματα κοινωνικού περιθωρίου και κοινωνικού αποκλεισμού. Δεν μπορούμε όμως να μείνουμε μόνο στις προνοιακές πολιτικές. Η ανεργία αντιμετωπίζεται με ενεργητικές πολιτικές.

Αυτές λοιπόν οι πολιτικές απουσιάζουν από τη φαρέτρα της σημερινής Κυβέρνησης ή, όταν εκδηλώνονται και εφαρμόζονται, είναι εξόχως ατελείς. Να θυμίσουμε ορισμένα σημεία; Η εγκατάλειψη του αγροτικού τομέα. Όσοι συνάδελφοι όλων των παρατάξεων προέρχονται από την αγροτική περιφέρεια γνωρίζουν ότι ο αγροτικός τομέας εγκαταλείφθηκε στην τύχη του. Καμία ουσιαστική πολιτική αναδιάρθρωσης καλλιεργειών.

Το συνεταριστικό κίνημα εξετέθη σε πολλές περιπτώσεις από κακή διαχείριση και από κακή πολιτική στο πιστω χρηματοπιστωτικό επίπεδο της Αγροτικής. Έγινε πολιτική με κομματικά και όχι με ουσιαστικά κριτήρια ανάπτυξης και ενίσχυσης.

Εγκατάλειψη λοιπόν αγροτικού τομέα, αδυναμία αναδιάρθρωσης και αναπροσανατολισμού των καλλιεργειών, μία διαδικασία που θα μπορούσε να είχε χρηματοδοτηθεί από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

Αποβιομηχάνιση της χώρας.

Δεν είναι ψέμα να πούμε ότι η Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες από υπαιτιότητα των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ έγινε χώρα σβησμένων καμινάδων.

Στον τομέα των υπηρεσιών.

Έλλειψη υποδομών για να αναπτυχθούν οι υπηρεσίες, παραδείγματος χάρι ο τουρισμός.

Πριν από λίγο καιρό ήμουν περιοδεία στη Χίο. Όλος ο κόσμος στη Χίο έχει σηκώσει τα χέρια ψηλά. Και δεν είναι το μόνο ακριτικό μέρος –ο κ. Στυλιανίδης είναι εδώ, μπορεί να μας πει πολλά και για τη Θράκη- το οποίο έχει εγκαταλειφθεί στην τύχη του. Μονοκαλλιέργεια ήταν η ναυτιλία μέχρι πριν από λίγα χρόνια. Σήμερα, εκεί που έβγαιναν τριακόσια και τετρακόσια ναυτικά φυλλάδια το χρόνο, δεν βγαίνουν ούτε δεκαοκτώ. Πού είναι οι υποδομές στο νησί για να δημιουργηθεί η τουριστική ανάπτυξη; Οι υποδομές, ελάχιστες. Με ρυθμό λαχανιάσματος προσπαθεί κάποιος να κάνει κάτι σήμερα, προσπαθεί η Νομαρχιακή και η Τοπική Αυτοδιοίκηση και αποσπά ψίχουλα. Το παράδειγμα της Χίου είναι χαρακτηριστικό για την αδυναμία της Κυβερνήσεώς σας να δημιουργήσει πλήρεις υποδομές πάνω στις οποίες μπορούν να αναπτυχθούν υπηρεσίες για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ένας τέταρτος λόγος που τροφοδοτεί την ανεργία είναι η μη ορθολογική αξιοποίηση χρημάτων από τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα είπαμε, κύριε Υπουργέ, και στην αρμόδια Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής οι συνάδελφοί μου και εγώ, όταν φέρατε το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση, το οποίο υποβάλαμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μπορείτε να μας πείτε από τα χρήματα που ξοδεύει κάθε χρόνο ο ΟΑΕΔ, τις πολλές εκατοντάδες δισεκατομμυρίων, πόσοι βρίσκουν δουλειά και πού; Από τους καταρτιζόμενους, πόσοι βρίσκουν δουλειά και πού; Είπαμε στον κ. Παλαιολόγο, τον επικεφαλής του ΟΑΕΔ στην αρμόδια επιτροπή «θα αφήσουμε ένα μήνα, δύο μήνες, τρεις μήνες, ώστε να είσθε σε θέση με ευχέρεια να μας φέρετε τα νούμερα». Είπε «δεν έχουμε

αναπτύξει ακόμα τους μηχανισμούς». Ρωτήσαμε: «Μπορείτε να μας πείτε ποιοι τομείς σήμερα στο χώρο της αγοράς εργασίας ζητούν συγκεκριμένα επαγγέλματα; Έχετε κάνει έρευνες αγοράς εργασίας για να έχουμε εικόνα;» Η απάντηση, κύριε Υπουργέ, του κ. Παλαιολόγου ήταν «κάνουμε έρευνες». Όταν εξειδικεύσαμε και είπαμε «ποια επαγγέλματα έχουν ζήτηση στην Ελλάδα και σε ποιες περιοχές με βάση τις έρευνές σας», η απάντηση ήταν τόσο συγκεκριμένη, που ομολογουμένως εμείς της Νέας Δημοκρατίας δεν την καταλάβαμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Να διαβάσετε την έκθεση που δημοσιεύτηκε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ακούσουμε, κύριε Υπουργέ, την απάντησή σας με τη σειρά σας.

Ένας άλλος λόγος που τροφοδοτεί την ανεργία στην Ελλάδα είναι η μαύρη εργασία. Το φωνάξαμε, το είπαμε, το επαναλάβαμε πολλές φορές σ' αυτήν την Αίθουσα. Η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να συνεχισθεί. Παρακολουθούμε σήμερα τον τρόπο και τη διαδικασία και είμαστε υπέρ. Η κατεύθυνση είναι θετική. Η διαδικασία δεν είναι η πρότερη. Παρακολουθούμε τη διαδικασία νομιμοποίησης του εργατικού δυναμικού και βλέπουμε κάποια νούμερα, κύριε Υπουργέ, που δείχνουν ότι δεν σπεύδουν όλοι στις αρμόδιες υπηρεσίες για να καταγραφούν. Αν κάνω λάθος σε αυτό, διορθώστε με. Διάβασα τις τελευταίες ημέρες για διακρίσεις σαράντα έξι χιλιάδες αιτήσεις. Είναι παραπάνω; Και πόσες; Πόσο είναι σήμερα το εργατικό δυναμικό της μαύρης εργασίας στο επίπεδο της λαθρομετανάστευσης που βρίσκεται στην Ελλάδα; Και κάτι ακόμα. Διαβάσαμε σε εφημερίδες του ημερήσιου Τύπου, οι οποίες πρόσκεινται και στην Κυβέρνηση, ότι βγήκαν οι ελεγκτές να κάνουν έρευνα σε ελληνικές επιχειρήσεις για να δουν πόσες είναι δηλωμένες και πόσες είναι αδήλωτες όσον αφορά το προσωπικό τους και βεβαίως διαπίστωσαν σημεία και τέρατα μαύρης εργασίας, που δεν αφορούν μόνο το ξένο δυναμικό που βρίσκεται στην Ελλάδα, αφορούν και Ελληνίδες και Έλληνες εργαζομένους. Να προσθέσω το γεγονός ότι η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα πίσω σε ανάπτυξη της τεχνολογίας. Είμαστε από τις χώρες στις οποίες το άνοιγμα της ψαλίδας μεταξύ προηγμένων τεχνολογικά ευρωπαϊκών χωρών και μη προηγμένων είναι τεράστιο.

Και να προσθέσω, κύριε Υπουργέ, ότι εκτός των άλλων αποδεικνύεται ότι με τη δημιουργική λογιστική σας –και ο κ. Καλλιώρας είναι εδώ και ο κ. Σκρέκας και άλλοι συνάδελφοι που τα έχουν πει στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων- έχετε δημιουργήσει μια τέτοια δημοσιονομική αταξία, ώστε ουσιαστικά έρχεστε μέσω του δημοσίου χρέους να ξεπλύνετε τα ετήσια ελλείμματα. Δηλαδή σηκώνετε το χαλί και βάζετε τα προβλήματα από κάτω, προεξοφείτε έσοδα του μέλλοντος και μεταφέρετε δαπάνες του σήμερα στο αύριο. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε.

Κάτω λοιπόν από τέτοιες συνθήκες, με την ανάπτυξη να μην προχωρεί, με την πολιτική σας να είναι ανεπαρκής ή πλήρως ατελής, είναι δυνατόν να καταπολεμηθεί η ανεργία, είναι δυνατόν να προωθηθεί η απασχόληση;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κα **ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Κλείνω επαναλαμβάνοντας αυτό που είπα: Είναι πολύ θετική η πρόταση του Συνασπισμού, τη δεχόμαστε απόλυτα. Και σας καλούμε απ' αυτό το Βήμα, αφού συμφωνείτε κι εσείς, εάν δεν είναι υποκριτική η συμφωνία, να καταρτίσετε σχέδιο νόμου με πλήρη κοστολόγηση, έχετε τη δυνατότητα, να το φέρομε στη Βουλή και να αποδείξουμε στον ελληνικό λαό ότι εδώ δεν συζητούμε περί διαγραμμάτων, κι όταν ομιλούμε για κοινωνική ευαισθησία, την έχουμε. Να κάνουμε την ευαισθησία μας πράξη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει

ο κ. Γκατζής εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριοι Βουλευτές, είναι πραγματικά συγκινητικό να ακούγεται εδώ απ' όλα τα κόμματα η αγωνία και ο πόνος δήθεν για τους ανέργους. Όμως είναι αξιοσημείωτη και η υποκρισία που κρύβεται πίσω απ' αυτά τα λόγια, όταν είναι γνωστό ότι όλες αυτές οι δυνάμεις, από τον εισηγητή του θέματος, αλλά και τα κόμματα της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, έχουν υπογράψει τη συμφωνία του Μάαστριχτ, έχουν δεχθεί τις πολιτικές, αντικοινωνικές και αντιλαϊκές κατευθύνσεις της Λευκής Βίβλου, έχουν κάνει εφαρμογή μίας σειράς μέτρων που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις εργασιακές σχέσεις, έχουν περιβάλει, ιδιαίτερα η Κυβέρνηση, τις κατευθύνσεις αυτές τις αυταρχικές, τις αντιλαϊκές, τον τρομονόμο κλπ.

Εισάγονται νέα μέτρα αντιστασιατικά, αντικοινωνικά, ενάντια στους εργαζόμενους, που θίγουν την κοινωνική ασφάλιση και την υγεία και τις συντάξεις και είναι γνωστό ότι μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τα γνωστά γεγονότα, τα χθεσινά ακόμα στη Γένοβα, δεν είναι δυνατόν να υπάρχει μέσα σ' αυτήν την πολιτική, πολιτική κοινωνική, πολιτική παροχών, πολιτική τελικά που θα είναι για τον άνθρωπο, όπως είπε ο εισηγητής του κυβερνώντος κόμματος ή για τους εργαζόμενους και το λαό, όπως είπε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας.

Δεν ψηφίσαμε και την προηγούμενη φορά αυτό το νομοσχέδιο, για τους ίδιους ακριβώς λόγους που και σήμερα δεν θα ψηφίσουμε αυτήν την πρόταση νόμου, διότι πιστεύουμε ότι δεν είναι μόνο να κάνουμε μία αναφορά και διαπίστωση, την οποία έκαναν όλοι οι προηγούμενοι ομιλητές για την κατάσταση και τα αρνητικά στατιστικά στοιχεία που υπάρχουν σήμερα και τα οποία είναι γνωστά.

Κατά τη γνώμη μας η πρόταση αυτή είναι ενταγμένη στις κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας για τη διαχείριση της ανεργίας, της εξαθλίωσης και της φτώχειας.

Κύριοι Βουλευτές, το ότι η ανεργία είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο, είναι γνωστό, τουλάχιστον για μας, είναι συνδεδεμένο με το καπιταλιστικό σύστημα, του οποίου αποτελεί ένα απαραίτητο στοιχείο ύπαρξης. Χρειάζεται δηλαδή για να συμπίεζονται οι μισθοί και τα μεροκάματα προς τα κάτω να καταπατώνται τα δικαιώματα, να ανατρέπονται οι εργασιακές σχέσεις και να εφαρμόζονται νέες μορφές εκμετάλλευσης, για να αποσπούν περισσότερα κέρδη από τον πλούτο που παράγουν οι εργαζόμενοι.

Επομένως είναι μύθος ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κόμματα του νοτιοευρωπαϊκού προσανατολισμού ενδιαφέρονται για την καταπολέμηση της ανεργίας ή για τις επιδοτήσεις των ανέργων, γιατί, είναι χαρακτηριστικό του περιεχομένου της «Λευκής Βίβλου» και της Συνθήκης του Μάαστριχτ, τα οποία ψήφισε και ο Συνασπισμός.

Κύριοι Βουλευτές, η κατάργηση του συστήματος της ασφάλισης που επιχειρεί σήμερα η Κυβέρνηση είναι και αυτή ενταγμένη μέσα στην αντικοινωνική πολιτική και μάλιστα θα αναφερθώ ίσως παρακάτω, όταν δω ότι έχω χρόνο, για να σχολιάσω και αυτά τα μέτρα. Η επιβολή όλων των παραπάνω στόχων, κύριοι Βουλευτές, έρχεται να υλοποιηθεί εκεί που δεν περνούν οι δήθεν συναινετικές διαδικασίες με τους εργαζόμενους, με τους εγκαθιδρυμένους οι οποίοι εκπροσωπούν ουσιαστικά το εργοδοτικό κεφάλαιο και την Κυβέρνηση, εκεί λοιπόν που δεν περνούν αυτές οι παραπλανητικές συμφωνίες έρχεται η πολιτική των κατασταλτικών μέτρων για να υλοποιηθεί από τις κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτές οι κατευθύνσεις, αγαπητοί κύριοι Βουλευτές, του μονοπωλιακού κεφαλαίου έρχονται με την αιτιολογία του ανταγωνισμού με τα άλλα δύο ιμπεριαλιστικά κέντρα, των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας. Είναι όμως έτσι; Υπάρχει μήπως καμιά διαφορά για τους εργαζόμενους ανάμεσα στο αμερικάνικο και στο ευρωπαϊκό κεφάλαιο; Δεν είναι και τα δύο ίδια απέναντι στους εργαζόμενους; Δεν είναι εκμεταλλευτικά και αδυσώπητα; Μήπως δεν συμφωνούν στις αντιλαϊκές επιλογές και στην επιβολή των δικών τους επιδιώξεων στους λαούς με κάθε μέσο;

Σε εκείνο που διαφωνούν, κύριοι Βουλευτές, είναι στο μίσθισμα της παγκόσμιας πίτας.

Στη Γένοβα στράφηκαν κατά των διαδηλωτών όλοι μαζί και ο δεξιός Μπους και ο σοσιαλιστής Ζοσπέν και ο εργατικός Μπλερ και ο ακροδεξιός Μπερλουσκόνι. Το ίδιο έγινε και στο Γκέτεμποργκ. Συμφωνούν όλοι, όπως και η ελληνική Κυβέρνηση και όλες οι σοσιαλδημοκρατικές και οι κεντροδεξιές και κεντροαριστερές κυβερνήσεις, στις ελαστικές σχέσεις εργασίας, στις ιδιωτικοποιήσεις, στην κατάργηση των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, συμφωνούν στον πόλεμο, στη φτώχεια και τα προωθούν όλοι μαζί.

Για εμάς αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί ούτε κοινωνική πολιτική να ασκήσει ούτε από την άλλη μεριά μπορούμε να πούμε ότι αποτελεί το αντίπαλο δέος. Το αντίπαλο δέος υπήρχε, ήταν ο σοσιαλισμός. Ήταν το μόνο αντίπαλο δέος, αλλά και σήμερα η μόνη απάντηση στην καπιταλιστική βαρβαρότητα είναι ο σοσιαλισμός.

Η δημοκρατία, κύριοι Βουλευτές, στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι δημοκρατία της πλουτοκρατίας, είναι δικτατορία με κοινοβουλευτικό μανδύα, στοιχείο και αυτό της δικτατορίας των μονοπωλίων του κεφαλαίου. Και μέσα σ' αυτήν τη δικτατορία δεν μπορεί να υπάρχει κοινωνική μέριμνα, παρ'όλες τις διακηρύξεις, παρ'όλες τις ψευδαισθήσεις που θέλουν να περάσουν στους λαούς όλοι οι κυβερνώντες οι οποίοι υλοποιούν αυτήν την πολιτική, όπως και η ελληνική Κυβέρνηση. Πρόκειται για ωμή δικτατορία που δεν έχει γιατρεία και, κατά την άποψή μας, χρειάζεται ανατροπή. Ο ιμπεριαλισμός, ο καπιταλισμός δεν γιατρεύεται, κύριοι συνάδελφοι. Μόνο ανατρέπεται. Μόνο τότε οι λαοί θα δικαιωθούν, μόνον τότε θα λείψει η ανεργία, θα λείψει η φτώχεια, η εξαθλίωση, θα λείψουν οι πόλεμοι. Μόνον τότε θα δικαιωθεί ο ελληνικός λαός για όλους τους αγώνες τους οποίους έχει κάνει. Και σήμερα είναι επίκαιρο, γιατί κλείνουμε είκοσι επτά χρόνια από τους αγώνες που έκανε ο ελληνικός λαός για να ανατρέψει μια στρατιωτικοφασιστική δικτατορία ζητώντας τι; Προκοπή, δουλειά, δημοκρατία.

Κύριοι Βουλευτές, πολλά ακούγονται για τον τρίτο δρόμο, όπως υποστηρίζει και ο Συνασπισμός και το ΠΑΣΟΚ και που η πολιτική εκφράζεται, αν θέλετε, περισσότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και με το σοσιαλιστή Ζοσπέν και με τον Μπλερ αλλά και με τις κυβερνήσεις οι οποίες έχουν δοκιμαστεί, και εκφράζουν, αυτήν την επιλογή. Το είδαμε δηλαδή και στη Γαλλία με την πολιτική που ακολουθεί, το είδαμε στην Ιταλία, όπου από το έδαφός της, με αυτήν την κυβέρνηση, τα νατοϊκά αεροπλάνα απογειώνονταν για να δολοφονήσουν το σέρβικο λαό, το είδαμε και στη Γερμανία. Δικοί τους είναι και ο Σολάνα και ο Ντ'Αλέμα. Από την άποψη αυτή, κύριοι Βουλευτές, επιβεβαιώνεται, κατά τη δική μας τουλάχιστον εκτίμηση, ότι οι μικροπαροχές οι οποίες δίνονται, από την πάλη των εργαζομένων πολλές φορές για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής, πολύ περισσότερο χρησιμοποιούνται για να ενσωματώνονται οι λαοί σ' αυτές τις καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις που στρέφονται ιδιαίτερα στην αντιλαϊκή πολιτική.

Είναι αποπροσανατολιστικοί, γιατί παρουσιάζονται σαν μέτρα ανακούφισης. Είναι κατά την άποψή μου μέτρα υπεκφυγής των αιτιών και των υπευθύνων.

Η πρόταση σύστασης λογαριασμού κοινωνικής αλληλεγγύης για παράδειγμα που αναφέρεται στην πρόταση, εντάσσεται στις κατευθύνσεις της Κυβέρνησης, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που μιλούν για προγράμματα, για παροχές κλπ. Όσο όμως για τη φορολογία των επιχειρήσεων, έντασης του κεφαλαίου αλλά και των εισοδημάτων κλπ. έχουμε εμείς να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις.

Πρώτον, είναι γεγονός ότι τα πιο εξελιγμένα μέσα παραγωγής σήμερα χρησιμοποιούνται από τους καπιταλιστές για να αντικαταστήσουν περισσότερους εργάτες. Είναι σίγουρο όμως ότι η ανάπτυξη και η διεύρυνση της παραγωγής για να κερδίζουν οι εργαζόμενοι στον καπιταλισμό, δεν μπορεί να γίνει με την πολιτική που ακολουθείται.

Δεν φταίει συνεπώς για το φαινόμενο της μαζικής και μακράς ανεργίας η τεχνολογική εξέλιξη, αλλά από ποιον χρησιμοποιείται από ποιον κατέχεται και για το συμφέρον ποιου χρησιμοποιείται η τεχνολογική εξέλιξη.

Δεύτερον, έστω και αν δεχθούν την πρόταση, λύνεται το πρόβλημα αν από τα τεράστια κέρδη που αποκομίζουν και που προέρχονται από την καταλήστευση της εκμετάλλευσης της εργασίας, δώσουν ένα ξεροκόμματο σε αυτόν το λογαριασμό; Μπορούν να ζήσουν οι άνεργοι έστω και αν επεκταθεί ο χρόνος, που είναι μόνιμη η ανεργία;

Και βέβαια είναι γνωστό ότι υπάρχουν εκατόν δέκα πέντε χιλιάδες (115.000) άστεγοι και γιθαυτούς έχουν ανοίξει τα συσσίτια είτε του δήμου είτε της εκκλησίας. Υπάρχουν όμως και τέτοια ταμεία παραδείγματος χάρι του ΛΑΕΚ που έχει απόθεμα 100 δισεκατομμύρια στο οποίο συμμετέχουν και οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι, αλλά μέχρι τώρα δεν έχουν λειτουργήσει. Υπάρχουν επίσης και πολλά προγράμματα που έχουν γίνει με εκατοντάδες δισεκατομμύρια και προγραμματίζονται να γίνουν και άλλα, όπως μας είπε και ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ, για τα οποία επίσης θα δοθούν, εκατοντάδες δισεκατομμύρια δραχμές. Δόθηκαν και από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα δοθούν, όπως και τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης που προωθήθηκαν με τη σύμφωνη γνώμη του Συνασπισμού, όπου εκεί έρχεται πια να καταλύσει ένα δικαίωμα που απέκτησαν οι εργαζόμενοι για τις συλλογικές συμβάσεις με τα συλλογικά τους όργανα.

Πολλά προνόμια δόθηκαν σύμφωνα με τη γνώμη της Πλειοψηφίας στη ΓΣΕΕ και στην εργοδοσία και με την επιδότηση ακόμα της ανεργίας με 5 εκατομμύρια για κάθε άνεργο, που γινόταν ανακύκλωση των εργαζομένων, χωρίς ουσιαστικά να απορροφηθούν άνεργοι. Και όπως βλέπουμε η ανεργία αντί να μειωθεί, αυξάνεται. Ούτε η φτώχεια αντιμετωπίστηκε, η οποία ακάλυπτε ακόμα περισσότερους.

Τα φαινόμενα αυτά κατά την άποψή μας θα αυξηθούν, γιατί η Κυβέρνηση προωθεί και νέα μέτρα για τις εργασιακές σχέσεις στο ασφαλιστικό. Και δεν είναι τυχαίο που η πρόταση του Συνασπισμού δεν συνδέει την ανεργία και τη φτώχεια με αυτά τα γεγονότα, δεν συνδέει με αυτήν την πολιτική που απορρέει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν συνδέει τελικά το αίτημα μέσα σε μια γενικότερη πολιτική ανατροπής αυτής της πολιτικής, αλλά μέσα σε έναν εκσυγχρονιστικό τρόπο που θα ανακουφίσει δήθεν τους ανέργους ως μία ασπρίνη σε ημικρανία, που γίνεται αυτό και με την πάλη των εργαζομένων, αλλά που η καταλήστευση και η υπερεκμετάλλευση διαιωνίζονται αυξανόμενες.

Κύριοι Βουλευτές, εμείς έχουμε κάνει συγκεκριμένη πρόταση κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου στη Διαρκή Επιτροπή. Πρώτον, ζητάμε, όπως ζητά το γνήσιο ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα, να υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη όλων των ανασφάλιστων ομάδων των εργαζομένων μερικώς ή εποχιακώς και των ανέργων.

Δεύτερον, κατάργηση των αντισφαλιστικών διατάξεων οι οποίες έχουν ψηφισθεί είτε επί Νέας Δημοκρατίας είτε επί ΠΑΣΟΚ.

Τρίτον, επανασύνδεση των κατώτερων ορίων σύνταξης με τα είκοσι μεροκάματα του ανειδίκευτου εργάτη σύμφωνα με την εθνική συλλογιστική σύμβαση εργασίας και υπεράσπιση των ανθυγιεινών και βαρέων επαγγελμάτων.

Τέταρτον, μείωση των ορίων ηλικίας στα εξήντα για τους άνδρες και πενήντα πέντε για τις γυναίκες, ενώ πενήντα πέντε και πενήντα αντίστοιχα για τα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα, προκειμένου να βγουν στη σύνταξη.

Πέμπτον, επιδότηση όλων των ανέργων στο 80% του βασικού μισθού μέχρι να βρουν δουλειά και όχι με την παράταση όπως προτείνει η πρόταση νόμου του Συνασπισμού, διότι η εργασία είναι κατοχυρωμένη συνταγματικά και είναι ευθύνη της Κυβέρνησης να την εξασφαλίζει και όχι να εκτοξεύει ευχολόγια.

Έκτον, ο κρατικός προϋπολογισμός να αναλάβει το κόστος όλων αυτών των περιπτώσεων, διότι είναι θέματα της πολιτικής των κυβερνήσεων που κινούνται σε φιλομονοπωλιακή

κατεύθυνση.

Δεν μπορεί η Κυβέρνηση να έρχεται εδώ και να λέει ότι υπάρχουν ελλείμματα και πρέπει να κάνουμε ένα νέο σχέδιο για τα ασφαλιστικά ταμεία, ένα νόμο, να τονίζει ότι υπάρχουν ελλείμματα, όταν ξέρουμε τι φταίει γι' αυτά και όταν πριν από τρεις μήνες γνωρίζοντας αυτά τα ελλείμματα –για να δείτε δηλαδή την ταξική της πολιτικής αυτής– χαρίζει δύο μονάδες από τις εισφορές των εργοδοτών. Περικρίπτει δηλαδή κατά δύο μονάδες τις εισφορές των εργοδοτών και μιλάμε μετά για ελλείμματα.

Κύριοι Βουλευτές, τα κατώτερα μεροκάματα θα πρέπει να αυξηθούν στις 10.000 δραχμές, ο κατώτερος μισθός να είναι στις 250.000 δραχμές, αν θέλουμε να πούμε ότι καλύπτει μια στοιχειώδη αξιοπρεπή ζωή της εργατικής οικογένειας. Όσοι δεν συμπληρώνουν τον ελάχιστο χρόνο συνταξιοδότησης, να παίρνουν την κοινωνική σύνταξη για την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών τους. Αλλά και αυτή η κοινωνική σύνταξη να μην είναι των 50.000 δραχμών ή το ΕΚΑΣ. Να είναι μια σύνταξη η οποία θα έχει ένα μίνιμουμ όριο κοινωνικής διαβίωσης.

Πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να κινηθεί προς αυτήν τη κατεύθυνση. Δεν είναι μέτρα που λέμε ότι θα φτιάξει το κόμμα μας όταν έλθει στην εξουσία με το σοσιαλιστικό σύστημα. Εκεί θα είναι σίγουροι οι εργαζόμενοι ότι θα έχουν λύσει τα βασικά κοινωνικά και λαϊκά τους προβλήματα. Είναι μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν και στο υπάρχον σύστημα. Είναι μέτρα στοιχειώδους και κοινωνικής ευαισθησίας. Είναι μέτρα κοινωνικής λαϊκής μορφας. Επομένως δεν είναι μέτρα τα οποία θα λύσει ο σοσιαλισμός. Εκεί θα έχουν πιο προωθημένα αιτήματα και απαιτήσεις οι εργαζόμενοι και θα τους ικανοποιεί το σύστημα.

Εμείς λέμε λοιπόν ότι υπάρχει ανάγκη το εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα να αντιμετωπίσει αυτήν την πολιτική της Κυβέρνησης και να απαιτήσει τέτοια μέτρα. Υπάρχει πεδίο δράσης πιστεύουμε για την αριστερά, διότι δεν μπορεί να αμφισβητεί, να διεκδικεί, να ανατρέπει αντιεργατικές πολιτικές, όπως έχει αποδείξει η μακρά ιστορία της αριστεράς και να επιβιώνει με τέτοιες πολιτικές όταν δεν βάζει μακροχρόνιους κοινωνικούς, πολιτικούς, ιδεολογικούς και ταξικούς στόχους.

Κατόπιν αυτών των σκέψεων δεν συμφωνούμε με την πρόταση νόμου του Συνασπισμού. Θεωρούμε ότι αυτά τα προβλήματα είναι θέματα βασικά πολιτικά, είναι θέματα ταξικής πολιτικής, είναι θέματα τα οποία πιστεύουμε ότι θα λυθούν μαζί με την ανατροπή αυτής της πολιτικής που ακολουθεί η Κυβέρνηση και που ελπίζουμε ότι η συγκρότηση του κοινωνικού λαϊκού μετώπου θα είναι ο φορέας μαζί με άλλες δυνάμεις ανατροπής αυτής της πολιτικής για τα δίκαια των εργαζομένων και γενικά της κοινωνικής πολιτικής. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εξαντλήθηκε ο κατάλογος των εισηγητών και το λόγο έχει ο κύριος Υφυπουργός.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κυρία Πρόεδρε, έχουμε κατ'επανάληψη διακηρύξει προς όλες τις κατευθύνσεις και εφαρμόζουμε τη βαθιά πίστη μας στη συμπίεση της οικονομικής με την κοινωνική πρόοδο. Η χώρα μας έχει αυτήν τη στιγμή ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, από τους υψηλότερους στη Ευρώπη. Και πραγματικά μου κάνει εντύπωση πού βλέπουν ορισμένοι την αποβιομηχάνιση και τη διάλυση της βιομηχανικής παραγωγής.

Το ζήτημα για εμάς είναι πού πάει το όφελος ανάπτυξης, προς τι θα χρησιμοποιηθεί η ανάπτυξη. Η βαθιά πίστη μας είναι ότι η ανάπτυξη αυτή και το πλεόνασμα της μέσω της αναδιανομής που ήταν, είναι και θα είναι βασικός πάντα στόχος μας, πρέπει να χρησιμοποιηθεί προς όφελος της κοινωνίας μας.

Πρέπει να χρησιμεύσει για να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, για να δημιουργηθεί πρόσθετη απασχόληση, για να μπορέσουν να εξοικονομηθούν εκείνα τα χρήματα, που απαιτούνται για τη συγκρότηση ενός ισχυρού δικτύου αντιμετώπισης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Βασικό παράγοντα στην προσπάθειά μας αυτή, σε μια

προσπάθεια που συνδυάζει την πρόοδο και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας με την πρόοδο και την ενότητα την κοινωνίας αποτελεί την καταπολέμηση της ανεργίας. Είναι λογικό ότι η κοινωνία που βιώνει υψηλά ποσοστά ανεργίας, ιδιαίτερα μακροχρόνιας ανεργίας, είναι και μια κοινωνία με υπονομευμένο το μέλλον. Είναι σαφές ότι κανείς δεν μπορεί να αποδεχθεί και κανείς δεν μπορεί να σιωπά μπροστά στο φαινόμενο της υψηλής ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων ανθρώπων και ιδιαίτερα των νέων γυναικών. Θα έλεγα, όμως, ότι τα τελευταία χρόνια επιτέλους και στην Ευρώπη και στην Ελλάδα έχουν παρθεί πάρα πολλές πολιτικές και όχι μόνο αποφάσεις, έχουν εφαρμοσθεί πολιτικές, οι οποίες επιχειρούν έμπρακτα να συνδέσουν την Ευρώπη της ΟΝΕ, την Ευρώπη του ενιαίου νομίσματος, την Ευρώπη του ενιαίου οικονομικού χώρου με την προοπτική της Ευρώπης, της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής. Ιδιαίτερα θέλω να επισημάνω ότι οι δύο τελευταίοι σύνοδοι κορυφής της Λισαβόνας και της Στοκχόλμης, πήραν σημαντικές αποφάσεις. Έθεσαν για πρώτη φορά ποσοτικούς στόχους, έστω και μακροχρόνια ποσοτικούς στόχους, οι οποίοι μας δίνουν τη δυνατότητα να πιστεύουμε ότι είμαστε σταθερά στο δρόμο της ύπαρξης κοινών πολιτικών στην Ευρώπη για τα μεγάλα προβλήματα των κοινωνιών. Και βεβαίως αυτή η δυνατότητα δόθηκε μετά την τροποποίηση της Συνθήκης του Μάαστριχτ στο Άμστερνταμ και τις πρωτοβουλίες που ανέλαβε εκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία ως γνωστό κυριαρχούν οι σοσιαλιστικές κυβερνήσεις, έχει αλλάξει ο συσχετισμός και αποτύπωση της αλλαγής αυτού του συσχετισμού φαίνεται πια στις αποφάσεις όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καρπός όλων αυτών των προσπαθειών είναι τα εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση. Ξεκινήσαμε δειλά και με αρκετά προβλήματα το 1998 για τη συγκρότηση του πρώτου εθνικού σχεδίου δράσης. Και αντιμετωπίσαμε στην αρχή προβλήματα. Κάθε νέο γεννιέται μέσα από δυσκολίες. Αλλά υπάρχει σήμερα μία πραγματικότητα ότι το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση του 2001, με τα συγκεκριμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στην Ελλάδα, δεν έχει τίποτα να ζηλέψει από τις στρατηγικές απασχόλησης και των πιο προηγμένων χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είμαι βέβαιος ότι αυτό θα αποτυπωθεί και στην αναφορά στο JOIN REPORT, το οποίο θα γίνει από το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας μετά από μερικούς μήνες και εν όψει της Συνόδου Κορυφής του Δεκεμβρίου.

Το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση για το 2001 αποτυπώνει σε ένα ενιαίο κείμενο τη στρατηγική της απασχόλησης, τους στόχους για το 2001, αλλά δεν είναι μόνο το 2001. Έχουμε αναλάβει ως χώρα μία υποχρέωση και την υποχρέωση αυτή είμαστε αποφασισμένοι να τη φέρουμε σε πέρας έναντι του λαού μας, αλλά και όλων των λαών της Ευρώπης μέσα σε μία δεκαετία έως το 2010 το ποσοστό των απασχολούμενων στην Ελλάδα θα φθάσει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, θα είναι στο 64,7%. Ήδη έχουμε καλύψει το πρώτο διάστημα αυτού του δρόμου, ήδη η απασχόληση τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί σημαντικά στη χώρα μας, αλλά έχουμε από εδώ και πέρα να δουλέψουμε περισσότερο. Και να δουλέψουμε όλοι μαζί με όλες μας τις δυνάμεις για να καλύψουμε αυτό το στοίχημα, για να κερδίσουμε το δρόμο.

Κάθε χρόνο πρέπει να υπάρχει ένα θετικό ισοζύγιο σαράντα χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας. Κάθε χρόνο αν συγκρίνουμε τις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται με τις θέσεις εργασίας που χάνονται, οι πρώτες θα πρέπει να είναι περισσότερες κατά σαράντα χιλιάδες κατά μέσο όρο. Μόνο έτσι θα μπορούμε να πούμε ότι η Ελλάδα μπαίνει ανεπίστρεπτα στις προηγμένες χώρες της Ευρώπης και μάλιστα με όρους που την κάνουν περήφανη για την κοινωνία της και για το επίπεδο της απασχόλησής της. Στο εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση του 2001 κάνουμε τα πρώτα βήματα σε αυτήν την κατεύθυνση. Δεν αντιμετωπίζουμε πια την ανεργία, όπως πριν από αρκετά χρόνια με μέτρα πολιτικής μόνο από ένα Υπουργείο. Υπάρχει συντονισμός στη φιλοσοφία και στη δράση όλων των Υπουργείων. Υπάρχει στρατηγική για την απασχόληση και την αντιμετώπιση της ανεργίας με διυπουργικό

συντονισμό πόρων, μέσων και πολιτικών, ώστε κάθε απόφαση, κάθε μέτρο που παίρνεται μέσα στην οικονομία να υπολογίζεται, να σχεδιάζεται και να εφαρμόζεται σε σχέση με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Οι πολιτικές του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και την αρχή κατάρτισης, οι πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας με τη συνεχιζόμενη κατάρτιση και τις διαρθρωτικές πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας, οι πολιτικές του Υπουργείου Γεωργίας, οι πολιτικές του τομέα ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών δένονται πια κάτω από ένα ενιαίο σχεδιασμό με κριτήρια δράσεων τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας την πρόσθετη είσοδο νέων, αλλά και μεγαλύτερων ανθρώπων, αλλά και μακροχρόνια ανέργων στη δουλειά.

Αυτό το στοίχημα είμαστε αποφασισμένοι να το κερδίσουμε. Το στοίχημα μιας κοινωνίας που προσφέρει ευκαιρίες για όλους, το στοίχημα μιας κοινωνίας που φροντίζει και φροντίζει με τον οποιονδήποτε τρόπο κριθεί προσφορότερος εκείνους τους ανθρώπους που μένουν πίσω από τις αλλαγές, που χρειάζονται τη βοήθεια και τη συμπαράσταση του κράτους για να αποτελέσουν ενεργά μέλη της κοινωνίας. Πριν από λίγο καιρό κλείσαμε το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, μία σημαντική συμβολή στην προσπάθεια που κάναμε για τη δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης. Και τα στοιχεία αποδεικνύουν τη σωστή αξιοποίηση των πόρων που υπήρξε. Γιατί για πρώτη φορά υπήρξαν ολοκληρωμένες στρατηγικές στη χρησιμοποίηση αυτών των πόρων. Γιατί για πρώτη φορά υπήρξαν πιστοποιημένες δομές, γιατί για πρώτη φορά υπήρξαν διαδικασίες ελέγχου. Και μπορούμε τώρα να δώσουμε τους απολογισμούς μας. Διακόσιες χιλιάδες άνθρωποι βρήκαν δουλειά με τη χρήση των πόρων του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για το ανθρώπινο δυναμικό, για τον τομέα του Υπουργείου Εργασίας. Διακόσιες πενήντα χιλιάδες άνεργοι απέκτησαν πρόσθετα προσόντα, πρόσθετες δεξιότητες για να διεκδικήσουν με περισσότερες δυνατότητες τη δική τους είσοδο στην αγορά εργασίας. Τετρακόσιες πενήντα χιλιάδες εργαζόμενοι είδαν τα προσόντα τους να εμπλουτίζονται, να μη φοβούνται πια τις αλλαγές στην παραγωγική διαδικασία, στην επιχείρησή τους, να μην φοβούνται ότι μπορούν να παραμείνουν άνεργοι σε οποιαδήποτε στροφή υπάρχει στην παραγωγή ή στις ειδικότητες μέσα στην επιχείρηση στην οποία εργάζονται. Έχουμε πια τη μεγάλη πρόκληση του Γαβ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Η εμπειρία, ο θετικός απολογισμός και η πλήρης και ορθολογική αξιοποίηση των πόρων του Βα Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης μας δίνουν δύναμη να συνεχίσουμε με ένα επιχειρησιακό σχέδιο, που είναι σαφές, που έχει γίνει αποδεκτό ομόφωνα από τους κοινωνικούς εταίρους και σ' αυτό το θέμα να ήθελα να το προσέξετε ιδιαίτερα με ένα σχέδιο, το οποίο προβλέπει και μηχανισμούς ελέγχου και μηχανισμούς αξιολόγησης, ώστε να επικρατήσουν παντού οι έννοιες της διαφάνειας, του ελέγχου και της αποτελεσματικότητας στη χρήση αυτών των πόρων, που αποτελούν μία μεγάλη ευκαιρία για τη χώρα μας. Προχωράμε και δεν μπορούμε να κρύψουμε από κανένα, όχι εμείς, ο καθένας μας ότι τα πρώτα αποτελέσματα ήδη είναι θετικά. Δεν θα πανηγυρίσω για το γεγονός ότι μειώθηκε η ανεργία κατά 0,5%-0,6% στο έτος 2000, γιατί έχουμε πολύ δρόμο να διανύσουμε και πολύ ανηφόρα να τραβήξουμε ακόμα. Δεν μπορώ όμως να μην επισημάνω αυτό το πολιτικά σημειολογικά ιδιαίτερα σοβαρό γεγονός. Δεν μπορώ να μην επισημάνω ότι για πρώτη φορά μετά από πάρα πολλά χρόνια –και προσέξετε το «πάρα πολλά» αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας– υπάρχει μία αντιστροφή στην τάση της ανεργίας, υπάρχει μία ορατή μείωση της ανεργίας. Και δεν είναι τα πρώτα δύο τρίμηνα, κύριοι συνάδελφοι, είναι και τα επόμενα δύο τρίμηνα. Πρέπει κάποια στιγμή να διαβάζουμε και εφημερίδα, που δημοσιεύονται τα στοιχεία και να ενημερωνόμαστε. Είναι και τα επόμενα δύο τρίμηνα. Βγήκαν τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Και αποδεικνύουν ότι αυτή η τάση παίρνει πια σταθερά χαρακτηριστικά και οφείλεται στις

πολιτικές που κάνουμε, στις πολιτικές που τραβάμε μπροστά, στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και βεβαίως στη συνεννόηση που έχουμε κάνει για τις πολιτικές αυτές με το σύνολο της κοινωνίας. Παίρνουμε δύναμη από τα πρώτα αυτά αποτελέσματα. Και δεν οφείλονται αυτά σε κανένα τρικ και σε καμιά δημιουργική λογιστική. Γιατί θέλω να θυμίσω ότι το έτος 2000 και ιδιαίτερα τα δύο τελευταία τρίμηνα του έτους 2000, δεν υπήρχαν προγράμματα κατάρτισης ανέργων. Είχε λήξει το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, δεν είχε ξεκινήσει ακόμη το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, άρα δεν υπήρχαν προγράμματα κατάρτισης ανέργων τα δύο τελευταία τρίμηνα του έτους 2000.

Δεν υπάρχουν, λοιπόν, όχι μόνο προθέσεις αλλά και περιθώρια για να κρύψει κάποιος την πραγματικότητα. Και η πραγματικότητα λέει ότι υπάρχει μία ολοκληρωμένη πολιτική και εφαρμόζεται. Και μάλιστα δεν βαδίζουμε στο άγνωστο. Έχει ήδη ολοκληρωθεί και παρουσιάστηκε –είχαμε την τιμή να την παρουσιάσουμε πριν από δεκαπέντε, νομίζω, ημέρες προς όλο τον ελληνικό λαό και να δημοσιευθεί πρωτοσέλιδα σε όλες τις εφημερίδες– μία έρευνα η οποία ολοκληρώθηκε για τα νέα επαγγέλματα που έχουν ζήτηση στην Ελλάδα, για τις προοπτικές και των άλλων επαγγελμάτων, για τις δυνατότητες παρεμβάσεων στην αγορά εργασίας, αυτό που ζητάει και δεν βρίσκει, για τη δυνατότητα ανάδειξης του ποιες νέες γνώσεις, ποιες νέες δεξιότητες, ποιες μορφές κατάρτισης έχουν ζήτηση για το μέλλον.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ).

Και από κει βγήκαν πολλά συμπεράσματα και με τα συμπεράσματα αυτά δομούνται αυτήν τη στιγμή οι προκλήσεις για τα προγράμματα κατάρτισης. Σε λίγες μέρες θα γίνει η προκήρυξη των προγραμμάτων κατάρτισης των ανέργων μέσα από πιστοποιημένα ΚΕΚ, ισχυρές δομές, με μια πιστοποίηση, που δεν έχει τίποτα να ζηλέψει από τα ευρωπαϊκά πρότυπα, αυτήν τη φορά όμως και με βάση μια γνώση που το τι χρειάζεται η αγορά εργασίας, τι λείπει από την αγορά εργασίας, ποιες νέες δυνατότητες, δεξιότητες και γνώσεις πρέπει να δημιουργήσουμε, πού πρέπει να στρέψουμε το μείζον πραγματικά θέμα της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Και αυτό είναι η πρώτη φορά που γίνεται στην Ελλάδα. Και έγινε και προχωράει και είναι αποτέλεσμα. Δεν είναι: «Θα γίνει».

Την ίδια ώρα πραγματικά μπορεί να πει κανείς ότι έχουν αλλάξει τα πράγματα και σε σχέση με τους ελέγχους, που γίνονται στην αγορά εργασίας. Δεχτήκαμε κριτική για την κατάσταση, που αναδείχτηκε μέσα από τις δικές μας κινήσεις, τους δικούς μας ελέγχους που διατάξαμε από τις επιθεωρήσεις εργασίας και τα όργανα του ΙΚΑ. Κι εκεί φάνηκε μεν το πρόβλημα, αλλά φάνηκε και ποιος το αντιμετωπίζει. Φάνηκε ποιος έχει τη δύναμη να το αντιμετωπίσει. Φάνηκε ποιος έχει τη δύναμη να φτιάξει το ΣΕΠΕ, το οποίο φτιάξαμε πριν από δύο χρόνια με εισήγησή μας και απόφαση της Βουλής των Ελλήνων.

Σήμερα το ΣΕΠΕ είναι μία πραγματικότητα. Σήμερα το ΣΕΠΕ κάνει ελέγχους. Σήμερα το ΣΕΠΕ μπορεί και επιβάλλει διοικητικές ποινές. Σήμερα το ΣΕΠΕ μπορεί και παρεμβαίνει ενεργά –το νιώθουν στην αγορά εργασίας– και είμαι βέβαιος ότι μετά από την έγκριση των εκατόν ογδόντα ακόμη κοινωνικών επιθεωρητών, που έγινε πριν από λίγες ημέρες από το Υπουργικό Συμβούλιο και την ολοκλήρωση της δομής του, ο ΣΕΠΕ δεν θα έχει τίποτα να ζηλέψει από κανέναν οργανισμό ελέγχου των συνθηκών εργασίας σε όλη την Ευρώπη.

Τα προγράμματα του ΟΑΕΔ προχωρούν. Ήδη εξαγγείλαμε το νέο πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας, το STAGE, για οκτώ χιλιάδες τριακόσιους εργαζομένους και το πρόγραμμα των νέων ελευθέρων επαγγελματιών για πέντε χιλιάδες ακόμη ανέργους.

Αύριο –και σε λίγο διάστημα θα φέρουμε και στο ελληνικό Κοινοβούλιο– θα έχουμε την τιμή να παρουσιάσουμε προς τον ελληνικό λαό –το έχουμε ήδη δώσει προς τους κοινωνικούς εταίρους– το σχέδιο για την πλήρη και καθοριστική αναδιάρθρωση του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού. Ο ΟΑΕΔ αλλάζει. Έρχεται ο νέος ΟΑΕΔ, που θα

μπορεί να κάνει την εξατομικευμένη παρέμβαση προς τον κάθε άνεργο, που θα μπορεί να γίνει πραγματικά το σπίτι του ανέργου, που δεν θα έχει τίποτα να ζηλέψει από τις πιο προηγμένες δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης όλης της υψηλούς. Το όνειρό μας είναι σε μία διετία. Και θα το συζητήσουμε αυτό στα Τμήματα της Βουλής, όπου θα έλθει το σχετικό σχέδιο νόμου –ελπίζω να προλάβουμε το δεύτερο– και θα έχουμε την ευκαιρία να κουβεντιάσουμε και συγκεκριμένα στοιχεία αυτού του σχεδίου, ενός τολμηρού σχεδίου με οραματική προοπτική, που θα μας δώσει τη δυνατότητα να έχουμε τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης που θα αποτελέσουν το μέσο, το όπλο στα χέρια μας για να μπορούμε να προσφέρουμε ευκαιρία στον κάθε Έλληνα άνεργο, στο κάθε νέο παιδί που ονειρεύεται να βοηθηθεί και χρειάζεται να βοηθηθεί για την ένταξή του στην αγορά εργασίας.

Υπογράφεται ήδη η υπουργική απόφαση, ένα πραγματικά σημαντικό μέτρο για την ίδρυση περίπου χιλίων δομών: βρεφονηπιακών σταθμών, κέντρων δημιουργικής απασχόλησης και κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων σε όλη τη χώρα. Σε κάθε δημοτική επιχείρηση μαζί με την οργανωμένη κοινωνία, σε κάθε νομαρχιακή αναπτυξιακή εταιρεία θα υπάρχει η δυνατότητα να χρηματοδοτηθεί μία δομή για το παιδί του εργαζόμενου, για το παιδί του εργαζόμενου και όταν φύγει από το βρεφονηπιακό στάδιο και χρειάζεται μία δημιουργική απασχόληση το απόγευμα, για την εργαζόμενη μητέρα, αλλά και για τον ανήμπορο άνθρωπο που χρειάζεται τη βοήθειά μας, δημιουργώντας όμως την ίδια στιγμή και πολλές χιλιάδες θέσεις εργασίας. Κι αυτό θα είναι μέρος ενός μεγάλου προγράμματος για τον κοινωνικό τομέα της εργασίας, συνεργασίας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής του εργαζόμενου, αλλά ταυτόχρονα να δημιουργήσουμε και τριάντα πέντε χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

Είναι πραγματικότητα και εξελίσσονται οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ένταξη των ανέργων σε σειρά νομών της χώρας, όπου αντιμετωπίζουμε ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά ανεργίας. Στην Εύβοια γίνεται πράξη το πρόγραμμα. Σε λίγες μέρες –ήδη αναδείχτηκαν και οι διαχειριστικές δομές– ξεκινάει και σε μία σειρά άλλους νομούς και θα προχωρήσει σιγά-σιγά παντού, όπου τα προβλήματα της ανεργίας είναι δισεπίλυτα.

Έχει γίνει πράξη η δυνατότητα για τους μακροχρόνια ανέργους, που είναι άνω των πενήντα πέντε ή άνω των εξήντα ετών από βαρέα ή ανθυγιεινά επαγγέλματα κι έχουν πολύ καιρό στην ανεργία, να πάρουν τα απαραίτητα ένσημα προκειμένου να μπορέσουν να φτάσουν ομαλά στη σύνταξη και να ολοκληρώσουν κατά τον καλύτερο τρόπο τον εργασιακό τους βίο.

Δίνουμε μία ελπίδα ζωής σε ανθρώπους, οι οποίοι δεν πίστευαν ποτέ ότι θα μπορέσουν να πάρουν σύνταξη στην Ελλάδα.

Βεβαίως ήδη εξελίσσεται και η άλλη μεγάλη παρέμβαση που μπορεί να βοηθήσει σημαντικά τα προβλήματα της απασχόλησης και να προλάβει ως πρόληψη μέτρων ανεργίας για τη συνταξιοδότηση εργαζομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά μετά τη συμπλήρωση του πεντηκοστού πέμπτου έτους τους.

Το Σεπτέμβριο θα δεχθούμε και τις προτάσεις της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL για την ανάληψη θετικών διακρίσεων για κατηγορίες και ομάδες του πληθυσμού ιδιαίτερα ευπαθείς ή αντιμετωπίζουσες πραγματικά δύσκολα προβλήματα για την ένταξη στην αγορά εργασίας.

Είναι σαφές ότι η πρωτοβουλία αυτή προβλέπει συμπεράξεις, όλη η κοινωνία να αποτελέσει μέρος της προσπάθειας, καθώς και οι οργανωμένοι φορείς της που στοχεύουν και αγωνιούν και με καινοτόμες δράσεις θα προωθούν τις θετικές διακρίσεις, που χρειάζονται για την ένταξη των ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας.

Τι θέλω να πω με όλα αυτά; Θέλω να πω ότι εξελίσσεται ένα πάρα πολύ σπουδαίο έργο. Ίσως για πρώτη φορά στην Ελλάδα βιώνουμε την ολοκληρωμένη και προσεγμένη πια, μετά από τις πρώτες πιλοτικές δράσεις, εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών

απασχόλησης. Δεν ξέρω εάν κάποιοι δεν τις γνωρίζουν. Είμαι στη διάθεση του οποιουδήποτε συναδέλφου θέλει προκειμένου να μπορέσουμε να τις αναλύσουμε μια-μια και να τις παρουσιάσουμε μια-μια. Προς Θεού, όμως, ας φροντίσουμε να τις μαθαίνουμε πριν βγαίνουμε να κάνουμε κριτική.

Θα μου πείτε, φτάνουν αυτές; Απαντώ ότι με τους συγκεκριμένους πόρους που έχουμε, με τις συγκεκριμένες δυνατότητες και με την ενίσχυση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αυτές οι πολιτικές πραγματικά προσφέρουν και ελπίδα και αισιοδοξία και δυνατότητα. Και ήδη τα πρώτα αποτελέσματα, όπως είπα πριν, καταγράφονται.

Δεν είναι στην πρόθεσή μας ούτε να κάνουμε ευχολόγια. Δεν είναι στην πρόθεσή μας ούτε να βάζουμε ό,τι θα έπρεπε να γίνει ή θα μπορούσε να γίνει αν οι δυνατότητες ήταν πολύ μεγαλύτερες. Ποτέ δεν πρέπει να σταματάμε. Το καταλαβαίνουμε. Και κάθε πίεση και κάθε κριτική που γίνεται, είναι καλοδεχούμενη και αναγκαία όταν μπορείς να κάνεις κάτι περισσότερο. Μην έχουμε, όμως, την αίσθηση ότι διαθέτουμε κανένα μαγικό ραβδάκι, ότι έχουμε τη δυνατότητα όσα δεν έχουν γίνει επί ολόκληρες δεκαετίες ή όσα θα μπορούσαν να γίνουν αν είχαμε πενταπλάσιες ή δεκαπλάσιες δυνατότητες να τα κάνουμε από τη μια ώρα στην άλλη.

Κάθε κίνηση που κάνουμε είναι συνάρτηση μιας προσπάθειας, η οποία χρηματοδοτείται και από συγκεκριμένες πηγές, χρηματοδοτείται και από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, αλλά χρηματοδοτείται και μέσα από το αναπτυξιακό πλεόνασμα της χώρας. Όσο πιο πολύ προχωράει αυτή η προσπάθεια στην οικονομία, όσο πιο πολύ καταλαβαίνουμε τη σημασία της διατηρησιμότητας των όσων έχουμε κατακτήσει στην οικονομία και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, τόσο πιο πολύ πλεόνασμα θα έχουμε, τόσο μεγαλύτερη οικονομική δυνατότητα θα έχουμε προκειμένου, υλοποιώντας και το στόχο της αναδιανομής του εθνικού εισοδήματος υπέρ των ασθενέστερων οικονομικών τάξεων, να κάνουμε περισσότερες πολιτικές, να προσφέρουμε περισσότερα, να λύνουμε περισσότερα προβλήματα.

Πρόσφατα ο Πρωθυπουργός ανακοίνωσε τη συγκρότηση του δικτύου για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ένα από τα μέτρα, για παράδειγμα, που είχαν προταθεί από το σχέδιο νόμου, η συνέχιση του επιδόματος για τους μακροχρόνια ανέργους, θα γίνει πράξη, έστω και εν μέρει, από την 1.1.2002. Να, λοιπόν, πώς κάθε φορά γίνεται και ένα ακόμα βήμα. Χώρια οι ειδικές ενισχύσεις, οι οποίες θα δοθούν στους φτωχούς στις νησιωτικές ή απομακρυσμένες περιοχές ή τις ειδικές οικονομικές ενισχύσεις, οι οποίες θα υπάρξουν στις μονογονεακές κυρίως οικογένειες στα αστικά νοικοκυριά.

Έτσι κάθε φορά θα προχωράμε. Η Ελλάδα θα πηγαίνει μπροστά. Η Ελλάδα θα αναπτύσσει την οικονομία της και θα ανεβάζει την κοινωνία της. Όλο και περισσότερο, αλλά σταθερά, θα καλύπτουμε τη διαφορά που έχουμε στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Μέσα σε πέντε ή έξι χρόνια ανεβήκαμε περίπου 10%. Θα συνεχίσουμε αυτήν την πορεία. Αυτή η διαφορά θα καλυφθεί μέσα σε αυτά τα χρόνια, τα οποία περνάμε και με τη βοήθεια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Δεν υπάρχει πια η Ελλάδα των σβησμένων καμινάδων. Υπάρχει η Ελλάδα των σύγχρονων επιχειρήσεων, υπάρχει η Ελλάδα του ανταγωνισμού, που δεν διστάζει από επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα να πουλάει προϊόντα σε γειτονική χώρα, που υποτίθεται ότι η γειτονική χώρα ήταν η χώρα που γέννησε αυτά τα προϊόντα. Και εννοώ τα ζυμαρικά. Θα έχουμε την Ελλάδα εκείνη που θα μπορεί να πουλάει ψυγεία και πλυντήρια στη γερμανική δημοκρατία, κάτι που θεωρείτο αδιανόητο πριν από δέκα ή είκοσι χρόνια.

Θα έχουμε την Ελλάδα που κοιτάει τους άλλους στα μάτια, που ξέρει να ανταγωνίζεται, την Ελλάδα που μπορεί. Ήταν ατυχές και το παράδειγμα του συναδέλφου κ. Παναγιωτόπουλου, τον οποίο τιμώ και σέβομαι, αλλά ήταν ατυχές και το παράδειγμά του για τη Χίο.

Επειδή είχα την τιμή και εγώ να επισκεφτώ πρόσφατα μαζί με τον κύριο Πρωθυπουργό τη Χίο, θέλω να τονίσω ότι εκεί δεν

είδαμε καμία έρημη περιοχή. Ακόμα και επιχειρήσεις βιομηχανικές, ιδιαίτερα προηγμένες και ανταγωνιστικές στην αξιοποίηση τοπικών προϊόντων είδαμε. Και βεβαίως, εξαγγέλθηκε και ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα δύο δισεκατομμυρίων (2.000.000.000) δραχμών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στη μεταποίηση, στις υπηρεσίες και στον τουρισμό, σε νέους τομείς, που μπορούν να αναπτυχθούν, σε τομείς που δεν αναπολούν ρομαντικά το χτες, αλλά που δημιουργούν επιθετικά το αύριο. Αυτή είναι η υποχρέωσή μας μέσα στην ελληνική κοινωνία, δεν είναι να αμυνόμαστε για να κρατήσουμε το φασόν στην Ελλάδα. Ό,τι και να γίνει, η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων φασόν δεν θα μπορέσει να αντέξει.

Σκοπός δεν είναι, λοιπόν, να προσπαθούμε να αμυνόμαστε ή να διαθέτουμε τους πόρους προκειμένου να μείνει κάτι, αλλά να δημιουργούμε το άλλο, να δημιουργούμε το νέο. Οι ελληνικές πολιτικές απασχόλησης αυτό το χαρακτήρα έχουν. Τα προγράμματα κατάρτισης προς τα εκεί είναι στραμμένα. Γιατί σήμερα η γνώση και η ποιότητα είναι οι κύριες πηγές ανταγωνισμού, οι κύριες πηγές δύναμης των χωρών και χωρίς γνώση και ποιότητα παντού και κυρίως στον εργαζόμενο και στο ανθρώπινο δυναμικό δεν μπορούμε να προσδοκούμε τίποτα για το αύριο.

Γίνονται προτάσεις, μεταξύ των άλλων και από το Συνασπισμό για μια σειρά θέματα. Δεν θέλω να αναφερθώ σε αυτά ξεχωριστά. Θα πω ότι αναμφίβολα μερικά από αυτά είναι δύσκολο να γίνουν, άλλα είναι αναγκαία να γίνουν. Το θέμα είναι ότι όλα πρέπει να μπουκ σε μια σειρά, ότι σε όλα πρέπει να έχουμε συγκεκριμένες δυνατότητες, ότι για όλα προϋποτίθενται ορισμένοι πόροι.

Για παράδειγμα, το κομμάτι της ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης των ανέργων είναι ήδη μια πραγματικότητα. Επειδή το σχέδιο νόμου έχει έρθει και στην προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο στη Βουλή δεν λαμβάνει υπόψη ότι αυτό, με το σχετικό άρθρο, έχει ήδη λυθεί. Παράδειγμα: Το θέμα της συνέχισης του επιδόματος για τους μακροχρόνια ανέργους είναι ήδη μια πραγματικότητα. Η δωρεάν παροχή ενσήμων για τους μακροχρόνια ανέργους άνω των εξήντα ετών ήδη εφαρμόζεται. Έχει βγει η σχετική εγκύκλιος μετά την ψήφιση του νόμου και έχει αποσταλεί προς όλες τις υπηρεσίες. Μια σειρά θέματα γίνονται πράξη.

Προχωρούμε μαζί, διαχειριζόμαστε τους πόρους, αξιοποιούμε τους πόρους που υπάρχουν, διευρύνουμε τους πόρους και μέσω της αναδιανομής τους διαθέτουμε πιο πολύ προς την κοινωνία, προκειμένου και τα άλλα που μπορούν να γίνουν πράξη, να γίνουν πράξη.

Μην ξεχνάτε ότι οι συνταγές δεν είναι εύκολες, γιατί και φορολόγηση προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας υπάρχει στην Ελλάδα και φόρος ακίνητης περιουσίας υπάρχει και εφαρμόζεται και φορολογία επί των πράξεων του χρηματιστηρίου πριν από δύο χρόνια εφαρμόζεται στην Ελλάδα και βεβαίως έχει αποδώσει και συγκεκριμένα έσοδα. Μη λέμε, λοιπόν, ότι υπάρχουν οι μαγικές συνταγές. Εκείνο που χρειάζεται είναι να συνεργαστούμε.

Εγώ δεν διεκδικώ το μονοπώλιο της αλήθειας και δεν νομίζω ότι τέτοια ευαίσθητα ζητήματα, που αφορούν ολόκληρη την κοινωνία, υπάρχει κανένας που μπορεί να τα διεκδικήσει. Σαφώς κάθε πρόταση που μπορεί να γίνει από οποιαδήποτε πτέρυγα της Βουλής είναι χρήσιμη, κάθε πρόταση που μπορεί να γίνει από οποιοδήποτε συναδέλφο είναι ιδιαίτερα απαραίτητη. Ένα φοβάμαι, την ησυχία του νεκροταφείου, τη σιωπή των αμνών, το να μην ασχολούμαστε, το να μη βλέπουμε το πρόβλημα.

Καλόδεκτη, λοιπόν, η κριτική όταν είναι καλόπιστη, αλλά αναγκαία και η συνεργασία και η στήριξη εκεί που χρειάζεται να παίρνουμε συγκεκριμένα μέτρα. Αυτό θα αποδειχθεί πολύ σύντομα. Θα έχουμε την ευκαιρία να δούμε τη στάση όλων αυτών των πτερύγων της Βουλής, που μας έκαναν σήμερα κριτική και καλόδεκτη η κριτική. Όταν έρθει το νομοσχέδιο για την αναδιάρθρωση του ΟΑΕΔ θα πούμε «ναι» σε αυτήν την αναγκαιότητα; Ή θα κρυβόμαστε πίσω από επιμέρους

διαμαρτυρίες ή ενοχλήσεις που μπορεί να υπάρχουν σε επιμέρους ομάδες συμφερόντων; Εγώ προτιμώ το πρώτο και σας καλώ να κάνουμε το πρώτο, για να αποδείξουμε ότι η αγωνία μας για τον άνεργο είναι πραγματική, ότι δεν εντάσσεται σε καλούπια κομματικών και μικροκομματικών ανταγωνισμών, αλλά έχει να κάνει πραγματικά με τα συμφέροντα και τα ενδιαφέροντα της ελληνικής κοινωνίας.

Θα έχουμε την ευκαιρία και σε λίγους μήνες στη συζήτηση που θα ξαναοιξεί για το ασφαλιστικό να συζητήσουμε και μια σειρά άλλα θέματα. που θίγονται και με το σχέδιο νόμου του Συνασπισμού. Δεν θέλω να τα βάλουμε όλα μαζί. Υπάρχουν ορισμένα θέματα που θίξατε -και η κα Δαμανάκη εκτιμώ ότι θα τα θίξει στην ομιλία της- που αφορούν ουσιαστικά την ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Αυτά τα ζητήματα θα έχουμε τη δυνατότητα -το ξεκαθαρίζω- όταν το ασφαλιστικό έρθει πάλι για πολιτική συζήτηση -τώρα είμαστε στη φάση των τεχνοκρατικών επεξεργασιών, που έχουν συμφωνηθεί με τους κοινωνικούς εταίρους στις επιτροπές εμπειρογνομόνων- να τα συζητήσουμε.

Θέλω να σας τονίσω κάνοντας και τη χρήση του χρόνου που απομένει ακόμα, ότι και το ασφαλιστικό συνδέεται με τον τομέα της απασχόλησης, το οποίο βιώσιμο και δίκαιο ασφαλιστικό σύστημα έχει να κάνει με τα ζητήματα της απασχόλησης. Για αυτό και η ασφαλιστική μεταρρύθμιση θα προχωρήσει με βιωσιμότητα και δικαιοσύνη, όχι ως αναγκαίο κακό, αλλά ως προσφορά για τον πολίτη.

Η τελευταία μου παρατήρηση αφορά τους οικονομικούς μετανάστες. Οι οικονομικοί μετανάστες επηρεάζουν αναμφίβολα τη γενικότερη ζωή της χώρας. Νομίζω όμως ότι τα μέτρα που έχουν παρθεί από την Κυβέρνηση είναι σε μία ιδιαίτερα θετική κατεύθυνση, όχι μόνο γιατί αποκαθιστούν την ισοτιμία των όρων και σταματούν τον αθέμιτο ανταγωνισμό στην αγορά εργασίας, όχι μόνο γιατί βάζουν τάξη στα πράγματα, όχι μόνο γιατί δίνουν δικαιώματα και σ' αυτούς τους ανθρώπους, αλλά γιατί προωθούν την υποχρέωσή μας για μία πολυπολιτισμική κοινωνία. Και αυτή η κοινωνία όχι μόνο ανέχεται, αλλά ενδιαφέρεται για την ενσωμάτωση των διαφορετικών απόψεων. Δέχεται την ύπαρξη των διαφορών και αγωνίζεται για να εξασφαλίσει την ισοτιμία απέναντι στις ευκαιρίες για όλους όσους βιώνουν μέσα στους κόλπους της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι αυτή η πολιτική είναι η μοναδική διέξοδος που υπάρχει. Πολλές φορές ακούμε κριτικές για τους ρυθμούς, ότι πρέπει να τρέξουμε πιο γρήγορα. Δεν έχω καμία αντίρρηση να το αποδεχθώ αυτό. Δεν έχω ακούσει όμως μέχρι τώρα νέες προτάσεις, άλλες προτάσεις για κάτι που δεν έχουμε κάνει, για κάτι που δεν ασχοληθήκαμε, για κάτι που δεν έχουμε σκεφθεί, για κάτι το οποίο πιθανώς να αλλάξει ριζικά τα πράγματα με τις υπάρχουσες δυνατότητες. Φαίνεται ότι το κύριο ζητούμενο είναι στην επιτυχία αυτής της πολιτικής.

Εγώ θέλω να σας καλέσω να στρατευθούμε όλοι για να το πετύχουμε, να αυξήσουμε τους πόρους στην οικονομία, για να κάνουμε και τα άλλα πράγματα, για να καταλάβουμε όλοι ότι έχουμε συμφέρον αυτή η πολιτική να πετύχει.

Κρινόμαστε όλοι για την ανεργία, αλλά μην ξεχνάμε πάντα ότι η ύπαρξη της ανεργίας, γεννά κατ' εξοχήν συντηρητικές και οπισθοδρομικές λογικές σε μια κοινωνία που βιώνει δυστυχώς υψηλά ποσοστά μιας τέτοιας ανεργίας. Άρα έχουμε όλοι συμφέρον αν αισθανόμαστε πολίτες και αν αισθανόμαστε μέλη κομμάτων και στελέχη κομμάτων και εκπρόσωποι του ελληνικού λαού, που θέλουμε να υπάρξει μία προοδευτική κατεύθυνση να προχωρήσει αυτή η χώρα και αυτή η κοινωνία μπροστά. Έχουμε συμφέρον να συνεργασθούμε προκειμένου η ανεργία να αντιμετωπισθεί. Έχουμε συμφέρον όχι να κριτικάρουμε και να μηδενίζουμε ο ένας αυτό που του παρέδωσε ο άλλος, αλλά να συνεχίζουμε μία πορεία που σε τελική ανάλυση αυτό που κάνουμε σήμερα είναι και η μόνη διέξοδος που υπάρχει για να μπορέσουμε να δώσουμε πειστικές απαντήσεις στο λαό μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευ-

τικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα τα όσα είπε ο κύριος Υπουργός και διερρωτώ αν τα λέει γιατί πρέπει να καλύψει το έλλειμμα κυβερνητικής πολιτικής και, επομένως, αν τα λέει χωρίς να τα πιστεύει ή αν πράγματι τα πιστεύει.

Εάν τα πιστεύει και θεωρεί ότι αυτά τα «επιτεύγματα» της Κυβέρνησης είναι αρκετά για τον τόπο, τότε επιβεβαιώνει αυτό που όλοι λέμε και πιστεύουμε, ότι η Κυβέρνηση Σημίτη και τα στελέχη της είναι οπαδοί της μετριότητας, της νοοτροπίας των μειωμένων προσδοκιών. Θέλουν να ξαπλώσουν τον ελληνικό λαό πάνω στην προκρούστεια κλίνη της μετριότητας, την οποία ευαγγελίζονται. Διότι δεν μπορείς να είσαι ικανοποιημένος από τέτοιου είδους επιδόσεις, όταν είναι, όπως θα εξηγήσω στην συνέχεια, ότι χειρότερο έχει να επιδείξει ο τόπος μετά τη Μεταπολίτευση.

Από την άλλη πλευρά, αν ο κύριος Υπουργός δεν τα πιστεύει και τα λέει γιατί κάτι πρέπει να πει και να υπερασπισθεί την κυβερνητική πολιτική, τότε είναι άξιος οπαδός της προσπάθειας παραπλάνησης και παραπληροφόρησης της κοινής γνώμης. Έχουμε δε απτά παραδείγματα εκπροσώπων της Κυβέρνησης Σημίτη, οι οποίοι είναι οπαδοί της εικονικής πραγματικότητας, οπαδοί της μακέτας, οπαδοί της δημιουργικής λογιστικής, της οποίας τις επιπτώσεις όχι μόνο τις βλέπουμε σ' αυτήν τη Βουλή, αλλά τις ζούμε όλοι και τις ζει και ο ελληνικός λαός.

Και θα εξηγήσω γιατί πιστεύω ότι ισχύει το ένα ή το άλλο, ή ότι, δηλαδή, ο κύριος Υπουργός παραπλανά και το Κοινοβούλιο και τον ελληνικό λαό ή ότι είναι οπαδός της νοοτροπίας των μειωμένων προσδοκιών.

Πρώτα, πρώτα σχετικά με τα «επιτεύγματα» της Κυβέρνησης, ξεκινάω από μια βασική διαπίστωση. Επαίρεται η Κυβέρνηση και ο κύριος Υπουργός για ορισμένα αποτελέσματα της κυβερνητικής πολιτικής, λέγοντάς μας: «Επιτέλους, γίνονται ορισμένα βήματα και ορισμένα πράγματα. Δεν πρέπει να τα αναγνωρίσουμε αυτά;»

Θα τονίσω, κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, κάτι το οποίο δεν πρέπει να ξεχνάτε ποτέ: Ουδέποτε ο τόπος είχε τέτοιου είδους έσοδα, προερχόμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ιδίως, και κατάφερε τόσα λίγα στην πορεία του. Στο παρελθόν κυβερνήσεις, και ιδίως κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, χωρίς καν την κοινοτική βοήθεια, κατάφεραν πολύ περισσότερα και σε επίπεδο διαρθρωτικών αλλαγών και σε επίπεδο υποδομών, χωρίς -τονίζω- να έχουν όλον αυτόν τον πακτωλό χρημάτων που εισέρευσε τώρα.

Κι εμείς σήμερα, βρισκόμαστε να έχουμε όλη αυτήν τη βοήθεια, να γίνονται πολύ λιγότερα και να πρέπει να είμαστε ικανοποιημένοι γι' αυτά τα οποία συμβαίνουν.

Η νοοτροπία της Κυβέρνησης είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη. Και είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη γιατί επιχειρεί να καλλιεργήσει στον ελληνικό λαό τη νοοτροπία ότι αυτές είναι οι δυνατότητές του. Επιχειρεί η Κυβέρνηση να «ξαπλώσει», όπως είπα προηγουμένως, τις δυνατότητες του ελληνικού λαού στην προκρούστεια κλίνη της μετριότητας και των μειωμένων προσδοκιών της Κυβέρνησης Σημίτη.

Μπορεί για τον κ. Σημίτη και την Κυβέρνησή του να είναι αρκετά αυτά τα πράγματα. Σε καμία περίπτωση δεν είναι αρκετά για τον ελληνικό λαό. Αλίμονό μας! Αλίμονο επειδή παραδίδεται κάποιο έργο, μετά από τόσες καθυστερήσεις και από τόσο κόστος, να είμαστε και ικανοποιημένοι. Το ζήτημα δεν είναι τι παραδίδει κάποιος. Το ζήτημα είναι πόσο κόστισε, πόσα χρόνια χρειάστηκαν κι αν αυτό το έργο είναι λειτουργικό.

Το ίδιο συμβαίνει γενικότερα με τα αποτελέσματα της ελληνικής οικονομίας. Είναι δηλαδή ζήτημα ότι παραδείγματος χάριν σήμερα έχουμε κάποιο ρυθμό ανάπτυξης το ζήτημα είναι πόσος είναι αυτός ο ρυθμός ανάπτυξης σε σχέση με το τι χρειαζόμαστε για να αποκτήσουμε ουσιαστική σύγκλιση;

Με απλές λέξεις: Αυτό που πρέπει να καταλάβει η Κυβέρνηση Σημίτη, όταν βρίσκεται τόσα χρόνια στην εξουσία με τόσα μέσα, είναι ότι δεν έχει σημασία μόνο το όποιο αποτέλεσμα, αλλά τι

μέσα χρειάστηκαν για να το αποκτήσουμε και να το επιτύχουμε, τι θα μπορούσαμε να είχαμε κάνει και, βεβαίως, τι στοίχισε αυτό γενικότερα στον ελληνικό λαό.

Πρώτα πρώτα, είναι αδύνατο η Κυβέρνηση να μας μιλάει σήμερα για ικανοποίηση σε επίπεδο ρυθμών ανάπτυξης της χώρας. Ποιοι είναι οι ρυθμοί ανάπτυξης, μπροστά σ' αυτά τα οποία έχει πάρει η χώρα και από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και με ό,τι μπορεί και πρέπει να πάρει και από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης; Το ξέρετε όλοι.

Με άλλους ρυθμούς ξεκίνησε, με άλλους ρυθμούς πορεύεται. Το είπε προχθές ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος: «Ζήτημα είναι αν θα φτάσουμε το ρυθμό του 4%». Είναι αυτός ρυθμός ανάπτυξης, για να μπορέσουμε να φιλοδοξούμε στα επόμενα χρόνια για ουσιαστική σύγκλιση;

Δεν γνωρίζουμε άλλες χώρες, οι οποίες ήταν πολύ πιο πίσω από μας όταν ξεκίνησαν την ευρωπαϊκή πορεία και πήραν πολύ λιγότερα από μας, τι ρυθμούς πέτυχαν; Γιατί τους πέτυχαν αυτούς τους ρυθμούς αυτές οι χώρες; Τι είχαν περισσότερο από μας; Απλά είχαν καλύτερες κυβερνήσεις.

Αυτό είναι το μεγάλο ζήτημα της Κυβέρνησης Σημίτη: Δεν πρέπει να μας μιλάει για το τι ρυθμό ανάπτυξης έχουμε, αλλά τι θα μπορούσαμε να έχουμε με τα μέσα που διατίθενται και τι χρειάζεται η χώρα για να επιτύχει αυτό το οποίο λέμε ουσιαστική σύγκλιση και όχι απλώς ονομαστική σύγκλιση.

Ύστερα: Ποιες είναι οι διαρθρωτικές αλλαγές για τις οποίες μπορεί να επαιρείται σήμερα η Κυβέρνηση; Είναι διαρθρωτικές αλλαγές αυτές οι οποίες συμβαίνουν; Και δεν γνωρίζει κανείς ότι αυτές οι διαρθρωτικές αλλαγές που γίνονται τώρα είναι όχι απλώς ελάχιστες, αλλά εντελώς ανεπαρκείς για να μπορέσουμε να μιλήσουμε για ουσιαστική σύγκλιση και να αντιμετωπίσουμε πολλά μεγάλα άλλα προβλήματα, όπως το πρόβλημα της ανεργίας, το οποίο ακριβώς μας απασχολεί σήμερα με την πρόταση νόμου, την οποία έχει καταθέσει ο Συνασπισμός;

Ποιες είναι οι διαρθρωτικές αλλαγές για τις οποίες υπερηφανεύεται η Κυβέρνηση σήμερα; Μήπως είναι υπερήφανη για τις ιδιωτικοποιήσεις και τις αποκρατικοποιήσεις τις οποίες κάνει; Πρώτα-πρώτα τέλμα υπάρχει στο θέμα αυτό. Και, δεύτερον, όσες κάνει –και τις ζήσαμε τον τελευταίο καιρό και με το θέμα της Εταιρείας Ύδρευσης Θεσσαλονίκης και με το θέμα του Ταμείου Εθνικής Οδοποιίας– είναι απλές μετοχοποιήσεις σε εταιρείες των οποίων ηγούνται στα διοικητικά συμβούλια κομματικοί καρεκλοκένταυροι.

Έχει μάθει δηλαδή η Κυβέρνηση ότι η ιδιωτικοποίηση είναι απλώς η μετοχοποίηση μιας εταιρείας, αρκεί αυτή η εταιρεία να διοικείται από κομματικούς καρεκλοκένταυρους!! Αυτό το λέτε διαρθρωτική αλλαγή. Και επειδή κάνει τέτοιου είδους ιδιωτικοποιήσεις, η Κυβέρνηση μας καλεί να τις ψηφίσουμε και να πούμε ότι αυτό αποτελεί απελευθέρωση της οικονομίας, πορεία της αγοράς, όπως απαιτούν σήμερα οι κανόνες των βασικών διαρθρωτικών αλλαγών για τη μείωση γενικότερα των ελλειμμάτων!

Η Κυβέρνηση αυτήν τη στιγμή μιλάει για διαρθρωτικές αλλαγές και για τρόπο διαχείρισης γενικότερα του δημόσιου τομέα, όταν έχει μπροστά της το παράδειγμα της Ολυμπιακής Αεροπορίας. Είναι αδιανόητο, κύριε Υπουργέ, να μιλάτε έτσι, όταν έχετε στην πλάτη σας το θέμα της Ολυμπιακής Αεροπορίας. Δηλαδή των τρισεκατομμυρίων που σπαταλήθηκαν για τον εθνικό αερομεταφορέα, ο οποίος αυτή τη στιγμή ξεπουλιέται με τους όρους που πάτε να το κάνετε. Μας λέτε ότι πρέπει να σας ακολουθήσουμε σ' αυτόν το δρόμο της συμφοράς;

Πώς καταλαβαίνετε εσείς την ιδιωτικοποίηση; Σας είπα, μετοχοποιήσεις, κομματικοί καρεκλοκένταυροι και δεν σας ενδιαφέρει τι θα γίνει. Γαία πυρί μειχθήτω. Αυτή είναι η νοοτροπία την οποία ακολουθήσατε και την ακολουθείτε και τώρα σε όλα τα μεγάλα ζητήματα των ιδιωτικοποιήσεων. Για σας η αγορά δεν έχει κανόνες. Είναι ζούγκλα. Όμως δεν είναι ζούγκλα. Ζούγκλα είναι μόνο για εκείνους που πιστεύουν σε έναν άναρχο νεοφιλελευθερισμό. Για την Κυβέρνηση Σημίτη μιλώ. Είναι ο γνησιότερος εκπρόσωπος του άναρχου νεοφιλελευθερισμού σήμερα στην Ευρώπη. Δεν έχετε κάποια

άλλη πορεία για την οποία μπορείτε να είστε υπερήφανοι.

Ακούστε τι κάνετε. Υπάρχουν κανόνες στην ελληνική αγορά; Είδαμε προχθές τι πήγατε να κάνετε με τις κατασκευαστικές εταιρείες. Δημιουργείτε ένα ολιγοπώλιο μέσω καταναγκασμού συνενώσεων κατασκευαστικών εταιρειών, επειδή ομολογείτε με αυτό το νομοσχέδιο ότι δεν λειτουργούν οι κανόνες της αγοράς. Όταν λειτουργούν οι κανόνες της αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού τότε οι εταιρείες, από μόνες τους, μέσα από τον υγιή ανταγωνισμό πορεύονται, ανέρχονται, γίνονται εύρωστες και αποκτούν δυνατότητα και εξαγωγής των δραστηριοτήτων τους. Όμως επειδή δεν υπάρχει τέτοιο καθεστώς στην Ελλάδα, επειδή η αγορά είναι άναρχη, λειτουργεί χωρίς κανόνες σαν ένα είδος ζούγκλας. Γι' αυτό αναγκάζεστε να δημιουργήσετε ένα πλαίσιο διαμόρφωσης υποτίθεται εύρωστων εταιρειών μέσα από καταναγκασμούς. Κάνετε έναν «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» νούμερο δύο για να επιτύχετε αναγκαστικές συγχωνεύσεις και δημιουργία, υποτίθεται, εύρωστων εταιρειών.

Αυτές είναι οι επιδόσεις σας. Είναι επιδόσεις μιας κυβέρνησης η οποία δέχεται ροή χρημάτων απέξω, που δεν τα είδε ποτέ άλλη κυβέρνηση αλλά επιτυγχάνει λίγα. Και καλεί τον Ελληνικό Λαό και τις υπόλοιπες δυνάμεις μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο να συγκατανεύσουν σε μια τέτοια πορεία.

Τα ίδια κάνετε και με το θέμα της απασχόλησης. Μας ρωτάτε αν είμαστε ικανοποιημένοι που, επιτέλους, αρχίζει να μειώνεται η ανεργία στην Ελλάδα. Πρώτα πρώτα χρειάστηκε να περάσει τόσος χρόνος, να αυξήσετε την ανεργία σε ποσοστά που δεν τα είδαμε ποτέ σε καμία άλλη περίοδο στη χώρα μας, για να αρχίσει να πέφτει, υποτίθεται, ο δείκτης της ανεργίας. Δηλαδή υπέστη τόσες θυσίες ο ελληνικός λαός, δεν καταφέραμε τίποτα σε επίπεδο ανάπτυξης της οικονομίας, υψώσαμε πολύ το δείκτη της ανεργίας και επειδή, κάποια στιγμή, ο δείκτης σταμάτησε να αυξάνεται, μας λέτε ότι πρέπει να είμαστε υπερήφανοι γι' αυτό. Και μικρά παιδιά να κυβερνούσαν την Ελλάδα τέτοιου είδους αποτελέσματα αποκλείεται να τα είχαν φέρει.

Η πολιτική σας αφροσύνη σας οδηγεί να θέλετε να μας κάνετε να πιστέψουμε πως ό,τι θετικό επιτυγχάνετε πρέπει να το δούμε ως το καλύτερο αποτέλεσμα που θα μπορούσαμε να επιτύχουμε. Δεν είναι νοοτροπία αυτή. Φθάσατε την ανεργία εκεί που δεν θα μπορούσε ποτέ να φθάσει εξαιτίας των μεθόδων που χρησιμοποιήσατε. Εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο χειριστήκατε την ένταξη της Ελλάδας στην ευρωζώνη. Εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο χειριστήκατε το θέμα των εργατικών χεριών για να επιτύχετε μικρό δείκτη πληθωρισμού, που ήταν απαραίτητος για να μπορέσουμε να εκπληρώσουμε τις προϋποθέσεις εισόδου στην ευρωζώνη.

Τώρα τι έχει συμβεί; Υποτίθεται ότι άρχισε να αναστρέφεται το κλίμα, μειώνεται η ανεργία. Πρώτα-πρώτα πρέπει να σας πω ότι τα ποσοστά μείωσης είναι παντελώς ασήμαντα, περιθωριακά και δεν μπορείτε να είστε υπερήφανοι γι' αυτό. Δεύτερον, πώς είναι δυνατόν να ανεστράφη το κλίμα της ανόδου της ανεργίας, όταν γνωρίζετε ότι ακόμα ζούμε υπό το κράτος, υπό τα αποτελέσματα, τα οποία είναι εντελώς εικονικά, των διαφόρων προγραμμάτων κατάρτισης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, τα οποία δεν λύνουν σε καμία περίπτωση μακροπρόθεσμα το πρόβλημα της ανεργίας; Και πάλι έχουμε μία εικονική πραγματικότητα. Μας είπατε ότι σκοπεύετε –είναι όνειρό σας, έτσι είπατε– να φέρετε το ζήτημα του ΟΑΕΔ και της αναδιάρθρωσής του. Θα πω ότι μάλλον πρόκειται για «όνειρο θερινής νυκτός». Πάντως μη θεωρήσετε ότι επειδή θα φέρετε ένα σχέδιο πρέπει να το αποδεχθούμε, όπως είναι επειδή εσείς θεωρείτε ότι αυτό μπορούσατε να πετύχετε. Σας είπα θα σας αξιολογήσουμε ως Κυβέρνηση και όχι ανάλογα με τις ικανότητές που έχετε. Αλίμονό μας εάν προσαρμόσουμε τις δυνατότητες του ελληνικού λαού πάνω στις δικές σας. Θα σας αξιολογήσουμε με βάση τις απαιτήσεις του ελληνικού λαού καθώς και τα μέσα που καταναλώνετε κάθε φορά για να πετύχετε ορισμένα αποτελέσματα. Αυτό σημαίνει αποτελεσματική πολιτική. Δεν είναι αποτελεσματική πολιτική που παράγει ένα οιοδήποτε αποτέλεσμα με οιοδήποτε κόστος. Είναι αποτελεσματική η πολιτική, η οποία παράγει το

μεγαλύτερο δυνατό αποτέλεσμα με το μικρότερο δυνατό κόστος. Αυτοί είναι οι βασικοί κανόνες, που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η πολιτική. Αν δεν τον καταλαβαίνετε, είναι δικό σας ζήτημα.

Η πολιτική της Κυβέρνησης Σημίτη σε θέματα ανεργίας είναι μία πολιτική καταστροφική για τον Τόπο. Η πολιτική αυτή οδήγησε στη γιγάντωση της ανεργίας, κυρίως της ανεργίας των νέων, και στην αδυναμία αναστροφής του κλίματος με γρήγορους ρυθμούς εξαιτίας του ότι οι αναγκαίες υποδομές δεν υπήρξαν. Ο τρόπος δε με τον οποίο τα χρήματα που έπρεπε να δοθούν ήταν τέτοιοι, που έχει υποθηκεύσει το μέλλον του τόπου μακροπρόθεσμα σε ό,τι αφορά τον αγώνα εναντίον της ανεργίας, τον αγώνα υπέρ της απασχόλησης γενικότερα. Το πόσο δε έχετε αποτύχει φαίνεται από τις σχετικές εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η κα Διαμαντοπούλου έδωσε πρόσφατα τα στοιχεία, το Σάββατο δημοσιεύτηκαν, όπου αποδεικνύεται ότι η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες με τις χειρότερες επιδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά την πολιτική της απασχόλησης. Αν δεν κάνω λάθος μόνον η Ισπανία και η Ιταλία έχουν χειρότερες επιδόσεις από εμάς. Πρέπει να σας πω ότι η Ιταλία και η Ισπανία σε άλλα στοιχεία και άλλα σημεία είναι πολύ πιο μπροστά από εμάς. Δεν μπορούμε να συγκρίνουμε την Ελλάδα κάθε φορά με άλλες χώρες μόνο σε σχέση με ορισμένα μεγέθη. Πάρτε τα συνολικά. Δεν μπορείτε να λέτε ότι είμαστε υπερήφανοι επειδή είμαστε εδώ πάνω από την Ιταλία και την Ισπανία, όταν αυτές οι χώρες σε άλλα θέματα και, φυσικά, σε ρυθμούς ανάπτυξης και με άλλα κοινωνικά θέματα κράτους δικαίου είναι πολύ πιο μπροστά από την Ελλάδα.

Σε τελική ανάλυση η Ελλάδα θα είναι, με βάση τα δικά σας μέτρα και σταθμά, η χώρα εκείνη που θα είναι ευτυχής, γιατί δεν είναι τελευταία σε όλα τα μεγέθη έναντι όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά μόνο η λογική της Κυβέρνησης Σημίτη θα μπορούσε να τα φέρει εδώ που τα έφερε και να οδηγήσει τον Τόπο εδώ που τον οδήγησε.

Θα αναφερθώ σ' αυτά που είπε ο κ. Παναγιωτόπουλος, από πλευράς Νέας Δημοκρατίας, και θα σας πω ότι τα εκλαμβάνω ως μια κραυγή αγωνίας την πρόταση νόμου του Συνασπισμού, για ό,τι συμβαίνει αυτήν τη στιγμή στον Τόπο, από πλευράς κοινωνικού κράτους δικαίου και ιδίως από πλευράς απασχόλησης.

Το ζήτημα είναι τεράστιο. Και ξέρετε πως υπάρχει θέμα που σχετίζεται με την απασχόληση, ιδίως των χρονίως ανέργων. Γι' αυτούς δεν υπάρχουν διαρθρωτικές αλλαγές ούτε προοπτικές να υπάρξει κάμψη της ανεργίας. Το ότι στην Ελλάδα υπάρχει τεράστιο έλλειμμα κοινωνικού κράτους είναι γνωστό.

Το 1998 η Νέα Δημοκρατία, με πρόταση νόμου, είχε επισημάνει το πρόβλημα. Απερρίφθη, όπως είπε ο κ. Παναγιωτόπουλος, μετά πολλών επαίνων η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. Αλλά στο μεταξύ δεν είδαμε να φέρνεται και τίποτε το οποίο να καλύψει το έλλειμμα, το οποίο υπάρχει, αφού απορρίψατε την πρότασή μας. Αλλά αν νομίζετε ότι εμείς υπερβάλλουμε, ρωτάω το εξής, κύριε Υπουργέ: Πώς αντιμετωπίζετε, άραγε, το γεγονός ότι συνάδελφοί σας μέσα από το χώρο της κυβερνητικής Πλειοψηφίας έθεσαν το ζήτημα του κατωτάτου ορίου σύνταξης, το οποίο πρέπει να παίρνει ο καθένας. Και μάλιστα θέλησαν να το θέσουν, ακόμη και σε επίπεδο νομοθετικής ρύθμισης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Έκαναν στην αρχή πρόταση νόμου και στη συνέχεια έφεραν το θέμα και σε επίπεδο συνταγματικής ρύθμισης. Τι έλεγαν αυτοί οι συνάδελφοι; Και δεν ήταν ένας και δύο, ήταν πολλοί. Ορισμένοι μάλιστα μέσα από το περιβάλλον του κυρίου Πρωθυπουργού. Τι σας έλεγαν; Σας έλεγαν ότι έχετε έλλειμμα κοινωνικής πολιτικής. Σας απαντούσαν σε αυτά που λέτε. Γιατί, αν ήταν ικανοποιημένοι με την πορεία που έχετε και την προοπτική, δεν θα έφεραν θέματα για συνταγματικές ρυθμίσεις για ένα ζήτημα που είναι θέμα κυβερνητικής πολιτικής. Και σκεφθείτε μάλιστα σε τι απόγνωση έχετε φέρει τους ίδιους συναδέλφους σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αφήστε τους ίδιους να μιλήσουν.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν θέλω να φαντασθώ ότι το κάνουν για να έχετε καλυμμένα τα νώτα σας απ' όλες τις πλευρές, ήτοι εσείς, ως Κυβέρνηση, να κάνετε τη δουλειά σας και εκείνοι να κάνουν την αντιπολίτευσή τους για να τα έχετε με όλους καλά. Γιατί αν το φαντασθώ αυτό, είναι πολιτική απάτη, την οποία σε συναδέλφους μέσα στη Βουλή δεν θέλω να αποδώσω. Αλλά αν πράγματι είναι ειλικρινείς, όπως εγώ θέλω να πιστεύω με αυτό που λένε, καταδικάζουν αυτά τα οποία είπατε προηγουμένως. Σας διαψεύδουν. Λένε ότι ακριβώς αυτά δεν είναι αλήθεια. Και όχι μόνον αυτό. Δεν σας εμπιστεύονται ούτε σε επίπεδο καθημερινής πολιτικής. Γιατί αν θέλουν και ήθελαν τότε για τα θέματα αυτά να μπει σχετική συνταγματική ρήτρα, είναι γιατί δεν ικανοποιούνται ούτε καν με τις δεσμεύσεις σας σε επίπεδο καθημερινής πολιτικής. Ήθελαν δηλαδή να βάλουν συνταγματικά όρια για να μπορέσει η Κυβέρνηση Σημίτη να δει το φως το αληθινό και να μπει στην οδό της δικαιοσύνης!

Άρα αυτό που κάνει ο Συνασπισμός τώρα, αυτό που έκανε η Νέα Δημοκρατία από το 1998, αυτό το οποίο κάνουν οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, δεν είναι τίποτα άλλο παρά η απόδειξη ότι δεν υπάρχει κοινωνικό κράτος δικαίου. Η ομολογία ότι στην Ελλάδα τα ζητήματα της απασχόλησης πάνε άσχημα. Η ομολογία ότι η ανεργία βρίσκεται σε ρυθμούς, οι οποίοι υπονομεύουν το μέλλον του Τόπου.

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι σαφές ότι η πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε ο Συνασπισμός έχει τη σημασία της. Εμείς αποδεχόμαστε την αρχή της. Αποδεχόμαστε την αρχή της, όπως είπα προηγουμένως, ως μία κραυγή αγωνίας, η οποία πρέπει να προβληματίσει την Κυβέρνηση, έστω και αυτήν τη στιγμή, για τις βάσεις και τα θεμέλια ενός κοινωνικού κράτους δικαίου, που πρέπει να μπουν. Πολύ περισσότερο όταν μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος μπήκαν ρητές πλέον συνταγματικές διατάξεις για το θέμα αυτό. Δεν αρκούν οι απλές συνταγματικές διακηρύξεις. Όμως μπήκαν ακριβώς γιατί υπάρχει το πρόβλημα. Αν δεν υπήρχε το πρόβλημα, δεν θα έμπαιναν.

Άρα εμείς ψηφίζουμε επί της αρχής τη σχετική πρόταση. Μας λείπουν τα στοιχεία και λείπουν από το Συνασπισμό. Το Γενικό Λογιστήριο δεν θέλησε να τα παράσχει. Δεν θέλησε, κατά τη γνώμη μου, να κάνει λίγο περισσότερη δουλειά για να δει ποια είναι τα μεγέθη ώστε να γνωρίζει η Βουλή για τι πράγμα μιλάμε και να μπορούμε να ξέρουμε τι είναι εκείνο, που αρνείται η Κυβέρνηση και τι είναι εκείνο, το οποίο προτείνουν οι υπόλοιπες δυνάμεις της Βουλής και ιδίως ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου, που είχε την πρωτοβουλία για την πρόταση νόμου.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Ας προβληματίσει την Κυβέρνηση αυτή η πρόταση νόμου του Συνασπισμού και ας πάψει να υπάρχει τούτη η έπαρση, την οποία αντιμετωπίζουμε και αντιμετωπίσαμε ακόμα και σήμερα στα λόγια του κυρίου Υπουργού. Ας πάψει να υπάρχει αυτού του είδους η ικανοποίηση.

Και ένα τελευταίο θέμα, πρακτικό, κύριε Πρόεδρε: Υπάρχει μία ονομαστική ψηφοφορία, η οποία χρονολογείται από την εποχή που συζητούσαμε πρόταση νόμου συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ, σχετικά με την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος. Είχε τεθεί αίτημα ονομαστικής ψηφοφορίας, το οποίο είχε υποβληθεί νομοτύπως, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής. Και από τότε ως σήμερα ονομαστική ψηφοφορία δεν είδαμε. Θα παρακαλούσα πάρα πολύ να μας δοθεί εξήγηση γιατί αυτή η καθυστέρηση και πότε θα έρθει το ζήτημα της διεξαγωγής της ονομαστικής ψηφοφορίας. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κα Διαμαντάκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Κύριοι συνάδελφοι, λυπούμαι για την εξέλιξη της σημερινής

συζήτησης. Από το πρωί ακούσαμε εδώ πάρα πολλά και μεγάλα –επιτρέψτε μου να πω– λόγια για την ανάγκη ενίσχυσης της δημοκρατίας, για τη θωράκισή της, για την απαξίωση της πολιτικής, για την ανάγκη η παγκοσμιοποίηση να συμβαδίζει με τις κοινωνίες και τους λαούς, για την ανάγκη να ενισχυθεί το κοινωνικό κράτος, για την ανάγκη η Ευρώπη να αποκτήσει κοινωνικό πρόσωπο.

Μετά απ' όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, συζητούμε σε αυτήν την Αίθουσα περίπου τέσσερις ώρες πάνω σε μία συγκεκριμένη πρόταση νόμου, που κατέθεσαν έξι Βουλευτές και το αποτέλεσμα αυτής της συζήτησης είναι ότι δεν έχουμε ακόμη καταλάβει σε ποιο συγκεκριμένο θέμα μπορούμε να συμφωνήσουμε, πόσο θα κοστίσει και αν μπορούμε να το πραγματοποιήσουμε.

Το λέω αυτό γιατί μετά από τόσα χρόνια παρουσίας σε αυτήν την Αίθουσα αισθάνομαι απογοήτευση για την εξέλιξη του κοινοβουλευτικού μας συστήματος. Αποδεικνύεται ότι η νομοθετική πρωτοβουλία των Βουλευτών πολύ δύσκολα μπορεί να φέρει συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Ας δούμε όμως τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου. Και θα προσπαθήσω να είμαι σύντομη, διότι ήδη ο εισηγητής μας, αλλά και άλλοι συνάδελφοι έχουν αναδείξει τα καίρια ζητήματα.

Τι αφορά, κύριοι Βουλευτές; Δεν αφορά όλα αυτά τα οποία ακούσαμε εδώ, μεγάλα ή μικρά. Ακούσαμε εδώ για λογικές ανατροπές, για συμπίεση οικονομίας και κοινωνίας, για την αναδιανομή του εισοδήματος. Εντάξει. Η πρόταση νόμου αφορά συγκεκριμένα εξήντα χιλιάδες ανθρώπους, άνδρες άνω των εξήντα χρόνων και γυναίκες άνω των πενήντα πέντε χρόνων, που είναι άνεργοι. Πείτε μου εσείς ποιος θα τους δώσει δουλειά. Καταλαβαίνουμε όλοι –και ας μη λέμε μεγάλα λόγια– ότι δεν πρόκειται να βρουν δουλειά.

Για αυτούς κάτι πρέπει να κάνουμε. Αν όχι αυτό που λέει η πρόταση νόμου, το οποίο είναι και πολύ μετρημένο και συγκεκριμένο και κατά την άποψή μου πλήρως μέσα στις οικονομικές μας δυνατότητες, πάντως κάτι άλλο. Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα; Αυτή η Αίθουσα θα συζητά τέσσερις ώρες για να καταλήξουμε στο ότι δεν μπορούμε να ψηφίσουμε;

Αφορά επιπλέον η πρόταση νόμου ορισμένους ανθρώπους, πολλές χιλιάδες, οι οποίοι είναι μακροχρόνια άνεργοι. Ποιοι δηλαδή; Αυτοί που είναι άνεργοι πάνω από ένα χρόνο και οι οποίοι δεν παίρνουν το επίδομα ανεργίας. Γι' αυτούς τι θα κάνουμε;

Είπε ο κύριος Υπουργός εδώ ότι πράγματι στα πλαίσια του δικτύου για την καταπολέμηση της φτώχειας δίνεται κάτι σε αυτούς. Εν πάση περιπτώσει η πρόταση νόμου προβλέπει μία ορισμένη ρύθμιση. Επ' αυτής θέλουμε να έχουμε την άποψη και της Κυβέρνησης και των κομμάτων. Και αν δεν μπορεί να γίνει αυτό σήμερα, να έχουμε μία δέσμευση για το πότε θα πραγματοποιηθεί.

Υπάρχει τέλος το θέμα των επιδομάτων ανεργίας. Στην Ελλάδα είναι μικρά. Στην καταραμένη Ευρώπη –και λείπουν, δυστυχώς, οι συνάδελφοι του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, που μας κατακεραύνωσαν– το επίδομα ανεργίας είναι το 80% περίπου του κατώτερου μισθού. Εδώ στην Ελλάδα δεν φθάνει ούτε το 50% ή είναι εκεί γύρω. Δεν θα πρέπει να προβλέψουμε μία σταδιακή αύξηση; Η πρόταση νόμου είναι μετρημένη. Προβλέπει μία σταδιακή αύξηση μέσα στα επόμενα χρόνια.

Πού θα βρεθούν τα χρήματα για όλα αυτά; Υιοθετεί η πρόταση νόμου μία άποψη της Γ.Σ.Ε.Ε. επί της οποίας επίσης θα θέλαμε την άποψη του κυρίου Υπουργού. Τι λέτε γι' αυτόν το λογαριασμό της κοινωνικής αλληλεγγύης; Το από πού θα προκύψουν τα έσοδα, θα το δούμε. Δεν πρέπει όμως κατ' αρχάς να ανοίξουμε κάποιο δρόμο; Όσον αφορά τα έσοδα, θα πω στη συνέχεια ότι, κατά τη γνώμη μου, μπορούμε να τα βρούμε.

Δεν βαδίζω στους αιθέρες ούτε πιστεύω ότι στην Ελλάδα είναι εύκολο να αλλάξουν τα πράγματα από τη μία μέρα στην άλλη. Επιτέλους όμως ας κάνει αυτό το Τμήμα μία συγκεκριμένη συζήτηση και ας αφήσουμε επιτέλους στην άκρη και τη Γένοβα και τις παγκοσμιοποιήσεις και τους

καπιταλισμούς και τα μεγάλα λόγια που εν τέλει καταλήγουν στο απόλυτο μηδενικό. Λυπούμαι που μιλώ έτσι, αλλά εν τέλει τι κάνουμε;

Κύριε Πρόεδρε, εμείς καταθέσαμε αυτήν την πρόταση νόμου και αμέσως άρχισαν τα προβλήματα. Υπάρχει το άρθρο του Συντάγματος που λέει ότι, εφόσον προκαλεί δαπάνη –και το σέβομαι αυτό– δεν θα γίνει ψηφοφορία. Πόση όμως είναι η δαπάνη; Ποιος αποφαινεται ότι υπάρχει δαπάνη; Διότι, όπως καταλαβαίνετε, εάν το Γενικό Λογιστήριο έκανε τη δουλειά του –και λυπούμαι να πω ότι δεν την έκανε στη συγκεκριμένη περίπτωση– και μας έλεγε ότι οι σχετικές δαπάνες είναι τόσα δισεκατομμύρια, θα μπορούσαμε κι εμείς να πιέσουμε τον κύριο Υπουργό και την Κυβέρνηση –δεν αναφέρομαι προσωπικά στον κύριο Υπουργό– να δεσμευθεί ότι κάποια από αυτά τα δισεκατομμύρια θα τα βρει μέσα στα πλαίσια του επόμενου χρόνου. Έστω, με το φοβερό ορίζοντα του Συνεδρίου ή το φοβερό ορίζοντα των εξαγγελιών των πεντακοσίων δισεκατομμυρίων, που ακούω ότι ο κύριος Πρωθυπουργός θα κάνει στην ομιλία του στη Διεθνή Έκθεση της Θεσσαλονίκης.

Αλλά όταν και το Γενικό Λογιστήριο μας λέει ότι η δαπάνη είναι απροσδιόριστη, όπως καταλαβαίνετε, υπονομεύεται η πρωτοβουλία των Βουλευτών. Και μη μου πείτε ότι δεν υπήρχαν στοιχεία για να κάνει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τη δουλειά του και να μας φέρει εδώ την έκθεση. Αν δεν υπήρχαν, θα έπρεπε μαζί με το Προεδρείο της Βουλής να προστρέξει στις αντίστοιχες υπηρεσίες. Από κει και πέρα, φοβάμαι ότι υπάρχουν και στη συζήτηση εδώ ορισμένες σκοπιμότητες.

Η Νέα Δημοκρατία είπε ότι ψηφίζει την πρόταση νόμου. Με μεγαλύτερη έτσι γενναιοδωρία το είπε ο κ. Παναγιωτόπουλος. Ο κ. Παυλόπουλος ήταν λίγο πιο συγκεκριμένος, την ψηφίζει κατ' αρχήν. Εν πάση περιπτώσει –την ψηφίζει και αυτό είναι μία δέσμευση από τη μεριά μας τουλάχιστον και από τη μεριά των ανέργων, όσο μπορούν να πάρουν χαμπάρι αυτήν τη συζήτηση– θα σημειωθεί και κάποια στιγμή ενδεχομένως να ζητηθεί και η εξαργύρωσή της.

Ακούσαμε από το Κομμουνιστικό Κόμμα –λυπάμαι να το πω, δεν θέλω να απαντήσω– περίπου κατηγορίες, γιατί προχωρήσαμε σ' αυτήν τη νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία, κατά την άποψη του Κ.Κ.Ε., εντάσσεται στα πλαίσια της αναστήλωσης του καπιταλισμού, της σοσιαλδημοκρατίας. Τι να απαντήσω, κύριε Πρόεδρε; Η απάντησή μου είναι εντάξει. Το ερώτημα είναι: θα βελτιωθεί η θέση των ανέργων; Και ποιος ρωτάει τους ανέργους, αν το πρόβλημά τους, εν πάση περιπτώσει, είναι αυτήν τη στιγμή όλα αυτά και η ανατροπή, όπως ακούστηκε, αυτού του καθεστώτος ή είναι εν τέλει και η βελτίωση της θέσης τους; Και μπορεί κανείς εδώ σ' αυτήν την Αίθουσα να συζητά πια τόσο αφηρημένα και να μην εξαντλούμε τις δυνατότητες για να έχουμε κάτι συγκεκριμένο που θα δώσει μία ανάσα, μία ανακούφιση σε κάποιους ανθρώπους που βρίσκονται πραγματικά στο περιθώριο της κοινωνίας;

Από κει και πέρα, η Κυβέρνηση, αν κατάλαβα καλά, δέχεται μεν ότι χρειάζεται κάτι να γίνει, αλλά δεν υπάρχει συγκεκριμένη δέσμευση από τη μεριά της. Και εδώ θέλω να πω, κύριε Υπουργέ, επειδή έγινε μία γενικότερη συζήτηση για την απασχόληση και την οικονομία ότι ασφαλώς υπάρχουν ορισμένα επιτεύγματα. Εγώ δεν θα αμφισβητήσω. Το θέμα είναι, επιτέλους, να συζητήσουμε με ένα σοβαρό τρόπο, αφού μάλιστα λέτε ότι σας απασχολεί και το θέμα της αναδιανομής, πώς κατανέμεται το κοινωνικό κόστος της σύγκλισης, της οικονομικής σύγκλισης, της νομισματικής σύγκλισης της Ελλάδας στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πώς κατανέμονται και τα οφέλη από την όποια ανάπτυξη και την όποια σύγκλιση.

Εδώ είναι η έκθεση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, η οποία δόθηκε επίσημα στη δημοσιότητα μόλις προχθές. Στην έκθεση αυτή πράγματι αναφέρονται τα επιτεύγματα, τα οποία ανέφερε και ο κύριος Υπουργός στους ρυθμούς ανάπτυξης και σε άλλα στοιχεία. Στην ίδια όμως έκθεση, με υπογραφή του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, υπάρχει ένα συγκεκριμένο συμπέρασμα, το οποίο –διαβάζω από την έκθεση, από τα επίσημα στοιχεία με υπογραφή του κ. Παπαντωνίου– λέει: « Η

αποδοτικότητα του κεφαλαίου στη χώρα μας αυξήθηκε το 2000 κατά 2,2% έναντι μέσης ετήσιας ανόδου 1,4% την περίοδο 1994-1999» -δηλαδή πιο πολύ αυξήθηκε τώρα- «ενώ στις χώρες της Ευρώπης ο μέσος όρος ανόδου ήταν 0,3%». Είχαμε, λοιπόν, αύξηση της ανταγωνιστικότητας, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας -ακούμε σε όλα τα δελτία ειδήσεων τις τελευταίες ημέρες ότι η Ελλάδα πράγματι έκανε άλματα και εγώ υπογραμμίζω από τη μεριά μου ότι αυτό είναι θετικό και το λέω απερίφραστα- αλλά είχαμε όμως και άνοδο της ανταποδοτικότητας του κεφαλαίου.

Στην ίδια έκθεση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας λέγεται και το εξής: «Τα καθαρά κέρδη ανά απασχολούμενο σε δεκαπέντε χιλιάδες επιχειρήσεις περίπου, εκτός τραπεζών, αυξήθηκαν την τετραετία 1996-1999 κατά 31,4% ετησίως σε ονομαστικούς όρους. Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων τους αυξήθηκε από 12,9% το 1995 στο 17,5% το 1999». 'Αρα, λοιπόν, υπάρχει μία αύξηση της αποδοτικότητας των κεφαλαίων. Μη μου λέει ο κύριος Υπουργός πού θα βρει τους πόρους για το λογαριασμό κοινωνικής αλληλεγγύης!

Όσον αφορά την απασχόληση, οι αυξήσεις και οι δείκτες δεν είναι τόσο ενθουσιώδεις. Είπε ο κύριος Υπουργός -άκουσα τα στοιχεία του και εδώ υπάρχουν τα στοιχεία με την υπογραφή του κ. Παπαντωνίου- αύξηση απασχόλησης μείον 0,7% το 1999 -είχαμε αύξηση της ανεργίας- το 2000 μηδέν. Ο πίνακας λέει μηδέν. Δεν είχαμε δηλαδή βελτίωση της κατάστασης ούτε χειροτέρευση. Και το 2001 προβλέπεται, για το χρόνο που τρέχει, αύξηση της απασχόλησης 1,2%. Εγώ δεν θέλω να πω εδώ -και να σας φέρω έναν πίνακα, που έχω μαζί μου- για το τι προβλέπει κάθε φορά το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και πως πάντα αυτό που πιάνουμε είναι λιγότερο απ' αυτό που προβλέπει.

Αλλά εγώ να δεχτώ, λοιπόν, ότι θα έχουμε αύξηση 1,2% της απασχόλησης το 2001. Το 2000, σύμφωνα με τον πίνακα αυτόν, είχαμε στασιμότητα. Εν πάση περιπτώσει και το 1,2% δεν νομίζω ότι δημιουργεί το κλίμα για να υπάρξει τέτοια θριαμβολογία και ένταση. Δέχομαι ότι είναι σοβαρό το γεγονός ότι φτάσαμε σε ένα σημείο αναστροφής. Το δέχομαι, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει κανείς να σταματήσει να ελέγχει με συγκεκριμένο τρόπο τι γίνεται για την απασχόληση στο επόμενο διάστημα.

Εγώ θα έλεγα όχι μόνο γενικά και αφηρημένα, γιατί ακούσαμε εδώ πολλές εξαγγελίες για τον ΟΑΕΔ, που θα δούμε τι θα γίνει όταν έρθουν, αλλά συγκεκριμένα για εκείνο το κομμάτι των ανέργων, κύριε Υπουργέ, που έχουν πολύ λίγες δυνατότητες να μπουν στην αγορά εργασίας. Και αυτή είναι η συγκεκριμένη στόχευση της πρότασης νόμου. Ισχυρίζομαι δηλαδή ότι το κοινωνικό κράτος δεν μπορεί να κατατείνει στο να ικανοποιήσει γενικά κάποια αιτήματα, αλλά πρέπει να δείξει μια ιδιαίτερη ευαισθησία και μια ιδιαίτερη στόχευση σε εκείνες τις ομάδες του πληθυσμού που βρίσκονται κάτω από το όριο διαβίωσης.

Και αυτή είναι η λογική της πρότασης νόμου. Δεν είναι βεβαίως ούτε να ανατρέψει τον καπιταλισμό ούτε βεβαίως να δημιουργήσει την πλήρη απασχόληση στην Ελλάδα, αλλά να δημιουργήσει μια στόχευση στα πλαίσια των επιλογών που γίνονται σε εκείνα τα στρώματα, που βρίσκονται κάτω από το όριο διαβίωσης και σε ανθρώπους που δεν μπορούν να ξαναμπουν στην αγορά εργασίας ούτε με τα προγράμματα του ΟΑΕΔ, ούτε με το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης και τα επιδοτούμενα σεμινάρια ούτε με την αναπτυξιακή πορεία της χώρας, που κατά τα άλλα εγώ δεν θέλω να την ψέξω.

Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι ανάγκη, κύριοι Βουλευτές, να συγκεντρώσουμε λίγο την προσοχή μας στο τι μπορούμε να κάνουμε από εδώ και πέρα. Με αυτό τελειώνω και ελπίζω να μη μίλησα πολλή ώρα.

Κατά τη γνώμη μου, όπως εξελίσσεται η κατάσταση, τα στοιχεία δείχνουν το εξής, ότι πράγματι υπάρχουν ορισμένοι ρυθμοί ανάπτυξης στην Ελλάδα. Όμως, δεν υπάρχει αντίστοιχη κατανομή στα βάρη και στα οφέλη και αυτό είναι ένα μεγάλο πρόβλημα που δείχνει αυτό που λέμε «κοινωνικό έλλειμμα» και το οποίο πρέπει η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει με

συγκεκριμένα μέτρα, όχι με κουβέντες. Είναι αναμφισβήτητο ότι έχουμε αύξηση της κερδοφορίας στην Ελλάδα, είναι αναμφισβήτητο ότι οι μισθοί δεν αυξάνονται με τον ίδιο τρόπο, είναι αναμφισβήτητο ότι είμαστε πίσω στις κοινωνικές δαπάνες.

Κατά τα τελευταία στοιχεία από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που θα τα έχετε βεβαίως, η Ελλάδα είναι η προτελευταία χώρα. Τελευταία είναι η Πορτογαλία. Η Πορτογαλία είναι η χειρότερη και αμέσως μετά είμαστε εμείς στο θέμα των κοινωνικών δαπανών. Αυτά είναι επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όχι δικά μας.

'Αρα, λοιπόν, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Και δεν μιλώ -επαναλαμβάνω- για βελτίωση γενικά, όπου τα πράγματα και οι ευθύνες διαχέονται, αλλά μιλώ πολύ συγκεκριμένα για τους μακροχρόνια άνεργους, για ανθρώπους ηλικιωμένους που δεν μπορούν να βρουν λύση στα προβλήματά τους και που είναι υποχρεωμένο το κράτος να τους βοηθήσει. Δεν πιστεύω ότι η επιδοματική πολιτική θα λύσει το πρόβλημα της απασχόλησης.

Και κατά ταύτα, δεν χρειάζονται αυτά τα οποία λέει ο κύριος Υπουργός, τουλάχιστον προς τη δική μας μεριά, περί επιδοματικής πολιτικής και περί ανάπτυξης και περί ανασυγκρότησης του ΟΑΕΔ. Δεν είμαστε υπέρ γενικά της επιδοματικής πολιτικής για την απασχόληση, αλλά επαναλαμβάνω ότι κάποια στιγμή περιμένουμε τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις για τους ανθρώπους αυτούς, οι οποίοι έχουν ανάγκη, διότι δεν μπορούν να αξιοποιήσουν όλους τους θεσμούς και όλες τις δομές που και η Ευρωπαϊκή Ένωση και όλη η κοινωνία προσφέρει για την είσοδο στην αγορά εργασίας.

Με αυτήν τη σκέψη, κύριε Πρόεδρε, τελειώνω και ελπίζω στο μέλλον αντίστοιχες νομοθετικές πρωτοβουλίες να έχουν καλύτερη τύχη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Ροβέρτος Σπυροπούλος έχει το λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έγινε τουλάχιστον απολύτως ορατή η προσπάθεια της Νέας Δημοκρατίας, αξιοποιώντας την πρόταση νόμου που ήρθε στο Τμήμα με την πρωτοβουλία του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, να ενδυσθεί ένα λαϊκό προσωπείο και μάλιστα θα τολμούσα να πω με μια πρωτότυπη λαϊκίστικη προσέγγιση των πάντων, προκειμένου να ανατρέψει ή να επιχειρήσει την ανατροπή διαχρονικών πολιτικών, αρχών και αξιών που καθόρισαν στο παρελθόν και νομίζω ότι καθορίζουν και σήμερα και θα καθορίσουν και στο μέλλον την πολιτική της διαδρομή.

Μιλά αφηρημένα ότι δεν πρέπει να υπάρχει φτώχεια, ότι δεν πρέπει να υπάρχει καταπίεση, ότι δεν πρέπει να υπάρχει εκμετάλλευση, αφορίζει τα φαινόμενα -και βέβαια το κάνει εύκολα- χωρίς φυσικά να τολμά να θέσει το δάκτυλο επί των τύπων των ήλων, προκειμένου να πει τι πρέπει να γίνει για να αποτραπούν αυτά τα φαινόμενα.

Και για να επιβεβαιώσω του λόγου το αληθές, θα σταθώ σε δύο τρεις αναφορές του κ. Παυλόπουλου, ως Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Νέας Δημοκρατίας. Είπε ότι οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας κατάφεραν -έτσι αφηρημένα το είπε- πολύ περισσότερα στο επίπεδο των αναδιαρθρώσεων και μάλιστα δίχως κοινοτικές επιδοτήσεις. Θα μπορούσε να πει ότι κατάφεραν πολύ περισσότερα σε θέματα καταπολέμησης της ανεργίας ή σε θέματα άσκησης κοινωνικών πολιτικών.

Θέλω να ρωτήσω ευθέως: πότε οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και οι κυβερνήσεις της Δεξιάς αποτόλμησαν την εφαρμογή πολιτικών, που στο επίκεντρό τους να είχαν τον εργαζόμενο, να είχαν τα ευρύτερα λαϊκά συμφέροντα;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όταν φτιάξαμε τον ΟΓΑ...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Φτιάξατε τον ν. 430...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αγροτική πολιτική και κοινωνική ασφάλιση ποιος εγκαθίδρυσε στην Ελλάδα;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Θέλετε να σας απαντηθώ;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: (Δεν ακούστηκε)

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Παυλόπουλε, νομίζω ότι και η εμπειρία σας και το κύρος σας επιβάλλει να

αυτοσυγκρατείστε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ : Επειδή μας ρωτήσατε...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ : Ρωτάμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ήταν ρητορική η ερώτηση.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ : Τότε είναι ρητορική και η απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ναι, αλλά η απάντησή είναι εκτός κανονισμού.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ : Δεν ήταν καθόλου ρητορική η διακοπή πάντως.

Οι κυβερνήσεις, λοιπόν, της Νέας Δημοκρατίας μπορεί να κομπάζουν για την άσκηση φιλεργατικών πολιτικών, ποτέ δεν άσκησαν όμως τέτοιες πολιτικές. Δεν θέλω να σας θυμίσω πολύ σκληρές στιγμές της πολιτικής σας διαδρομής, αλλά να έρθω στις πρόσφατες μιας και μιλάτε για αναδιάρθρωσεις. Ποιες αναδιάρθρωσεις αποτολμήσατε στην ορατή πολιτική σας περίοδο 1990-1993; Ποιες; Η πιο σημαντική, αν θέλετε, ήταν η αναδιάρθρωση της ΕΑΣ με επτά χιλιάδες ανέργους στο δρόμο και με χίλιους ΣΕΠίτες, προσωπικούς σας, αν θέλετε, κομματάρχες, στην ιδιοκτησία των λεωφορείων. Αυτήν τη μεγάλη αναδιάρθρωση βαλκανικού τύπου επιχειρήσατε σε μια περίοδο που επιβάλλονταν αναδιάρθρωσεις. Ποια άλλη αναδιάρθρωση αποτολμήσατε; Την αναδιάρθρωση του ΟΤΕ, που αν περνούσε η πρότασή σας ουσιαστικά θα παραδίδατε ένα μεγάλο εθνικό κεφάλαιο αντί πινακίου φακής στους Κορεάτες και στους Γιαπωνέζους; Έχετε αποτιμήσει τι θα συνέβαινε, αν περνούσε η πρότασή σας; Ποια θα ήταν η απώλεια εθνικού εισοδήματος για την οικονομία μας; Ποια άλλη αναδιάρθρωση επιχειρήσατε;

Θέλω να σας θυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι το σύνολο των αναδιάρθρωσεων ολοκληρώθηκε ή τουλάχιστον προωθήθηκε σε ένα ποσοστό πάνω από 80% με την Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ από το 1993 μέχρι σήμερα. Το σύνολο των αναδιάρθρωσεων!

Και βέβαια να σταθώ πάλι σε θέματα που αφορούν το κρίσιμο θέμα της καταπολέμησης της ανεργίας και της προώθησης των κοινωνικών πολιτικών. Νομίζω ότι εδώ αυτό που διακρίνει, αν θέλετε, ακόμα και μας, θα έλεγα, είναι μια πολιτική ατολμία για τις πραγματικές γενεσιουργές αιτίες αυτού του φαινομένου. Δεν αποτολμούμε και κυρίως δεν αποτολμάει η Αριστερά να αποδεχθεί ότι υπάρχουν νομοτελειακές εξελίξεις στη διαδικασία της παραγωγής. Δεν αποτολμά η Αριστερά και κοντά της μερικές φορές δεν το αποτολμούν ούτε η σοσιαλιστική Αριστερά να αποδεχτεί ότι η νέα πραγματικότητα, που εγκαθιδρύεται στο χώρο της παραγωγής, είναι εντελώς διαφορετική από εκείνη που επέβαλε τρόπους δράσης στα προηγούμενα πενήντα – εξήντα χρόνια. Δεν το ομολογούμε, το αποκρούουμε και μέσα από αυτό το πολιτικό έλλειμμα σηματοδοτούμε προς λάθος κατεύθυνση τις δράσεις των μαζικών κινημάτων. Υπάρχει από το δικό μας πολιτικό έλλειμμα, εσωστρέφεια στα κοινωνικά κινήματα, στρέφονται όλο και πιο πολύ στις ανάγκες των εντόξων τειχών της παραγωγής, δεν μπορούν να δουν τις εξελίξεις που έρχονται και κυρίως δεν μπορούν να συνειδητοποιήσουν ότι οι ανάγκες επιτάσσουν την αλλαγή του μοντέλου εργασίας, προκειμένου αυτό να αντιστοιχηθεί με αδήριτες εξελίξεις στο μοντέλο της παραγωγής. Αυτό το πολιτικό έλλειμμα θα το πληρώσει και η κοινωνία, πιστεύω όμως και η Αριστερά.

Από τη δική μας τη μεριά κάνουμε δειλά βήματα. Και θέλω να σταθώ στα σημαντικά βήματα της σοσιαλδημοκρατικής Αριστεράς σε μια περίοδο που όλοι τη λιθοβολούσατε ή όλοι τη λιθοβολούσαμε. Σας θυμίζω ότι με πολύ μοναχικό τρόπο η σοσιαλδημοκρατική Αριστερά, στην περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης, προσδιόρισε συγκεκριμένους στόχους για την οικοδόμηση του σημερινού κοινωνικού κράτους στην Ευρώπη και με τον ένα ή τον άλλο τρόπο μπορεί να συμπεριεσώμασε μαζί της στους αγώνες, κατά βάθος όμως τουλάχιστον η Αριστερά και η σοσιαλιστική Αριστερά, στέκονταν πάντα κριτικά για τη ρεφορμιστική αντίληψη ή για τις συμβιβαστικές θέσεις της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας.

Όμως, όταν κατέρρευσαν τα πάντα, ξεχάσαμε τη διαδρομή

μας και επιχειρούμε να οικειοποιηθούμε εμείς ένα οικοδόμημα, που, ας πούμε την αλήθεια, δεν μας ανήκει. Το κοινωνικό οικοδόμημα στην Ευρώπη είναι ένα οικοδόμημα που ανήκει 100% στην ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία.

Η συμπαράταξη στο επίπεδο των αγώνων από τη μεριά των εργαζόμενων ή η σιγή των συντηρητικών κυβερνήσεων, όταν άσκησαν την εξουσία, δεν τους πιστώνει με αγωνιστικές περγαμνές. Τακτικοί ελιγμοί ήταν και τακτικές υιοθετήσεις. Ας είμαστε ειλικρινείς. Βρισκόμαστε, λοιπόν, σε ένα πολύ κρίσιμο σημείο και θα μιλήσω για την Αριστερά.

Αν η Αριστερά δεν προσδιορίσει το νέο της δρόμο στα νέα δεδομένα που δημιουργούνται στη βιομηχανία, στην παραγωγή και στην παγκόσμια οικονομία, φοβάμαι ότι αυτήν τη φορά δεν θα έχει καμία πολιτική δύναμη, που να τη χρησιμοποιήσει λίγο αργότερα ως άλλοθι για μια θετική διαδρομή.

Μπορεί να μην υιοθετούμε τους δυο πόλους, αλλά τώρα φαίνεται ότι δημιουργούνται πραγματικά δύο πόλοι, που είναι αρκετά σκληροί και αρκετά επώδυνοι. Η ίδια η παγκόσμια οικονομία και οι μεγάλες αλλαγές δημιουργούν τον κυρίαρχο πόλο της επιτάχυνσης των αλλαγών, των σχεδιασμών των αλλαγών που υπερβαίνει τις δυνάμεις των εθνικών κοινοβουλίων και από την άλλη μεριά υπάρχει ο «πόλος» της σύγχυσης και της αδυναμίας αντιπαράθεσης. Σε αυτήν τη φάση βρισκόμαστε.

Για να έρθω στο συγκεκριμένο θέμα και για να κλείσω σε δύο-τρία λεπτά, πιστεύω ότι μέσα σ' αυτά τα δεδομένα παλεύει το ΠΑΣΟΚ και η Κυβέρνηση, παλεύει στο δεδομένο ότι πρέπει με τη δημοσιονομική πολιτική να διαμορφώσει όρους σταθερότητας δημοσιονομικής πειθαρχίας, προκειμένου η χώρα να ενταχθεί στην ΟΝΕ και βέβαια να διατηρηθεί στην ΟΝΕ.

Παλεύει με αδήριτες ανάγκες της χώρας μας να έχει υψηλό κόστος για την άμυνα, για τη διατήρηση στοιχειώδους κοινωνικής συνοχής σ' ένα γεωγραφικό περιβάλλον, που έχει αυξημένο κόστος για την επίτευξη αυτών των στόχων και ταυτόχρονα βέβαια προσπαθεί να εξαντλήσει κάθε δυνατότητα άσκησης κοινωνικής πολιτικής.

Αυτό που νομίζω ότι δεν νομιμοποιείται να κάνει η Νέα Δημοκρατία, είναι να αφαιρεί την ιδεολογία, να αφαιρεί την ιστορία της και να μην αποτολμά να κάνει μια ιδεολογική αντιπαράθεση σ' αυτήν την Αίθουσα.

Κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, πιστεύετε σήμερα αυτό που πιστεύατε πάντα και αυτό που θα αποκαλυφθεί στην πράξη όταν και όποτε ο ελληνικός λαός αποφασίσει να δοκιμάσει την πολιτική σας. Είθε υπέρ της αγοράς –δεν ήσασταν και πιστεύω ότι δεν είσθε- με πρώτο πολιτικό στόχο την προάσπιση της κοινωνίας.

Αν η αγορά καταφέρει να προασπίσει τα σχέδια της κοινωνίας, θα είσθε ευτυχείς. Μην υποκρίνεσθε, λοιπόν, σ' αυτήν την Αίθουσα. Και βέβαια εμείς ποτέ δεν ζητούμε από σας να υιοθετήσετε τις πολιτικές μας. Μερικές φορές το κάνουμε και είναι λάθος. Είναι πολιτική αδεξιότητα να ζητάμε από σας να υιοθετήσετε τις πολιτικές μας.

Το μόνο που επιχειρείτε σ' αυτήν την περίοδο, είναι να συσκοτίσετε τις πραγματικές πολιτικές σας προθέσεις και να ενδουθείτε με ένα φιλολαϊκό μανδύα, που εμείς πρέπει να αποκαλύπτουμε τις πραγματικές προθέσεις, να οξύνουμε την πολιτική μνήμη και τη γνώση που πρέπει να έχει ο ελληνικός λαός, για να μην παγιδευθεί από αυτήν την πολιτική τακτική. Διότι περί αυτού πρόκειται.

Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι το θέμα είναι τεράστιο, η Κυβέρνηση κάνει ορθά βήματα σε μια κατεύθυνση άμβλυνσης και όχι ανατροπής των προβλημάτων. Δεν μπορεί η Κυβέρνηση να ανατρέψει τις γενεσιουργικές αιτίες. Και ξέρετε γιατί δεν μπορεί; Γιατί νομίζω ότι οι συνθήκες δεν είναι ώριμες ούτε στην Ελλάδα ούτε στην Ευρώπη και εξόχως στην Ελλάδα είναι αρκετά μόνη σε αυτό το εγχείρημα.

Νομίζω ότι η εικοσιεπτάχρονη κοινοβουλευτική μας δημοκρατία μπορεί να έχει πολύ θετικά, αλλά έχει και μερικά αρνητικά, την αδυναμία πολλών και όχι μόνο κομμάτων, αλλά και φορέων και διαμορφωτών της κοινής γνώμης να

ολοκληρώνουν έναν πολιτικό λόγο παράθεσης και αντιπαράθεσης των απόψεών τους με μια αξιοπιστία και υπευθυνότητα.

Στις μέρες μας, νομίζω ότι περισσεύει η πολιτική υποκρισία, περισσεύει η απόκρυψη της πραγματικής αλήθειας και νομίζω ότι είναι αρκετοί που επιχειρούν να ψαρεύουν στα θολά νερά.

Μέσα σε αυτό το κλίμα αναγκάζεται η Κυβέρνηση να ασκήσει την πολιτική της, διότι δεν ασκεί την πολιτική στο κενό, ασκεί την πολιτική με παρόντα τα προβλήματα που διαταραγμένες τις σχέσεις της Αριστεράς στο κοινωνικό πεδίο, με μη αισιόδοξες συγκρίσεις της Αριστεράς και με μία Δεξιά βέβαια, η οποία προσπαθεί να πείσει τον ελληνικό λαό ότι δεν είχε παρελθόν.

Τα πράγματα θα εξελιχθούν θετικότερα κατά την ταπεινή μου άποψη. Δεν θα ανατραπούν. Ωστόσο όμως οι πολιτικές της Κυβέρνησης είναι πολιτικές που κινούνται πάνω σε συνιστάμενη, που διαμορφώνουν οι πολιτικές των σοσιαλιστικών και σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων στην Ευρώπη, αλλά με μία γενική έκπτωση, με μια αδυναμία των υποκείμενων φορέων να αξιοποιήσουν αυτές τις πολιτικές, με μια αδυναμία των δομών να υλοποιήσουν τις πολιτικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης.

Έτσι, λοιπόν, το εγχείρημα των πολιτικών για την καταπολέμηση της ανεργίας, είναι ένα εγχείρημα που η Κυβέρνηση αναγκάζεται να πράξει με μια ταυτόχρονη αναδιάρθρωση στο επίπεδο του ΟΑΕΔ και των άλλων φορέων.

Είμαστε η μοναδική χώρα σχεδόν στην Ευρώπη που επιχειρήσαμε να διαχειριστούμε το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με ανυπαρξία δομών για τη συνεχιζόμενη κατάρτιση. Υπήρχε απουσία δομών. Και το μεγαλύτερο κόστος, η μεγάλη απώλεια για την παραγωγική αξιοποίηση των πόρων προέρχεται κυρίως από τη μη ύπαρξη ή καλύτερα από την ανυπαρξία δομών αξιοποίησης των χρημάτων, που αποσκοπούσαν στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Θέλω να κλείσω, εκτιμώντας ότι τα επόμενα χρόνια η ανεργία θα πέσει. Πιστεύω ότι η ανεργία θα πέσει για δύο κυρίως λόγους. Οι δομές, οι οποίες θα διαχειριστούν τους πόρους του Γα Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, είναι σαφώς πολύ πιο αξιόπιστες από αυτές που διαχειρίστηκαν τα αντίστοιχα κονδύλια του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στο δεύτερο και σαφώς στο πρώτο. Όλο και πιο πολύ οι παραγωγικές δυνάμεις του τόπου συνειδητοποιούν ότι η μαύρη εργασία, η αδήλωτη εργασία, δεν είναι αυτή που ενδεχόμενα διαμορφώνει σταθερούς όρους για τη βιωσιμότητα της επιχείρησής του σ' έναν ανταγωνισμό που δεν φωτογραφίζει τις επιχειρήσεις μόνο με φωτεινά διαλείμματα, αλλά με πολύ στέρεους όρους για να μπορούν οι επιχειρήσεις αυτές να υπάρξουν στο μέλλον.

Και ένα τρίτο. Νομίζω ότι ο ελληνικός λαός και οι ελληνικές οικογένειες με πολύ ορθότερο επαγγελματικό προσανατολισμό ωθούν τα παιδιά τους να επιλέγουν μαθησιακούς και γνωστικούς δρόμους, που θα τους οδηγήσουν με ασφαλέστερους δρόμους στην αγορά εργασίας.

Και ένα ακόμα. Πιστεύω όλο και πιο πολύ η ελληνική κοινωνία διαπιστώνει ότι το δημόσιο δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση πια στο μέλλον να αποτελεί τον ουσιαστικό δρόμο μείωσης της ανεργίας. Το ότι η ελληνική κοινωνία αυτό το χρησιμοποιεί και προσανατολίζεται με έναν πιο επιθετικό τρόπο στο να διαμορφώσει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τα παιδιά, προκειμένου να δώσουν τη μάχη της παραγωγικής ένταξης με επιθετικό και διοικητικό τρόπο, είναι μια μεγάλη ανατροπή που δρομολογεί σε διαφορετικούς δρόμους, σε διαφορετικούς άξονες την ίδια τη δράση και την αντίδραση της κοινωνίας. Πέρα από όλα αυτά, νομίζω ότι η οικονομία μας σαφώς είναι σε μία θετική κατεύθυνση. Είναι πολύ σημαντικό ότι από την ερχόμενη χρονιά θα αποτιμούμε την εθνική μας και την προσωπική μας περιουσία σ' ένα από τα πιο ισχυρά νομίσματα του κόσμου και αυτό το εργαλείο σαφώς είναι ένα εργαλείο, που λειτουργεί θετικά για την ανάπτυξη και τη διεύρυνση των επιχειρήσεων.

Πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι κάθε φορά που μπορούμε να μιλάμε ή να προσεγγίζουμε θέματα που αφορούν

την ανεργία και το κοινωνικό κράτος, όλο και πιο πολύ θα μας δίνεται η δυνατότητα να ανταλλάσσουμε τουλάχιστον απόψεις με ελευθερία και αξιοπιστία προκειμένου να κατανοήσουμε σε τελευταία ανάλυση ο ένας τον άλλο.

Πιστεύω ότι από τη δική μας μεριά –και δεν κρίνω τους άλλους– με την εναγώνια προσπάθεια, που γίνεται και στο κόμμα μας και στην Κυβέρνηση, προσπαθούμε να μεγιστοποιήσουμε τις δυνατότητες άσκησης κοινωνικής πολιτικής, δεδομένου ότι αυτό πια αποτελεί για μας χρέος στην ιστορική μας διαδρομή με τις παρούσες οικονομικές δυνατότητες, που έχει η χώρα. Πάνω σε αυτήν την κατεύθυνση δουλεύουμε, άλλοτε με θετικά αποτελέσματα, άλλοτε με μη θετικά. Και θα θέλαμε, τουλάχιστον από την Αριστερά να μας κρίνει πάνω σε αυτόν τον άξονα.

Θέλω να κλείσω με την ελπίδα και τη βεβαιότητα ότι ίσως μετά από ένα ή δύο χρόνια θα μιλάμε, κύριε Υπουργέ, με θετικότερους όρους και για την ανεργία και για το κοινωνικό κράτος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Αμπατζόγλου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι ακούγοντας την ομιλία του κυρίου Υπουργού, η οποία υπήρξε χειμαρρώδης και οραματική θα έλεγα, θα μπορούσε κανείς να αισθανθεί αισιόδοξος, κοινωνικά ασφαλής και βέβαιος ότι το πρόβλημα της ανεργίας πλέον αντιμετωπίζεται κατά τρόπο λυσιτελή, κατά τρόπο που δεν επιδέχεται αμφισβήτηση και οπισθοδρόμηση. Αυτό θα είχε νόημα, αν ήμασταν στη χρονική στιγμή μηδέν, αν δεν υπήρχε παρελθόν.

Τα ίδια πράγματα ειπώθηκαν πολλές φορές στο παρελθόν για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Πολλές φορές προεκλογικά μοιράστηκαν θέσεις, υποσχέσεις για τριακόσιες χιλιάδες νέες εργασίες. Κανείς δεν εξήγησε γιατί παρά αυτήν τη συνεχώς αναπτυσσόμενη και εξελισσόμενη πορεία της οικονομίας μας φτάσαμε το Δεκέμβριο του 1999 να έχουμε το μεταπολεμικό ρεκόρ της ανεργίας, το 12,4%. Και γι' αυτήν την τάση δεν μπορεί παρά να νιώσει κανείς ικανοποιημένος, αν βεβαιωθεί ότι αναστρέφεται. Έχουμε όμως μεγάλες επιφυλάξεις, όπως ανέφερε και η συνάδελφος κα Δαμανάκη, ότι ο κύριος Υπουργός έχει διαπιστώσει ήδη από τους λίγους αριθμούς, που έχει μια έντονη πτωτική πορεία. Κάτι τέτοιο δεν είναι ορατό, κύριε Υπουργέ, από τα μεγέθη ούτε ως τάση.

Αναλογίζεται κανείς πώς θα αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα ή εν πάση περιπτώσει ποια είναι η οπτική γωνία που το βλέπει η Κυβέρνηση. Ο ελληνικός λαός, οι εργαζόμενοι, έχουν ζηήσει μια δεκαπενταετία στενωπών σταθεροποιητικών προγραμμάτων, για να μπούμε στην ΟΝΕ κι έχουν την υπόσχεση από την Κυβέρνηση ότι θα γίνουν το κοινωνικό της πρόσωπο. Δυστυχώς δεν επιβεβαιώνεται αυτό το πράγμα. Δεν μπορούμε να μιλήσουμε για μία κοινωνική πολιτική, η οποία αντιμετωπίζει ή βάζει γερά θεμέλια για να αντιμετωπίσει τα κοινωνικά προβλήματα.

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός όχι ένα χρόνο ή δύο, αλλά δύο δεκαετίες και μάλιστα και στο τέλος αυτής της δεκαετίας, που υποτίθεται ότι καταγάγαμε στους ισχυρούς της Ευρώπης, ότι ο Έλληνας εργαζόμενος είναι ο πλέον απασχολούμενος σε αριθμό ωρών και ο λιγότερα αμειβόμενος, ότι είναι ο πλέον φορολογούμενος κι έχει τις λιγότερες κοινωνικές δαπάνες.

Δεν αρκούν, λοιπόν, τα οράματα του κυρίου Υπουργού, που είναι καλοδεχούμενα. Χρειάζεται να επιβεβαιωθούν από την πολιτική πρακτική. Και τέτοια επιβεβαίωση μέχρι σήμερα δεν έχουμε. Άλλωστε η άρνηση του Υπουργείου και της Κυβέρνησης να αποδεχθεί και να φροντίσει να υλοποιήσει την πρόταση νόμου του Συνασπισμού, η οποία στοχεύει σε μία μερίδα των ανέργων, αυτών που καταπιέζονται οικονομικά και κοινωνικά περισσότερο, δείχνει ότι δεν είναι στις προθέσεις της να ανοίξει ή να εφαρμόσει το κοινωνικό πρόσωπο, που έχει υποσχεθεί.

Ο κύριος Υπουργός έκανε μία επίσης αξιοπρόσεκτη παρατήρηση, ότι δηλαδή η ανεργία γεννά συντηρητικές

λογικές. Συμφωνώ απολύτως μαζί σας, κύριε Υπουργέ, μόνο που στην έννοια του συντηρητικού θα πρέπει να περιληφθεί και η έννοια του πελατειακού.

Ζω στην Ελευσίνα, κύριε Υπουργέ, όπου είναι γνωστή η ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα και είναι δύσκολο να φύγουν από τα μάτια μου οι περιπτώσεις των ανέργων, που υποχρεώθηκαν να απεμπολήσουν τα πολιτικά τους πιστεύω είτε «μπλε» είτε «κόκκινα» και να κρατάνε σε προεκλογικές συγκεντρώσεις πράσινες σημαίες για να προσληφθούν στές κρατικές επιχειρήσεις της περιοχής. Δεν ξέρω εάν από τη θέση που βρίσκεστε είχατε τη δυνατότητα να το δείτε, αλλά η ανεργία δημιουργεί και τέτοιες λογικές. Και στην έννοια του συντηρητικού να βάλετε και του πελατειακού, διότι έχετε βαρύτερες ευθύνες ότι προσπαθήσατε να αντιμετωπίσετε και εν μέρει το πρόβλημα της ανεργίας οριοθετώντας τις παροχές και τις δυνατότητες του δημόσιου τομέα μόνο στον κομματικό σας χώρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Γρηγοράκο, έχετε το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Δύο λόγια θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

Πιστεύω ότι έγινε πραγματικά μια εποικοδομητική συζήτηση σήμερα και ο κύριος Υπουργός θα λάβει υπόψη του όλες αυτές τις πραγματικά ουσιαστικές παρεμβάσεις της Αντιπολίτευσης. Εγώ όμως θα ήθελα να πω δύο λόγια, ότι έγιναν μεγάλα βήματα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και ότι αυτή η πραγματική σύγκλιση, που επιτεύχθηκε με την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν κόστισε όσο κόστισε σε άλλες χώρες.

Είναι γεγονός ότι ο Έλληνας εργαζόμενος έσφιξε πολύ το ζωνάρι. Το αποτέλεσμα, όμως, που πήραμε από αυτήν τη μεγάλη πραγματικά μείωση του εισοδήματος των εργαζομένων ήταν πάρα πολύ μεγάλο και θα φανεί τα επόμενα χρόνια.

Οι δαπάνες για την υγεία και οι κοινωνικές δαπάνες, για την κοινωνική ασφάλιση, δεν μπορεί να πει κανείς ότι τα τελευταία χρόνια δεν έχουν αυξηθεί. Θα πρέπει δηλαδή να βλέπουμε τα πράγματα πραγματικά πολύ κακόπιστα για να λέμε αυτήν τη φράση ότι, δηλαδή, δεν αυξήθηκαν τα κονδύλια για την υγεία, για την παιδεία και την κοινωνική ασφάλιση.

Θα πρέπει να πούμε ότι ασφαλίσαμε όλους τους αγρότες. Σήμερα δεν υπάρχει ανασφάλιστος αγρότης. Όλοι οι άνεργοι, πάσης φύσεως, έχουν πάρει τα φάρμακά τους.

Θα πρέπει να τις λέμε αυτές τις αλήθειες. Να μην είμαστε μόνο μίζεροι.

Και θα πρέπει να πω ακούγοντας τον κ. Παναγιωτόπουλο να λέει ότι έγινε κατασπατάληση των χρημάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα εξής: Μα, εάν υπήρχε κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσαμε να μπούμε στην ΟΝΕ.

Θα πρέπει, λοιπόν, να δεχθούμε ότι αυτή η Κυβέρνηση μπορεί να μην έκανε όσα θα προσδοκούσε ο κόσμος, γιατί ο κόσμος έχει το δικαίωμα πάντα να προσδοκά και να ελπίζει, αλλά σίγουρα εάν αποτιμήσει κανείς το έργο της τα τελευταία χρόνια είναι πολύ θετικό. Εξάλλου όλοι οι δείκτες, όπως είπε και η κα Δαμανάκη προηγουμένως, το δείχνουν αυτό.

Το θέμα είναι τι γίνεται με την απόκτηση του κεφαλαίου, που πρέπει και γι' αυτό κάποια στιγμή να βάλει το χέρι στην τσέπη για να δώσει στους εργαζόμενους. Αυτό δηλαδή που είχε πει ο Πρωθυπουργός παλιά ότι κάποια στιγμή σε αυτό το κοινωνικό γίγνεσθαι, στην κοινωνία κάποιοι θα πρέπει να δώσουν κάποια χρήματα. Και αυτοί δεν είναι άλλοι από τους έχοντες και κατέχοντες.

Αυξήθηκε η ανεργία. Ναι, αυξήθηκε η ανεργία. Αυξήθηκε όμως και η απασχόληση. Είναι κάτι πολύ σημαντικό. Θα πρέπει να πούμε, λοιπόν, και αυτήν την αλήθεια.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω τα εξής: Είμαι σίγουρος ότι το πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ θα υλοποιηθεί πολύ γρήγορα. Θα αυξηθούν οι θέσεις εργασίας. Και πραγματικά, κυρία Δαμανάκη, να ξέρετε ότι και εμείς θα δώσουμε τη μάχη για αυτές τις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, τις οποίες αναφέρατε και πιστεύω ότι αγγίξατε και όλους εμάς σήμερα στη Βουλή.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παναγιωτόπουλος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα έπαιρνα το λόγο για να δευτερολογήσω, εάν δεν με προκαλούσε –όχι προσωπικά βέβαια– με τη διαλεκτική έννοια του όρου ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ. Και αυτό γιατί περίμενα από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, τον κ. Σπυρόπουλο, που ξέρει ότι προσωπικά τον σέβομαι και τον εκτιμώ και ακούω με προσοχή το λόγο του, συγκεκριμένη απάντηση στα πελώρια κοινωνικά ζητήματα, που θίγει η πρόταση του Συνασπισμού, στα οποία αναφερθήκαμε και εμείς. Αντ' αυτού τον άκουσα να αφηγείται το κυβερνητικό έπος κατά της ανεργίας. Δεν πρόκειται, όμως, περί έπους. Πρόκειται περί πανωλεθρίας, κύριε Σπυρόπουλε.

Περιμένω, λοιπόν, να ακούσω –και δεν το άκουσα– τι απαντάτε στους εξήντα χιλιάδες άνδρες άνω των εξήντα και γυναίκες άνω των πενήντα πέντε που δεν κατορθώνουν και δεν θα κατορθώσουν ποτέ να πάρουν σύνταξη. Τι τους απαντάτε; Αυτήν την αναφορά περί ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας ή την έριδα περί του ποιος οικοδόμησε το κοινωνικό κράτος στην Ευρώπη, οι σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις ή οι χριστιανοδημοκρατικές; Γιατί και εκεί κάνετε μια ανάγνωση της ευρωπαϊκής πολιτικής ιστορίας, που για μένα είναι στρεβλωτική της πραγματικότητας.

Τι απαντάτε στους τριακόσιες χιλιάδες ανέργους, οι οποίοι έχουν περάσει τους δώδεκα μήνες της ανεργίας, δηλαδή δύο στους τρεις ανέργους, οι οποίοι δεν παίρνουν επίδομα δεν έχουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη; Τι ορίζοντα έχουν αυτοί οι άνθρωποι στη ζωή τους; Τι απάντηση τους δίνετε εσείς σήμερα;

Τώρα, για την ιδεολογική αντιπαράθεση θέλω να πω τα εξής: Η Νέα Δημοκρατία είναι στη διάθεσή σας. Η Κεντροδεξιά είναι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε ιδεολογική αντιπαράθεση ουσίας, η οποία, όμως, δεν θα παραβλέπει την ιστορική πραγματικότητα εξέλιξης των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Δεν θα παραβλέπει δηλαδή για παράδειγμα ότι οι κυβερνήσεις που στη Γερμανία οικοδόμησαν το κοινωνικό κράτος μετά το Βαβελικό Πόλεμο ήταν οι χριστιανοδημοκρατικές κυβερνήσεις με κορωνίδα τη δυάδα Αντενάουερ-Έρχαρντ.

Σε ποιο κόμμα ανήκαν αυτοί οι δύο διαπρεπείς ευρωπαίοι πολιτικοί είναι γνωστό. Όπως επίσης είναι γνωστό ότι τις ισχυρότερες ενέσεις κοινωνισμού στο γαλλικό κράτος, στη γαλλική πολιτεία τις έκαναν τα "γκολικά" κόμματα. Στη δε Ιταλία οι χριστιανοδημοκρατικές κυβερνήσεις. Αυτή είναι μια πραγματικότητα που δεν μπορεί κανείς να αγνοήσει, όπως δεν δικαιούται κανείς να αγνοήσει, δεν δικαιούται κανείς να στρεβλώνει τη βαθύτατη παράδοση κοινωνισμού από την οποία εμφορείται η κεντροδεξιά παράταξη. Σας θυμίζω ότι ο κοινωνισμός και ο ριζοσπαστισμός αποτέλεσαν τη σημαία του καραμανλισμού. Δεν δικαιούται κανείς να στρεβλώνει και να ξεχνάει τους ρυθμούς ανάπτυξης, που πέτυχε η χώρα στην πρώτη, αλλά και στη δεύτερη οκταετία του Κωνσταντίνου Καραμανλή και δεν δικαιούται κανείς να στρεβλώνει και να ξεχνάει το κοινωνικό έργο και την κοινωνική προσφορά των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας είτε αυτό αφορά τον ΟΓΑ είτε αφορά το ΙΚΑ είτε οτιδήποτε άλλο.

Τι να θυμηθούμε; Σας τα είπε ο κ. Παυλόπουλος. Να θυμηθούμε το παιχνίδι που έγινε σε βάρος της Ολυμπιακής; Να θυμηθούμε ότι επί κυβερνήσεων του κ. Σημίτη δύο προγράμματα εξυγίανσης, που είχαν εκπονηθεί και είχαν υποβληθεί από τις δικές σας κυβερνήσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έπεσαν έξω και υπονομεύθηκαν; Να θυμηθούμε ότι γίνεται προσπάθεια η Ολυμπιακή σαν κουφάρι να ιδιωτικοποιηθεί; Δεν είναι κουφάρι η Ολυμπιακή, είναι περιουσία του ελληνικού λαού, πάει στις τέσσερις άκρες της οικουμένης τα εθνικά χρώματα και αξίζει πολύ περισσότερο, απ' ό,τι διαβάζουμε, ότι αποτιμάται. Να θυμηθούμε ότι γίνονται προσπάθειες σήμερα η Ολυμπιακή να ιδιωτικοποιηθεί με έναν τρόπο περίεργο και ύποπτο όπου αντί να πληρώσει αυτός που την παίρνει επιχορηγείται;

Να θυμηθούμε και δύο - τρία πράγματα ακόμα. Ο κύριος Υπουργός μπερδεύει το ρυθμό ανάπτυξης με το επίπεδο ανάπτυξης. Μιλώ πολύ σοβαρά και δεν θίγω καμία χώρα. Αν πάρετε τις καταστάσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και τα στοιχεία της παγκόσμιας τράπεζας, θα δείτε ότι χώρες όπως η Ουγκάντα στην Αφρική με το Μουσεβέλι το σημερινό πρόεδρό της, η Αλβανία στα Βαλκάνια επιτυγχάνουν ρυθμούς ανάπτυξης σημαντικούς, που δεν συγκρίνονται με ρυθμούς ανάπτυξης άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Το θέμα του ρυθμού ανάπτυξης από χρόνο σε χρόνο και το θέμα του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ είναι σχετικό. Θα πρέπει να δούμε από πού ξεκινάει η κάθε χώρα.

Δείτε, λοιπόν, και συγκρίνετε το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας σε ευρώ με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το μέσο όρο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε ευρώ, της ευρωζώνης. Πάρτε δηλαδή το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε ευρώ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάντε σύγκριση με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας για να δείτε πού βρίσκεται η Ελλάδα σε ανάπτυξη, πού βρίσκονται οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες και ότι για να τις φθάσουμε θα πρέπει να είχαμε ρυθμούς ανάπτυξης τουλάχιστον Ιρλανδίας και δεν τους έχουμε.

Όσον αφορά τώρα αυτά που είπατε περί νέου ΟΑΕΔ κλπ. εμείς λέμε ξανά αυτό που είπαμε στην επιτροπή κατά τη συζήτηση του προγράμματος δράσεως κατά την απασχόληση. Μπορείτε να μας πείτε μετά τα τόσα τρισεκατομμύρια που απορροφήθηκαν από τον ΟΑΕΔ πόσοι βρήκαν δουλειά και πού; Είναι απλό το ερώτημα. Είπαμε για τους ελέγχους εργασίας «μα, επιτέλους γίνονται οι έλεγχοι εργασίας». Ερωτώ: Επί δεκαεπτά χρόνια, γιατί δεν κάνατε αυτούς τους ελέγχους εργασίας; Διαβάζουμε εδώ και σε φιλοκυβερνητικές εφημερίδες, κύριε Υπουργέ, ότι περίπου το 40% των επιχειρήσεων έχει «μαύρο» εργατικό δυναμικό, το οποίο δεν περιλαμβάνει μόνο λαθρομετανάστες, αλλά περιλαμβάνει και Έλληνες και Ελληνίδες.

Να πούμε και κάτι ακόμα. Τι γίνεται με την πολιτική σας απέναντι στη μικρομεσαία επιχείρηση; Σύμφωνα με στοιχεία που δίνουν τα αρμόδια επιμελητήρια και οι αρμόδιοι φορείς μόνο το 2000 σχεδόν ογδόντα πέντε χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις κατέβασαν ρολά και δημιουργήθηκαν δεκαεννιά χιλιάδες καινούριες. Κάντε την αφαίρεση να δείτε πόσες επιχειρήσεις κατέβασαν ρολά και δεν ξανάνοιξαν. Εάν η κάθε μία απασχολούσε έναν εργαζόμενο υπολογίστε πόσο τροφοδοτήθηκε το παθητικό ισοζύγιο της ανεργίας.

Όσον αφορά την περίφημη κοινωνική ευαισθησία σας ακούσαμε εδώ πριν από λίγους μήνες, όταν κατέθεσε η Κυβέρνησή σας, οι αρμόδιοι Υπουργοί, τον κρατικό προϋπολογισμό, να διατυμπανίζετε ότι είναι ο πιο κοινωνικός προϋπολογισμός από όλους έχουν καταταθεί τα τελευταία χρόνια στην ελληνική Βουλή. Μετά από λίγους μήνες με δεδομένες και τις εσωκομματικές πιέσεις, ήρθατε και μας είπατε ότι δεν υπάρχουν λεφτά για κοινωνική πολιτική. Τότε ακούσαμε ότι θα περικοπούν οι αμυντικές δαπάνες. Ε, μετά από μία εβδομάδα ήρθε νέα εκτίμηση γιατί περικόπηκαν οι αμυντικές δαπάνες, διότι λέει πρέπει να τροφοδοτήσουμε την αναθέρμανση των φιλικών σχέσεων με τη γειτονική μας Τουρκία.

Αποφασίστε, ήταν κοινωνικός ο προϋπολογισμός όπως μας λέγατε εδώ ή δεν ήταν; Κάνετε κοινωνική πολιτική ή δεν κάνετε; Επιπλέον βγαίνοντας από αυτήν την Αίθουσα σήμερα εμείς θέλουμε να ξέρουμε –εμείς πήραμε θέση, κύριε Σπυρόπουλε, και δεσμευθήκαμε- τι λέτε εσείς ως Κυβέρνηση που διαφεντεύετε αυτήν τη στιγμή τις τύχες του τόπου στους εξήντα χιλιάδες άνδρες και γυναίκες που δεν μπορούν να πάρουν σύνταξη με τη σημερινή κατάσταση, τι λέτε σ' αυτούς που παίρνουν ένα επίδομα ανεργίας μόνο για δώδεκα μήνες, που είναι πολύ χαμηλότερο από το επίδομα ανεργίας που δίδεται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τι λέτε σε όλους αυτούς τους συμπολίτες μας που κινδυνεύουν, εάν δεν έχουν βρεθεί σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού και κοινωνικού περιθωρίου. Σα αυτό περιμένουμε απάντηση. Για τα ιδεολογικά και όλα τα υπόλοιπα στη διάθεσή σας. Αλλά ας

δώσουμε απάντηση σ' αυτά τα συγκεκριμένα ερωτήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα περίμενα να ακουστεί κάτι διαφορετικό στη δευτερολογία. Δυστυχώς τα ίδια από τη Νέα Δημοκρατία: Κενότητα, γενικότητες, αοριστίες. Αυτό είναι το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Κοιτάει τι κάνουν οι άλλοι και τι λένε οι άλλοι για να κάνει κριτική. Κοιτάει τι κάνουν οι άλλοι, τι λένε οι άλλοι μπας και εκμεταλλευθεί τίποτα. Αλλά αυτό δεν λέει τίποτα. Δεν ξέρω αν αρκούνται σε αυτές τις επιλογές, αλλά φοβάμαι ότι μια ζωή θα παραμένουν στη σκιά της πολιτικής. Και αυτό γιατί η πολιτική θέλει προτάσεις, απόψεις, τόλμη και καινοτομία και όχι ένα μάθημα παλιών και παρωχημένων ιδεών όπως ακούσαμε σήμερα από τους ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας. Δεν θέλω να γυρίσω πίσω στην τραγωδία που πέρασε το Υπουργείο Εργασίας επί κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας. Τραγωδία, τραγωδιών ανυπόληπτο από την κορφή έως τα νύχια. Και δεν ήταν θέμα προσώπων, τα οποία τιμώ και σέβομαι, αλλά ήταν θέμα πολιτικών επιλογών και προτεραιοτήτων και το τονίζω αυτό. Στην ουσία κατά την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν χρειάζονταν το Υπουργείο Εργασίας γιατί δεν είχε τίποτα να προσφέρει στον κόσμο της εργασίας, διότι παρέδιδε τους ίδιους τους εργαζόμενους και τους ανέργους στις ανεξέλεγκτες δυνάμεις της αγοράς. Ξέρουμε πολύ καλά τι προτεραιότητες υπήρξαν στα προγράμματα του Ασ Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης που χειριστήκατε. Σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να συγκριθούν αυτά με την τάξη, η οποία πήγαινε και τα αποτελέσματα τα οποία υπήρξαν κατά τη διάρκεια του Βσ Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης και τα οποία παρουσίασα στην ομιλία μου.

Δεν αισθανόμαστε σε τίποτα ότι έχουμε να απολογηθούμε στις επικλήσεις για το τι έκανε ο Αντενάουερ ή ο Έντχαρτ. Είναι πάρα πολύ γνωστό τι έκαναν και τι πρόσφεραν στη χώρα τους. Είναι όμως εξίσου γνωστό που οδήγησε η κα Θάτσερ και οι συντηρητικοί σύμμαχοί της με τη συμφωνία του Μάαστριχτ όπου από την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έλειπε και το τελευταίο ψήγμα κοινωνικής πολιτικής και το παραμικρό ενδιαφέρον για τον άνθρωπο. Όλο πορευθήκαμε αναγκαστικά μετά από αυτήν τη συμφωνία να πιάσουμε τους οικονομικούς στόχους, αλλά δεν διστάσαμε να αλλάξουμε βασικά στοιχεία αυτής της συνθήκης με την τροποποίηση που έγινε στο Άστερνταμ πριν μερικά χρόνια και να βάλουμε από τότε τις έννοιες «εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση», «κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές για την απασχόληση», «κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές για την κοινωνική πολιτική», «συγκλίνουσες πολιτικές στα ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης», ζητήματα που έχουν να κάνουν με το μέλλον και την πορεία των ευρωπαϊκών κοινωνιών στην ημερήσια διάταξη. Μέχρι τότε δεν υπήρχαν γιατί ήταν μακριά από τη λογική τους, γιατί ήταν έξω από την ιδεολογία τους, γιατί ήταν μακριά έξω και πέρα από τις αντιλήψεις τους. Και κάπου θα πρέπει να μη γίνεται αναφορά της ευρωπαϊκής ιστορίας. Γιατί αν κάνουμε αναφορά της ευρωπαϊκής ιστορίας δεν νομίζω ότι η παράταξη της Νέας Δημοκρατίας είναι εκείνη, που έχει να κερδίσει τίποτα.

Έχω την εκτίμηση ότι και σήμερα ακούστηκαν τα ίδια, ακόμα και λάθος τίτλο για το 40% των ελέγχων, το οποίο αφορούσε στις επιχειρήσεις που έχουν delivery, ακόμα και για ζητήματα, που είχαν να κάνουν με τη μελέτη την οποία δημοσιεύσαμε. Δημοσιεύθηκε και ήταν πρωτοσέλιδο σε όλες τις εφημερίδες και δεν διαβάστηκε. Και παρ' ότι δεν διαβάστηκε, αναφέρθηκε ως σημείο κριτικής η δήθεν έλλειψή της.

Επιτέλους, που οδηγούμαστε έτσι; Τι είδους πολιτική είναι αυτή; Πού μπορεί να μας πάει;

Έχουμε να δώσουμε πειστικές απαντήσεις σε αυτούς τους εξήντα χιλιάδες ανθρώπους, γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι του Συνταξισμού της Αριστεράς και της Προόδου, υπάρχουν σήμερα πολιτικές για τους μακροχρόνια ανέργους.

Θέλω να θυμίσω ότι υποχρεωτικά σε όλα τα προγράμματα,

τα οποία εξαγγέλλει ο ΟΑΕΔ, υπάρχουν ειδικές ρήτρες για το ποσοστό των μακροχρόνιων ανέργων, οι οποίοι θα ενταχθούν σε αυτά. Αυτό θα είναι πραγματικά μια κατάκτηση. Αυτή η πολιτική διάχυσης σε κάθε πρόγραμμα της ειδικής πρόβλεψης, το λεγόμενο mainstreaming, ήταν πραγματικά κάτι πολύ σωστό που έγινε, γιατί ξέρετε ότι υπάρχουν ειδικά προγράμματα με μεγάλες επιδοτήσεις μέσω του ΛΑΕΚ, αλλά και του ΟΑΕΔ, για την επιχείρηση εκείνη που θα προσλάβει οποιονδήποτε μακροχρόνια άνεργο. Ενώ οι άλλες επιδοτήσεις είναι της τάξεως των τεσσάρων και πέντε χιλιάδων δραχμών, σε αυτές τις περιπτώσεις φτάνουν ποσά που αγγίζουν τις δέκα χιλιάδες δραχμές την ημέρα για πολύ περισσότερο χρόνο, μέχρι να πάρει την σύνταξή του.

Είναι στην εφαρμογή τα προγράμματα αυτά. Είναι στην ημερήσια διάταξη τα προγράμματα αυτά. Εφαρμόζονται τα προγράμματα αυτά. Δίνουν ελπίδα ζωής στους ανθρώπους αυτούς, γιατί ήδη εφαρμόζεται το πρόγραμμα που περιλαμβάνει τη δωρεάν ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη των ανέργων αυτών, γιατί ήδη εφαρμόζεται το πρόγραμμα που περιλαμβάνει τα δωρεάν ένσημα στους μακροχρόνια ανέργους για να μπορέσουν να φτάσουν το όριο για τη συνταξιοδότηση, χωρίς να απειλούνται ότι θα πάρουν ελάχιστες ή ανύπαρκτες συντάξεις.

Και βεβαίως δεν σταματάμε εκεί. Και βεβαίως συνεχίζουμε. Ανήγγειλα τη χορήγηση του μισού επιδόματος ανεργίας στους ανθρώπους αυτούς από 1.1.2002. Κάθε φορά σε κάθε βήμα θα προστίθεται κάτι που δείχνει την ευαισθησία μας και τη θέλησή μας για μια ενωμένη κοινωνία.

Ακριβώς εκεί στοχεύει και η αναδιάρθρωση του ΟΑΕΔ: Να τους παράσχει την εξατομικευμένη παρέμβαση, τη βοήθεια στον καθένα από αυτούς ως άτομο, ως προσωπικότητα και όχι ως αριθμό ή ένα στοιχείο που είναι στον υπολογιστή καταχωρισμένο ή μια γενική διακήρυξη που κάνει κάθε Υπουργός. Υπάρχει, λοιπόν, η μέριμνα για τον μακροχρόνια άνεργο.

Εγώ δεν αποδέχομαι ότι το κόμμα μου έδινε ποτέ τέτοιες υποσχέσεις για να κουνάει κάποιος σημαία στην Ελευσίνα ή οπουδήποτε αλλού. Τουλάχιστον όσα χρόνια είμαι στην ενεργό πολιτική, ήταν μακριά από μια η οποιαδήποτε τέτοια λογική.

Έχω δει όμως το κόμμα μου και τις κυβερνήσεις του και στην περιοχή της Ελευσίνας να παίρνει συγκεκριμένα μέτρα για την ομαλή έξοδο σε περίπτωση αναδιαρθρώσεων ή χρεοκοπίας επιχειρήσεις, όπως ήταν για παράδειγμα για τα Ναυπηγεία Ελευσίνας, γιατί στα Ναυπηγεία Ελευσίνας εάν ήταν οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση, θα είχαμε μια νεκρή πόλη και ένα νεκρό εργοστάσιο. Τώρα έχουμε ένα ακμάζον εργοστάσιο και υπάρχει πολύς κόσμος, που έκανε χρήση των προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας, συνήθως άνθρωποι μεγάλοι σε ηλικία, πάνω από πενήντα και πενήντα πέντε ετών, οι οποίοι έκαναν χρήση των ειδικών προγραμμάτων μας και εξασφάλισαν ομαλά την έξοδό τους, όταν υπήρξε αυτή η περιπέτεια, από την παραγωγική διαδικασία.

Να, η διαφορά στις πολιτικές. Στη Σύρο -το γνωρίζουν πολύ καλά- ο ένας έκλεισε με λουκέτο το εργοστάσιο και πέταξε εννιάκισιους ανθρώπους στο δρόμο. Ο άλλος ήρθε και κάλυψε με μέτρα κοινωνικής προστασίας τους ηλικιωμένους και εν συνεχεία άνοιξε το εργοστάσιο στο οποίο δουλεύουν χίλιοι άνθρωποι.

Η διαφορά των πολιτικών βγαίνει από το αποτέλεσμα. Όχι από τις ρητορείες, αλλά από την πραγματικότητα. Και η πραγματικότητα είναι πάρα πολύ συγκεκριμένη. Οι άνεργοι γνωρίζουν πολύ καλά ποια πολιτική μπορεί να δώσει απαντήσεις στα προβλήματά τους.

Η συνεργασία μας και οι προτάσεις σας πιστεύω ότι μπορούν να αποτελέσουν θετικό στοιχείο προς αυτήν την κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, η δευτερολογία του κυρίου Υπουργού είχε ένα «θετικό» αποτέλεσμα. Μάθαμε σε αυτήν την Αίθουσα ότι το Μάαστριχτ ήταν μια κακή συμφωνία, η οποία διορθώθηκε στη συνέχεια από τον κ.

Πρωτόπαπα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Από τον κ. Πρωτόπαπα;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έτσι είπατε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Από την Κυβέρνησή μας διορθώθηκε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Α, από την Κυβέρνησή σας. Δηλαδή η Κυβέρνηση Σημίτη διόρθωσε το Μάαστριχτ.

Κύριε Πρωτόπαπα, λίγη σεμνότητα θα σας χρειαζόταν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ο κ. Παναγιωτόπουλος αναφέρθηκε στον Αντενάουερ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Επιτέλους, μάθετε...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Επίκληση του Αντενάουερ δεν κάναμε, κύριε Παυλόπουλε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να μάθετε τον κ. Πρωτόπαπα ότι εδώ δεν είναι συνεδρίαση της ΟΤΟΕ. Είναι Υπουργός της Κυβέρνησης και πρέπει να μάθει να συμπεριφέρεται. Πότε συμπεριφέρεται σαν συνδικαλιστής και πότε συμπεριφέρεται σαν Υπουργός. Εάν τα έχει μεπιδέψει, αυτό είναι δικό του θέμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αν δεν τα πάρετε πίσω, θα ζητήσω το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ζητήστε ό,τι θέλετε. Μιλήσετε επί όποιου προσωπικού θέλετε. Δεν μπορείτε όμως να με διακόπτετε με τον τρόπο που το κάνετε και να χρησιμοποιείτε και το μικρόφωνο, εκτός αν δεν υπάρχει Προεδρείο.

Επιτέλους λοιπόν, η Κυβέρνηση Σημίτη πρέπει να αποκτήσει την ελάχιστη σεμνότητα. Ας αποκτήσει ιστορική μνήμη και ας παύσει να παραχαράσσει ασύστολα την ιστορία. Γιατί αυτό είναι καινούριο φρούτο των Υπουργών. Λένε ότι ουσιαστικά η Ελλάδα υπάρχει μετά το 1981. Είναι μετά τη συμφωνία των Δολιανών. Είναι απότοκο της πορείας του ΠΑΣΟΚ προς το συνένδριο. Είναι μια προσπάθεια δημιουργίας ενός εσωτερικού μετώπου του κ. Σημίτη για να στηριχθεί. Όμως αυτό είναι δικό τους θέμα. Δεν μπορούν να μπλέκουν εσωκομματικές διαδικασίες με την πορεία του Τόπου ούτε μπορούν να παραχαράσσουν την ιστορία με αυτόν τον τρόπο.

Εδώ έχουμε συγκεκριμένη πρόταση του Συνασπισμού η οποία θέτει ορισμένα ζητήματα. Επί αυτών η Κυβέρνηση αγρόν αγοράζει. Και δεν είναι μόνον αυτό. Λέγονται απειρίγραπτες ανακρίβειες εδώ μέσα. Μίλησε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός για τα επιτεύγματα των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας. Μήπως θυμάται πόση ήταν η ανεργία το 1993; Και αφού ήταν τόσο καλές οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ γιατί την έφθασαν στο 12%; Πόσο την παρέλαβαν και που την πήγαν αφού ήταν τόσο ικανές κυβερνήσεις; Ποιος οδήγησε την Ελλάδα από το 1981 μέχρι εδώ σ' αυτή την έκρηξη του δημόσιου χρέους; Ουδέποτε υπήρξε στην Ελλάδα τέτοιο χρέος. Ποιος ευθύνεται για τα σαράντα τρισεκατομμύρια (40.000.000.000.000) του δημοσίου χρέους; Για τη σχέση ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και δημόσιου χρέους ποιος ευθύνεται; Ποιος ευθύνεται για το κατόντημα της Ολυμπιακής; Θα μας το πουν ποτέ; Θα υπάρξει έστω ένας υπεύθυνος που θα μας πει τι συμβαίνει;

Όσον αφορά τα επιτεύγματα του Υπουργείου του και της Κυβέρνησής του ας έρθει να μας πει ο κύριος Υφυπουργός του πόσο υπερήφανος είναι για τις προτάσεις του Υπουργού του στα θέματα του ασφαλιστικού. Αυτή είναι η κοινωνική τους πολιτική; Αυτή που την εξαγγέλλουν και τη μαζεύουν; Είναι μια πολιτική που διαμορφώνεται ανάλογα με τη συγκυρία. Είναι μια πολιτική που η ίδια η ΓΣΕΕ και ο Πρόεδρος της -που δεν ανήκει σε μας- όχι μόνο την αρνούνται αλλά θεωρούν ότι υπονομεύει την έναρξη ενός ουσιαστικού διαλόγου.

Επειδή βέβαια ξέρω τον κύριο Υφυπουργό και την τακτική του, θέλω να του πω ότι δεν πρέπει να αρχίσει να μιλά για την

ιστοσελίδα της Νέας Δημοκρατίας. Η θέση των κομμάτων εκφράζεται από τους αρμόδιους Προέδρους και από τους αρμόδιους Υπουργούς. Η θέση του ΠΑΣΟΚ διαμορφώθηκε από τον Πρωθυπουργό, ο οποίος εξήγγειλε ορισμένα πράγματα που τα μάζευε την επομένη στο Εκτελεστικό. Και διόρθωσε το Εκτελεστικό τον Πρωθυπουργό! Όμως η Νέα Δημοκρατία εκφράστηκε από την πρώτη στιγμή με τον Αρχηγό της. Και, βεβαίως, ο Πρωθυπουργός ματαιώς προσπαθούσε να βρει σε μια ιστοσελίδα κάποιες απόψεις που δεν επηρέαζαν την πορεία της Νέας Δημοκρατίας.

Λοιπόν στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σχοινί. Και στου κρεμασμένου το σπίτι που λέγεται ΠΑΣΟΚ δεν επιτρέπεται να μιλάς για σχοινί, για την πορεία της Χώρας, όταν είναι γνωστό ότι με πακτωλούς κοινοτικών εσόδων καταφέρατε ελάχιστα πράγματα, ασήμαντα πράγματα, περιθωριακά. Η Χώρα χάνει τρομερές ευκαιρίες. Και πρέπει να συγκριθεί με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες, με λιγότερα μέσα, πέτυχαν πολύ περισσότερα πράγματα. Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ ήταν εκείνες οι οποίες πήραν την Ελλάδα πλήρως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ την Ισπανία, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία τις βρήκαν απάξ έξω. Στην διαδρομή όμως μας πέρασαν, μας άφησαν πίσω. Δεν τολμούν όμως να συγκρίνουν την Ελλάδα με αυτές τις χώρες. Δεν τολμούν να μας πουν πως εκείνες τα κατάφεραν και εμείς μείναμε πίσω.

Έρχομαι στην παραχάραξη της ιστορίας. Επιτέλους πότε θα μάθετε να λέτε την αλήθεια στον Ελληνικό Λαό; Μέχρι πρότινος εσείς οι ίδιοι ομολογούσατε –δεν μπορούσατε να κάνετε διαφορετικά- τα επιτεύγματα της Νέας Δημοκρατίας, του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Θέλατε την πρώτη περίοδο; Εμείς είμαστε περήφανοι και γι' αυτή, γιατί τότε θεμελιώθηκε το οικονομικό και κοινωνικό κράτος στον Τόπο. Τουλάχιστον όμως ομολογούσατε τα επιτεύγματα στην πορεία του τόπου, μετά το 1974, σε επίπεδο δημοκρατίας και κοινωνικού κράτους δικαίου και σε επίπεδο Συντάγματος. Ξαφνικά, εν όψει της συμφωνίας των Δολιανών, ο κύριος Πρωθυπουργός άρχισε να αμφισβητεί τα πάντα. Ξαφνικά αρχίσατε να λέτε «εσείς η Δεξιά, εμείς η Αριστερά».

Πρώτα-πρώτα αν θεωρείτε τον εαυτό σας Αριστερά, να σας χαίρεται η Αριστερά. Σε ό,τι αφορά εμάς, είμαστε περήφανοι για αυτό που κάναμε για τον Τόπο. Και ξέρετε ποιο είναι. Δεν χρειαζόμαστε εύσημα για αυτό που εμείς έχουμε κατακτήσει από την εμπιστοσύνη του Ελληνικού Λαού. Αλλά σας διαβεβαιώ, κύριε Υπουργέ, ότι αν λέτε και εσείς και ο κύριος Πρωθυπουργός και ο Κοινοβουλευτικός σας Εκπρόσωπος, τον όρο Δεξιά για να μας θίξετε, κάνετε λάθος. Εμείς, σας διαβεβαιώ, ότι αισθανόμαστε υπερήφανοι για αυτό που έχουμε πράξει απέναντι στον Τόπο. Και θεωρούμε ότι η πολιτική πρέπει να είναι επιδέξια. Αν εσείς ικανοποιείσθε με το να είσθε αδέξιοι από εκεί και πέρα είναι δικό σας ζήτημα.

Τονίζω, λοιπόν, ότι καθένας έχει προσφέρει σ' αυτόν τον Τόπο εκείνο που μπορούσε και οραματιζόταν. Η ιστορία καταγράφει και ο Ελληνικός Λαός επίσης καταγράφει. Το ζήτημα δεν είναι να μηδενίζουμε το παρελθόν ή να παραχαράσσουμε την ιστορία. Το ζήτημα δεν είναι να μένουμε στην εικονική πραγματικότητα ούτε να σκεφτόμαστε με τη δημιουργική λογιστική κάποιων αριθμών. Το ζήτημα είναι τι κάνουμε αυτές τις κρίσιμες στιγμές που έχουμε μπροστά μας και δεν πρόκειται να ξαναβρούμε. Τέτοιες ευκαιρίες δεν πρόκειται να ξαναβρεί ο Τόπος στο μέλλον, ώστε να μπορέσει να αναπτύξει τις δυνατότητές του και να οδηγηθεί σε μία ουσιαστική σύγκλιση. Εκεί είναι το μεγάλο ζήτημα και σε αυτό δεν ακούσαμε τίποτα.

Έκανε μία πρόταση ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου. Είχαμε κάνει και εμείς το 1998. Την έκανε τώρα ο Συνασπισμός πάλι και απάντηση σ' αυτό δεν πήρε κανείς. Η Κυβέρνηση τι λέει γι' αυτό; Είναι σωστή ή όχι η πρόταση; Πόσο κοστίζει αν είναι τόσο πολυέξοδη; Αυτό σημαίνει δημοκρατία και δημοκρατικός διάλογος στο Κοινοβούλιο. Το να βάζει την κασέτα ή το βίντεο της κομματικής προπαγάνδας, λες και η Βουλή των Ελλήνων είναι κομματική οργάνωση του ΠΑΣΟΚ, αυτό είναι ένα άλλο θέμα.

Εδώ υπάρχει μία πρόταση νόμου, εμείς κάναμε κριτική επ' αυτής, λέγοντας ότι τα μεγέθη είναι σωστά. Και από κει και πέρα η Κυβέρνηση ας μας κάνει τη δική της πρόταση ή αντιπρόταση. Όμως βλέπουμε το εξής: Ένα μικρό σε δύναμη κόμμα, όπως είναι ο Συνασπισμός, φέρνει μία συγκροτημένη πρόταση και την καταθέτει στη Βουλή. Μια Κυβέρνηση τι αντιπροτείνει; Όνειρα θερινής νυκτός, προτάσεις για το μέλλον, «σχέδια για ένα καλοκαίρι», που δεν τα έχουμε δει. Εκεί κρίνεται και η αξιοπιστία των κομμάτων. Η συγκεκριμένη θέση ενός μικρού κόμματος! Η ανυπαρξία πολιτικής από την πλευρά του κυβερνώντος κόμματος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σπυρόπουλος έχει το λόγο.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Θα είμαι λακωνικός και ίτοι Αρκάς. Πιστεύω κύριε Παυλόπουλε, ότι κάνετε ένα λάθος. Υποθέτετε ότι ασκούμε την εξουσία όλα αυτά τα χρόνια ελέω Θεού! Δεν την ασκούμε ελέω Θεού, αλλά ελέω λαού. Την απάντηση σε όσα πιστεύετε σας την δίνει πάντα ο ελληνικός λαός όταν καλείται μέσα από την ετυμηγορία του να αξιολογήσει την πολιτική σας αξιοπιστία, τη δική μας και τις προτάσεις μας.

Σας θυμίζω, λοιπόν, ότι για τρεις συνεχείς και διαδοχικές περιπτώσεις ο ελληνικός λαός με την δική του ελεύθερη ετυμηγορία σας κατέταξε εκεί που είσατε. Είμαι σίγουρος ότι με αυτήν την τακτική και στην επόμενη ετυμηγορία την ίδια απάντηση θα σας δώσει. Ελπίζω τα όσα λέτε να μην καταμαρτυρείτε στον ελληνικό λαό αφροσύνη, αφέλεια, αδυναμία ανάγνωσης των πολιτικών που ασκείτε, που επαγγελλόσθε, που επαγγέλλεσθε.

Με αυτό θέλω να κλείσω και να σας θυμίσω για μια ακόμη φορά ότι από τη δική μας μεριά έχουμε επιλέξει ένα δύσκολο δρόμο και φαίνεται ότι αυτός ο δρόμος μάλλον υιοθετείται από τον ελληνικό λαό, να μην υπερβάλλουμε, να μην φορούμε άλλες λεοντές, να επιχειρούμε να πούμε στον κόσμο την αλήθεια και να μην δραττόμεθα ευκαιρίας –γιατί τέτοια ευκαιρία δράττεσθε ουσιαστικά- για να θολώσουμε τα νερά της πραγματικής πολιτικής μας.

Πιστεύω ότι και με την τοποθέτηση του Υπουργού, αλλά θαρρώ και με του εισηγητού μας και με τη δική μου, κύριε Παυλόπουλε, απαντώντας επί της ουσίας στην πρόταση του Συνασπισμού, είπαμε τι πολιτική θα ασκήσουμε και ομολογήσαμε, αν θέλετε, αντικειμενικές αδυναμίες –για να μιλήσω με τη γλώσσα της αλήθειας- να υιοθετήσουμε πλευρές της πολιτικής, που θα επιθυμούσαμε από την πρόταση που κάνει ο Συνασπισμός. Γιατί ξέρουμε πάρα πολύ καλά, κύριε Παυλόπουλε, ότι στη σημερινή πολιτική πραγματικότητα άλλο τι θέλεις και άλλο τι μπορείς.

Αν αυτό, βέβαια, επικαθορίζει τις δυνατότητες και τις δυσκολίες μιας κυβέρνησης, μη νομίζετε ότι εσείς απαλλάσσεσθε, ως κόμμα που διεκδικείτε την εξουσία, της ευθύνης να ασκείτε μία πολιτική που να έχει τα στοιχεία και ρεαλισμού και υπευθυνότητας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κα Δαμανάκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, τι θα γίνει με τους μακροχρόνια άνεργους μεγάλης ηλικίας; Μετά τα πολλά λόγια, ας μας πει μια κουβέντα ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κυρία συνάδελφε, αναφέρθηκα διεξοδικά στη δευτερολογία μου και στην πρωτολογία μου. Στη δευτερολογία μου περιέγραψα ειδικά από τα προγράμματά μας τα τέσσερα σημεία, που αφορούν τους μακροχρόνια άνεργους. Κι επειδή είδα ότι είστε στην Αίθουσα και γνωρίζω ότι είστε και ιδιαίτερα εξυπνη και γνώστης των πραγμάτων, δεν θα κάνω το λάθος να υποτιμήσω την Αίθουσα και να τα επαναλάβω!

Αυτό που ήθελα να πω και να κλείσω είναι ότι είμαι ιδιαίτερα υπερήφανος και για την καταγωγή μου από τα κοινωνικά κινήματα...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να μην μπερδεύετε τους χώρους!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Παυλόπουλε, δεν ξέρω αν σας ενοχλεί, αλλά φαντάζομαι όχι, γιατί θα ήταν πολύ δραματικό, έναν άνθρωπο σαν κι εσάς αν τον ενοχλούσε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Καθόλου. Αλλά λέω, να μην μπερδεύετε τους χώρους.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αν δεν σας ενοχλεί, τότε να φροντίζετε να το δείχνετε κι όχι να δείχνετε το αντίθετο.

Από κει και πέρα, εκείνο που έχω να πω στη Νέα Δημοκρατία είναι ότι περιμένουμε τις προτάσεις. Εμείς είπαμε τι πρέπει να γίνει για τους μακροχρόνια ανέργους, εν πάση περιπτώσει ο Συνασπισμός το είπε, από σας, όμως, δεν ακούσαμε τίποτε, ούτε καν την επανάληψη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλά, εσείς δεν το είπατε, το πράττετε, το υλοποιείτε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και το πράττουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το πράττετε, γιατί το «είπαμε» δεν σημαίνει τίποτε. Το «πράττουμε» σημαίνει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εννοώ, τι κάνουμε.

Αν συνεχίσετε όμως, κύριε Παυλόπουλε –και κλείνω μ' αυτό– μόνο να κριτικάρετε εκ του ασφαλούς στην εξέδρα το παιχνίδι, το οποίο διεξάγεται χωρίς εσάς εδώ και πάρα πολλά χρόνια, να είστε βέβαιοι ότι θα συνεχίσει αυτό να γίνεται και να είστε βέβαιοι ότι το καλοκαίρι στο οποίο αναφερθήκατε, θα είναι πάρα πολύ μακρύ. Αυτό δεν βλάπτει εμάς, δεν βλάπτει και τον ελληνικό λαό. Η παράταξή σας, ίσως πρέπει να αναζητήσει το γιατί κυβερνάμε τόσα χρόνια!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αν είναι μακρύ το καλοκαίρι, θα βλέπουμε beach volley. Αν πέσει ο χειμώνας, θα βλέπουμε ποδόσφαιρο!

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της προτάσεως νόμου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της

Προόδου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: «Για την προστασία των ηλικιωμένων, των ανέργων μακράς διάρκειας, για την επιμήκυνση της επιδότησης της ανεργίας και την εξασφάλιση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όλων των ανέργων».

Δεν τίθεται σε ψηφοφορία βάσει του άρθρου 73, παράγραφος 3, του Συντάγματος.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Πέμπτης 5 Ιουλίου 2001 και της Τρίτης 10 Ιουλίου 2001 και ερωτάται το Τμήμα αν επικυρώνονται.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 5 Ιουλίου 2001 και της Τρίτης 10 Ιουλίου 2001 επεκυρώθησαν.

Στο σημείο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, θα διακόψουμε για λίγα λεπτά.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπήσα συνεδρίαση.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι οι Υπουργοί Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Πρόσληψη αναπληρωτών για το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Εκπαίδευσης και τις ανάγκες των σχολείων».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 16.12', λύεται η συνεδρίαση για αύριο Τετάρτη 25 Ιουλίου και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία: Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων – Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

